

ANKETA POSLODAVACA 2015.

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE

ANKETA POSLODAVACA 2015.

ISSN
1847-683X

ZAGREB, kolovoz 2015.

IMPRESUM

Nakladnik:

Hrvatski zavod za zapošljavanje, Zagreb, Radnička cesta 1

Telefon: 00385 1 61 26 000

Telefaks: 00385 1 61 26 038

E-mail – uredništvo: jelena.ostojic@hzz.hr

Web stranice: <http://www.hzz.hr>

Za nakladnika:

Ankica Paun Jarallah

ravnateljica Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje

Urednik:

Dr. sc. Teo Matković, pomoćnik ravnateljice

Autori:

Dubravko Bacalja (Uvod)

Boris Volarević (Zaposlenost i zapošljavanje u prethodnoj godini; Upravljanje i razvoj ljudskih potencijala)

Ivona Benčan-Kragulj, Beba Madunović (Načini traženja i poteškoće pri zapošljavanju radnika)

Anita Pocrnić-Radošević (Planirano zapošljavanje u 2015. godini)

Tanja Lovrić-Ivanković (Očekivanja poslodavaca po zanimanjima)

Marina Kodba (Razlozi povećanja odnosno smanjenja broja radnika i potencijalni viškovi u 2015. godini)

Marijo Macan (Upravljanje i razvoj ljudskih potencijala)

Jelena Ostojić (Regulacija tržišta rada; Uređenje radnih odnosa)

Irena Matejčić, Josip Ježovita (Suradnja s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje)

Grafičko oblikovanje i tisak:

Intergrafika TTŽ d.o.o., Zagreb

SADRŽAJ

PREDGOVOR	4
UVOD	5
<i>Cilj i predmet istraživanja</i>	5
<i>Metodologija istraživanja i uzorak</i>	6
ZAPOSLENOST I ZAPOSILJAVANJE U PRETHODNOJ GODINI	11
<i>Promjene u zaposlenosti tijekom 2014. godine</i>	11
<i>Struktura novoga zapošljavanja na temelju ugovora o radu</i>	14
<i>Zapošljavanje na temelju drugih oblika rada</i>	17
<i>Prestanak rada radnika u 2014. godini – struktura i razlozi</i>	19
NAČIN TRAŽENJA I POTEŠKOĆE PRI ZAPOSILJAVANJU RADNIKA	21
<i>Način traženja radnika za zapošljavanje</i>	21
<i>Poteškoće s pronalaženjem potrebnih radnika</i>	23
<i>Razlozi poteškoća pri zapošljavanju radnika</i>	24
<i>Poteškoće pri zapošljavanju po zanimanjima radnika</i>	26
PLANIRANO ZAPOSILJAVANJE U 2015. GODINI	30
<i>Struktura planiranog zapošljavanja prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca</i>	30
<i>Struktura i stopa planiranoga zapošljavanja prema područjima djelatnosti</i>	31
<i>Regionalni raspored planiranoga zapošljavanja</i>	32
<i>Struktura planiranog zapošljavanja prema vrsti ugovora</i>	34
<i>Planirano zapošljavanje sezonskih radnika prema djelatnostima i županijama</i>	34
<i>Planirano zapošljavanje radnika prema razini obrazovanja</i>	35
<i>Iskazana potražnja za zanimanjima</i>	36
OČEKIVANJA POSLODAVACA PO ZANIMANJIMA	36
<i>Iskazana potražnja za zanimanjima – prioritetni izbor</i>	39
<i>Trenutni broj zaposlenih osoba s najpotrebnijim zanimanjem u 2015. godini</i>	41
<i>Procjena poželjnog stupnja obrazovanja za nove zaposlenike u najpotrebnijim zanimanjima</i>	42
<i>Procjena prethodnog relevantnog radnog iskustva i bruto mjesečne plaće za najpotrebnije zanimanje u 2015. godini</i>	44
<i>Procjena broja mjeseci za uvođenje radnika u najpotrebnijem zanimanju</i>	47
<i>Očekivane promjene u zaposlenosti 2015. godine</i>	49
<i>Očekivana promjena broja zaposlenih prema djelatnostima</i>	52
<i>Očekivana promjena broja zaposlenih prema županijama</i>	53
RAZLOZI POVEĆANJA ODNOSNO SMANJENJA BROJA RADNIKA I POTENCIJALNI VIŠKOVI U 2015. GODINI	55
<i>Razlozi povećanja odnosno smanjenja broja radnika</i>	55
<i>Potencijalni viškovi radnika</i>	57
<i>Skupina zanimanja radnika potencijalnih viškova</i>	58
UPRAVLJANJE I RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA	61
<i>Obrazovanje radnika</i>	65
<i>Angažiranje osoba na naukovanje, školsku, studentsku praksu ili stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa</i>	68
REGULACIJA TRŽIŠTA RADA	70
UREĐENJE RADNIH ODNOSA	74
<i>Granski kolektivni ugovor</i>	74
<i>Kolektivni ugovor na razini tvrtke</i>	75
<i>Ukupni obuhvat kolektivnim ugovorima</i>	76
<i>Obuhvat radnika kolektivnim ugovorima prema području djelatnosti</i>	77
SURADNJA S HRVATSKIM ZAVODOM ZA ZAPOSILJAVANJE	78
<i>Opseg korištenja usluga Zavoda</i>	78
<i>Korištenje mjera HZZ-a od strane poslodavaca</i>	80
SAŽETAK	83
PRILOG I - TABLICE	89
PRILOG II – UPITNIK ZA POSLODAVCE	115

Predgovor

Sa zadovoljstvom Vam predstavljam završnu analizu Ankete poslodavaca 2015. Anketa poslodavaca dio je redovite aktivnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje već deset godina. Ove godine anketom je obuhvaćeno 8.969 poslodavca koji zapošljavaju ukupno 530 tisuća radnika, te time ona predstavlja najopsežnije i najreprezentativnije istraživanje ovoga tipa u Hrvatskoj.

Hrvatski zavod za zapošljavanje kontinuirano prati i analizira kretanja na tržištu rada Republike Hrvatske. Pri tome je jedan od središnjih instrumenata upravo ova anketa kojom se izravno od poslodavaca prikupljaju informacije o iskustvima sa zapošljavanjem te budućim planovima i potrebama, dakle o najvažnijim pitanjima u vezi s radnom snagom. Time se izravno unaprijeđuju aktivnosti posredovanja, pripreme za zapošljavanje i primjene mjera Zavoda. Nalazi Ankete poslodavaca izvor su informacija pri izradi Preporuka za obrazovnu upisnu politiku, te vrijedan doprinos identifikaciji standarda zanimanja u Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. Šire gledano, oni služe i kao podloga za donošenje mjera, politika i regulacije tržišta rada, odnosno potpomažu njegov razvoj i učinkovitost.

Radi pravovremene primjene uvida, prvi rezultati ankete s ključnim pokazateljima na nacionalnoj i županijskoj razini objavljeni su još početkom travnja. Jedanaest analitičara HZZ-a u međuvremenu je temeljito obradilo sve instrumente Ankete poslodavaca, a analize su okupljene u ovoj završnoj publikaciji od ukupno 10 poglavlja i 128 stranica, što je značajno veći opseg u odnosu na ranija izdanja.

Analize predstavljene u ovom izdanju uključuju uvažavanja s obzirom na broj zaposlenih, što bitno doprinosi mogućnosti generalizacije na razinu populacije, odnosno valjanosti podataka.

Sadržajno, anketa je obogaćena detaljnijim upitom o potrebama uvođenja u posao, radnom stažu, te o iznosima plaće koju su poslodavci spremni izdvojiti za zanimanja za koja imaju potrebu, o provedbi prakse, promjenama u regulativi u sferi zapošljavanja, uređenju radnih odnosa i upravljanju ljudskim resursima. Nalazi novouvedenih pitanja prikazani su detaljnije, kako bi se produbile spoznaje o hrvatskom tržištu rada.

Detaljna i usporediva izvješća na županijskoj razini objavljena su paralelno u svim područnim uredima Zavoda, a podaci ovogodišnjeg istraživanja dostupni su na zahtjev za daljnju analizu širokom krugu državnih institucija, agencija, obrazovnih i znanstvenih institucija, civilnom sektoru kao i gospodarskim subjektima.

Zahvaljujem se svim poslodavcima koji su sudjelovali u anketi i svojim odgovorima doprinijeli kvalitetnijim rezultatima, te na taj način Zavodu pružili smjernice za adekvatnu pripremu za savjetovanje i usmjeravanje nezaposlenih osoba prema potrebama Hrvatskog tržišta rada. Takvom suradnjom doprinosimo njegovu oporavku i razvoju.

Zahvaljujem se također našim pridruženim partnerima Hrvatskoj gospodarskoj komori, Hrvatskoj obrtničkoj komori i Hrvatskoj udruzi poslodavaca koji su bili aktivno uključeni u oblikovanje sadržaja ove ankete. Zahvaljujem i svim radnicima i radnicama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje koji su svojim angažmanom omogućili realizaciju ovogodišnje Ankete poslodavaca, a posebno suradnicima koji su preuzeli autorstvo pojedinih poglavlja.

**Ankica Paun Jarallah,
ravnateljica**

Uvod

Cilj i predmet istraživanja

Anketa poslodavaca istraživanje je tržišta rada čiji je cilj izravno od poslodavaca prikupiti informacije o promjenama u zaposlenosti i potrebama za novim radnicima tijekom 2015. godine, te očekivanoj promjeni broja zaposlenih u 2015. godini uz identificiranje profila radnika koji bi se mogli zaposliti ili eventualno pojaviti kao višak. Istraživanjem se žele dobiti informacije o aktualnim oblicima zapošljavanja i prepoznati trendove u potrebama tržišta rada za različitim profilima radnika.

Rezultati ankete služe kao osnova za oblikovanje, usmjeravanje i unaprjeđivanje usluga posredovanja na tržištu rada i mjera aktivne politike zapošljavanja – savjetovanje, usmjeravanje te stručno osposobljavanje nezaposlenih osoba prema potrebama tržišta rada, kao i eventualno organiziranje mobilnih timova koji će poslodavcima i njihovim radnicima dati potporu u slučaju poteškoća i potencijalnih otpuštanja. Također, rezultati ankete omogućavaju praćenje i kratkoročno predviđanje potreba tržišta rada u pogledu zanimanja na lokalnoj odnosno regionalnoj razini.

Anketa ujedno predstavlja i oblik uspostavljanja odnosno njegovanja kontakta područnih ureda HZZ-a s poslodavcima na regionalnom području, te propitivanja njihovih iskustava i načina suradnje s HZZ-om.

Anketom poslodavaca za 2015. godinu prikupljeni su sljedeći podaci:

I. osnovni podaci o poslodavcu: naziv i oblik vlasništva

II. zapošljavanje u prethodnoj godini:

- promjene u zaposlenosti temeljem ugovora o radu prema spolu (ulasci, izlasci, stanje)
- struktura novozaposlenih radnika na temelju ugovora o radu prema trajanju zaposlenja, razini obrazovanja i invaliditetu
- broj angažiranih radnika na temelju drugih oblika rada (ugovor o djelu, autorski ugovor, studentski ili učenički ugovor, agencijskog rada)
- broj angažiranih osoba na naukovanju, školskoj, studentskoj praksi ili osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa
- struktura radnika koji su prestali raditi prema razlozima prestanka rada

III. poteškoće pri zapošljavanju radnika:

- način traženja radnika za zapošljavanje u 2014. godini
- eventualne poteškoće u pronalaženju radnika: zanimanja nedostajućih radnika, najčešći razlozi poteškoća u nalaženju radnika u tom zanimanju, te mogućnost rješavanja problema zapošljavanjem radnika iz inozemstva

IV. planirano zapošljavanje i potencijalni viškovi radnika u tekućoj godini:

- planirani broj zapošljavanja radnika na temelju ugovora o radu u 2015. godini prema tipu zapošljavanja (neodređeno i određeno vrijeme, sezonski poslovi) te razini obrazovanja
- najčešća zanimanja i broj potrebnih radnika u tim zanimanjima
- trenutni broj zaposlenih osoba u zanimanju za koje je procijenjena najveća potreba za zapošljavanjem, stupanj obrazovanja najprikladniji za obavljanje tog zanimanja,

očekivano prethodno radno iskustvo u tom zanimanju, moguća bruto mjesečna plaća te duljina potrebnog uvođenja u rad u zanimanju o kojem je riječ

- očekivane promjene u zaposlenosti na kraju 2015. godine s razlozima eventualne promjene
- potencijalni viškovi radnika: vjerojatnost pojave i izgledna zanimanja u riziku viška

V. regulacija tržišta rada i upravljanje ljudskim resursima:

- procjena utjecaja i korisnosti promjena radnog zakonodavstva na poslovanje u području upravljanja ljudskim resursima
- vrste aktivnosti prisutne u organizaciji vezane za upravljanje i razvoj ljudskih potencijala
- sudjelovanje radnika u edukacijama i usavršavanjima tijekom 2014. godine
- prisutnost i vrsta kolektivnih ugovora kao regulacije radnih odnosa u organizaciji

VI. suradnja s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje:

- korištenje usluga HZZ-a tijekom 2014. godine i procjena njihova korištenja u 2015. godini
- namjere korištenja mjera za poticanje zapošljavanja HZZ-a

Metodologija istraživanja i uzorak

S obzirom da se ovim istraživanjem teži prikupiti valjane i pouzdane procjene temeljene na iskazima poslodavaca, osnovni skup za odabir gospodarski aktivnih poslodavaca za anketiranje bila je interna baza poslodavaca Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje koja se temelji na podacima dobivenima od Hrvatskoga zavoda za mirovinsko osiguranje i Državnoga zavoda za statistiku, a koja je obuhvaćala 139.113 poslodavaca s ukupno 1.270.174 zaposlene osobe. S obzirom da su prema podacima Hrvatskoga zavoda za mirovinsko osiguranje krajem 2014. godine u svim oblicima zaposlenosti bila ukupno 1.390.472 osiguranih, ovaj osnovni skup obuhvaća 91,4% ukupne populacije zaposlenih u RH. Time je osiguran ažuran i iscrpan okvir za uzorkovanje koji je sadržavao podatke o djelatnosti, broju zaposlenih i kontaktne podatke.

U okvir poslodavaca za uzorkovanje nisu obuhvaćene djelatnosti T i U (djelatnosti kućanstava i međunarodne organizacije) jer obuhvaćaju manje od 0,1% zaposlenih. Također, nisu obuhvaćeni ni poslodavci koji tijekom godine iskazuju samo jednu zaposlenu osobu (samozaposleni). U oba slučaja razlog je njihov zanemariv utjecaj koji bi imali na izmjerene promjene u zaposlenosti i potrebama za novim radnicima tijekom 2015. godine, te očekivanoj promjeni broja zaposlenih u 2015. godini. Konačni osnovni skup poslodavaca za odabir anketnog uzorka obuhvaćao je 81.575 poslodavaca sa 1.209.990 zaposlenih.

Pri strukturiranju anketnoga uzorka primijenjen je stratificirani neproporcionalni slučajni uzorak. Osnovni stratumi na koje su gospodarski subjekti (poduzeća, ustanove, obrti) grupirani u strukturiranju ovoga uzorka jesu 21 županija kao temeljne administrativno-teritorijalne regionalne jedinice, područja djelatnosti sukladno Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti te njihova podjela na mikro (1-9), male (10-49), srednje (50-249) i velike (>250) poslodavce ovisno o broju zaposlenika. S Za svaki dobiveni stratum definiran pripadnošću županiji, području djelatnosti i kategoriji veličine poslodavca računat je maksimalni broj gospodarskih subjekata potrebnih za veličinu uzorka stratuma sukladno razini po-

uzdanosti od 95%, stupnju varijabilnosti $P=0,5$ i razini preciznosti $\pm 20\%$ ¹. Zbog velikog broja stratuma i velikih razlika u veličini njihovih populacija na ovaj način je postavljeno ograničenje na veličinu uzorka kod velikih stratuma i, posljedično, povećana zastupljenost malih stratuma u ukupnom dizajnu uzorka. Srednji i veliki poslodavci, čiji je broj na razini županija mali, ali broj zaposlenika i regionalni utjecaj velik, su svi uključeni u uzorak (iznimka je Grad Zagreb gdje je uključeno je 50,7% (462/911) srednjih poslodavaca u uzorak). Konačan uzorak za anketiranje 2015. g. bio je obima 13.592 poslovnih subjekata i obrta.

Da bi se dobila reprezentativna slika na ovaj način umanjenog doprinosa posebice mikro i malih poslodavaca, pri izračunu procjene parametara populacije koji se odnose na broj osoba (zapošljavanje, prestanak rada, planirano zapošljavanje...) korištena su utežanja s obzirom na identificiranu populaciju zaposlenih u istovjetnoj županiji, području djelatnosti i kategoriji veličine poslodavca. Radi usporedivosti rezultata, utežanja izračunata na isti način primijenjena su i na podatke iz 2013. godine.

Anketa je provedena na cjelokupnome teritoriju Republike Hrvatske putem upitnika dostavljenog poslodavcima, kojeg su mogli HZZ-u vratiti poštom ili ispuniti online pomoću dobivenog pristupnog koda, što je ove godine učinilo čak 66% sudionika istraživanja. Djelatnici HZZ-a, ponajprije savjetnici za zapošljavanje, izravnim su kontaktom poslodavce poticali na popunjavanje upitnika, a u određenom broju slučajeva i osobno preuzimali odgovore (poštom je vraćeno 24% svih odgovora, 3% odgovora uneseno je temeljem telefonskog razgovora, 2% prilikom posjete poslodavcu, a u 2% slučajeva prilikom posjete poslodavca HZZ-u). Provedba ankete trajala je šest tjedana, od početka veljače do polovine ožujka 2015. godine.

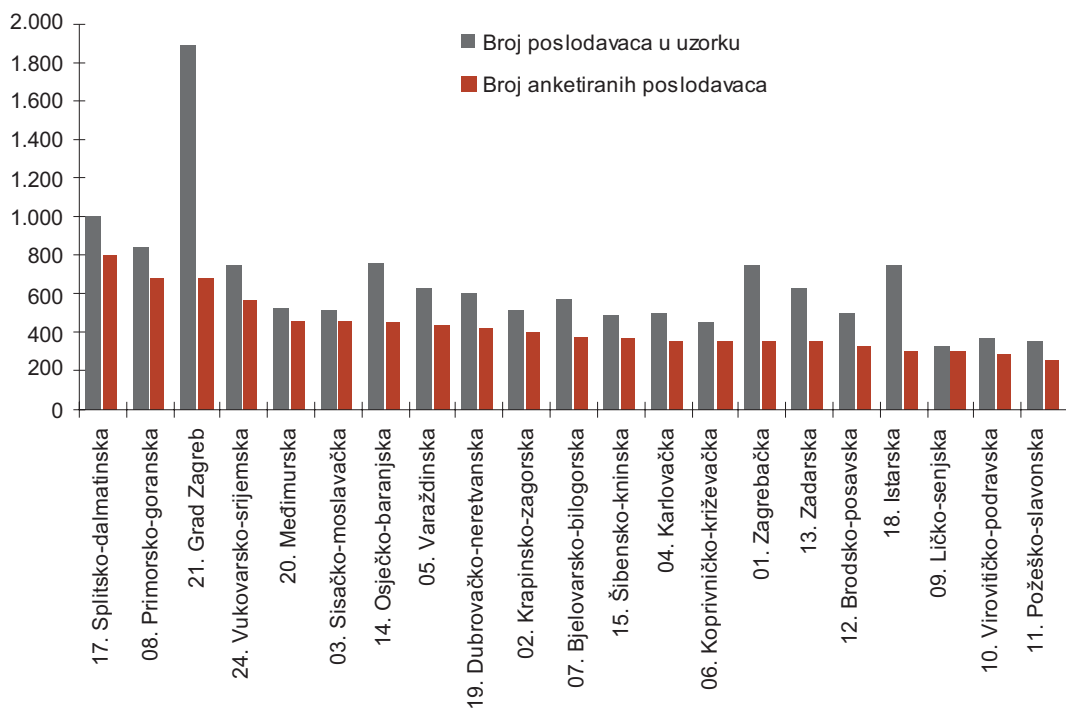
Tijekom šestotjednoga razdoblja provedbe anketu je valjano ispunilo ukupno 8.969 poslodavaca, tj. 66,0% od uzorkovanoga broja, što predstavlja zadovoljavajući odaziv. Kod anketiranih je poslodavaca bilo zaposleno 530.524 radnika, što čini 38,2% u odnosu na ukupni broj zaposlenih u Republici Hrvatskoj krajem 2014. godine, slično kao i prethodnih godina.

Postoje određene razlike u postignutome obuhvatu (broj anketiranih u odnosu na projektirani uzorak) poslodavaca po pojedinim županijama. Najveći je obuhvat poslodavaca ostvaren u županijama: Ličko-senjskoj (91,7%), Sisačko-moslavačkoj (89,3%), Međimurskoj (87,3%), Splitsko-dalmatinskoj (80,7%), Primorsko-goranskoj (80,5%), Krapinsko-zagorskoj (77,9%) te Koprivničko-križevačkoj (78,1%), dok je najmanji je obuhvat ostvaren na područjima: Grada Zagreba (36,2%), Istarske (40,2%), Zagrebačke (46,4%) i Zadarske županije (54,5%).

$$n = \left[\frac{1}{N} + \frac{N-1}{N} \frac{1}{PQ} \left(\frac{k}{z_{1-\alpha/2}} \right)^2 \right]^{-1}$$

¹ N=veličina populacije, P=atribut populacije, Q=1-P, k=razina preciznosti, $Z_{1-\alpha/2}$ =vrijednost normalne standardne koordinate za željenu razinu pouzdanosti, 1- α .

Slika 1. Obuhvat anketiranja poslodavaca po županijama

Struktura anketiranih poslodavaca:

Tablica 1. Broj obuhvaćenih poslodavaca i zaposlenih radnika prema veličini, tipu i sektoru vlasništva

	Broj obuhvaćenih poslodavaca	Broj obuhvaćenih zaposlenih
UKUPNO	8.969	530.524
Veličina poslodavca:		
Mikro - 0-9 zaposlenih	4.165	17.348
Mali - 10-49 zaposlenih	2.527	57.471
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	1.899	181.824
Veliki - 250 i više zaposlenih	378	273.881
Tip poslodavaca:		
Obrt	2.092	6.008
Pravna osoba (trgovačko društvo ili ustanova)	6.877	524.516
Sektor vlasništva:		
Privatno ili pretežno privatno	6.090	285.978
Državno ili javno	2.555	240.966
Ostalo	324	3.580

Tablica 2. Broj obuhvaćenih poslodavaca i zaposlenih radnika prema županijama

Županija	Broj obuhvaćenih poslodavaca	Broj obuhvaćenih zaposlenih
Zagrebačka	348	15.832
Krapinsko-zagorska	405	16.028
Sisačko-moslavačka	459	17.639
Karlovačka	361	14.337
Varaždinska	427	28.702
Koprivničko-križevačka	352	14.761
Bjelovarsko-bilogorska	380	13.082
Primorsko-goranska	686	45.799
Ličko-senjska	299	4.961
Virovitičko-podravska	291	7.310
Požeško-slavonska	252	9.556
Brodsko-posavska	320	11.546
Zadarska	338	15.794
Osječko-baranjska	448	26.520
Šibensko-kninska	368	11.272
Splitsko-dalmatinska	798	52.774
Istarska	302	20.470
Dubrovačko-neretvanska	416	11.062
Međimurska	460	20.724
Grad Zagreb	686	154.200
Vukovarsko-srijemska	573	18.155
UKUPNO	8.969	530.524

**Tablica 3. Broj obuhvaćenih poslodavaca i zaposlenih radnika
prema područjima djelatnosti**

Djelatnost	Broj obuhvaćenih poslodavaca	Broj obuhvaćenih zaposlenih
(A) Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	414	10.378
(B) Rudarstvo i vađenje	62	2.235
(C) Prerađivačka industrija	1.121	130.492
(D) Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	74	14.049
(E) Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	261	12.988
(F) Građevinarstvo	673	28.283
(G) Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	834	55.185
(H) Prijevoz i skladištenje	469	30.072
(I) Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	566	19.491
(J) Informacije i komunikacije	295	6.579
(K) Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	172	25.149
(L) Poslovanje nekretninama	166	2.554
(M) Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	526	9.776
(N) Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	324	15.917
(O) Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	571	34.623
(P) Obrazovanje	1.047	61.924
(Q) Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	653	56.649
(R) Umjetnost, zabava i rekreacija	315	10.368
(S) Ostale uslužne djelatnosti	426	3.812
UKUPNO	8.969	530.524

Zaposlenost i zapošljavanje u prethodnoj godini

Promjene u zaposlenosti tijekom 2014. godine

U 2014. godini ostvaren je veći broj novoga zapošljavanja od broja otpuštanja, što je rezultiralo porastom broja zaposlenih. Naime, tijekom godine populacija poslodavaca na koju se anketa odnosi zaposlila je ukupno 327.117 radnika, što čini 26,3% u odnosu na ukupnu zaposlenost u prethodnoj godini (31.XII.2013.), dok je u istom razdoblju unutar iste populacije poslodavaca prestalo raditi 303.348 radnika ili 24,4% od ukupnoga broja zaposlenih. Dakle, na godišnjoj je razini prisutna visoka fluktuacija, ali je njome ostvareno povećanje zaposlenosti od 23.748 radnika ili 1,9%, pri čemu se broj zaposlenih žena povećavao nešto intenzivnije, za 14.543 ili 2,4%, dok je broj zaposlenih muškaraca povećan za 9.205 ili 1,5%.

Tablica 4. Promjene u zaposlenosti poslodavaca tijekom 2014. godine

	Ukupno	Muškarci	Žene
Broj zaposlenih 31.12.2013.	1.245.700	627.947	617.753
Zaposleno tijekom 2014.	327.117	166.629	160.488
-Udio zapošljavanja %	26,3	26,5	26,0
Prestalo raditi tijekom 2014.	303.348	157.416	145.932
-Udio prestanaka rada %	24,4	25,1	23,6
Broj zaposlenih 31.12.2014.	1.269.448	637.152	632.296
Promjena zaposlenosti 2014./2013. - razlika	23.748	9.205	14.543
Promjena u zaposlenosti 2014./2013. - %	1,9	1,5	2,4

Fluktuacija je u 2014. godini nešto manja nego u 2013.: blago je smanjen broj novog zapošljavanja, ali se je broj prestanaka rada smanjio još više, što je rezultiralo povoljnijom stopom promjene zaposlenosti u odnosu na prethodnu godinu. Kretanje promjene zaposlenosti četvrtu godinu za redom je pozitivno.

Tablica 5. Promjene u zaposlenosti poslodavaca, usporedni podaci 2013.-2014.

	2013.	2014.
Broj zaposlenih krajem prethodne godine	1.289.771	1.245.700
Zaposleno tijekom godine	341.438	327.117
-Udio zapošljavanja %	26,5	26,3
Prestalo raditi tijekom godine	322.423	303.348
-Udio prestanaka rada %	25,0	24,4
Broj zaposlenih krajem godine	1.309.236	1.269.448
Promjena zaposlenosti - razlika	19.465	23.748
Promjena u zaposlenosti - %	1,5	1,9

Povećanje zaposlenosti, kao rezultat većeg opsega novog zapošljavanja od prestanka rada radnika, ostvareno je 2014. godine u četrnaest područja djelatnosti, dok je u pet područja zabilježen pad broja zaposlenih. Veći porast broja zaposlenih ostvaren je u područjima stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (7,6pb), informacija i komunikacija (7,2pb), poslovanja nekretninama (4,7pb), djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i usluživanja hrane (4,5pb), ostalih uslužnih djelatnosti (4,1pb) te prerađivačke industrije (3,3pb). S dru-

ge strane, pad zaposlenosti, uzrokovan većim prestankom rada u odnosu na novo zapošljavanje radnika, zabilježen je u sljedećim područjima: rudarstvo i vađenje (-6,5pb), prijevoz i skladištenje (-2,1pb), opskrba vodom (-2,0pb), poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo (-0,5pb) te financijske i djelatnosti osiguranja (-0,5pb). Za većinu djelatnosti slična je promjena uočena i u prethodnoj godini, dok su djelatnosti građevinarstva (0,5pb) i opskrbe električnom energijom (0,6pb) zabilježile pozitivnu promjenu, s druge strane, četiri područja (poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo opskrba vodom, prijevoz i skladištenje te financijske i djelatnosti osiguranja) bilježe negativnu promjenu kao i u prošloj godini.

Tablica 6. Promjene u zaposlenosti poslodavaca tijekom 2014. godine prema područjima djelatnosti

Područje djelatnosti NKD-a	Broj zaposlenih 31.12.2013.	Zaposleno tijekom 2014.	Udio zapošljavanja	Prestalo raditi tijekom 2014.	Udio prestanaka rada	Broj zaposlenih 31.12.2014.	Promjena u zaposlenosti 2014/2013. -razlika	Promjena u zaposlenosti 2014/2013. -%	Promjena u zaposlenosti 2013/2012. -%
(A) Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	27.758	10.257	37,0	10.395	37,4	27.615	-143	-0,5	-0,8
(B) Rudarstvo i vađenje	4.508	279	6,2	572	12,7	4.217	-291	-6,5	1,9
(C) Prerađivačka industrija	237.127	57.361	24,2	49.514	20,9	244.966	7.839	3,3	2,8
(D) Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	18.986	856	4,5	743	3,9	19.100	114	0,6	-6,9
(E) Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	18.528	2.942	15,9	3.303	17,8	18.165	-363	-2,0	-1,3
(F) Građevinarstvo	92.056	27.777	30,2	27.298	29,7	92.520	464	0,5	-2,0
(G) Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	204.235	55.810	27,3	55.227	27,0	204.826	591	0,3	5,1
(H) Prijevoz i skladištenje	63.526	14.671	23,1	15.999	25,2	62.207	-1.319	-2,1	-4,1
(I) Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	66.401	58.097	87,5	55.087	83,0	69.418	3.017	4,5	3,2
(J) Informacije i komunikacije	29.888	7.089	23,7	4.948	16,6	32.029	2.141	7,2	6,0
(K) Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	48.325	4.279	8,9	4.517	9,3	48.081	-244	-0,5	-0,2
(L) Poslovanje nekretninama	8.404	3.439	40,9	3.052	36,3	8.796	392	4,7	3,8
(M) Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	54.430	12.339	22,7	8.208	15,1	58.568	4.138	7,6	2,7
(N) Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	43.510	20.617	47,4	20.124	46,3	44.008	498	1,1	2,7
(O) Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	85.902	8.787	10,2	6.815	7,9	87.869	1.967	2,3	0,2
(P) Obrazovanje	108.618	18.799	17,3	16.926	15,6	110.481	1.863	1,7	2,4
(Q) Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	88.347	12.388	14,0	10.817	12,2	89.904	1.557	1,8	0,6
(R) Umjetnost, zabava i rekreacija	21.363	4.055	19,0	3.512	16,4	21.904	541	2,5	0,8
(S) Ostale uslužne djelatnosti	23.788	7.275	30,6	6.291	26,4	24.774	986	4,1	3,7
UKUPNO	1.245.700	327.117	26,3	303.348	24,4	1.269.448	23.748	1,9	1,1

Promjena broja zaposlenih najviša je u prerađivačkoj industriji, stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima te informacijama i komunikacijama, a pad broja zaposlenih je u prijevozu i skladištenju, opskrbi vodom, rudarstvu i vađenju, financijskim djelatnostima te poljoprivredi i šumarstvu. Fluktuacija je posebno izražena u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane te administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima. Najmanja fluktuacija je u djelatnosti opskrbe električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija.

S obzirom na regionalni raspored, porast broja zaposlenih u 2014. godini ostvaren je u sedamnaest županija, dok četiri županije bilježe smanjenje broja zaposlenih. Najveći porast zaposlenosti ostvaren je kod poslodavaca u Zagrebačkoj županiji (9,5pb), zatim u Varaždinskoj (6,4pb), Krapinsko-zagorskoj (4,5pb), Koprivničko-križevačkoj (4,5pb), Vukovarsko-srijemskoj (3,6pb) i Zadarskoj (3,5pb). Istodobno, smanjenje broja zaposlenih ostvareno je kod poslodavaca Bjelovarsko-bilogorske (0,9pb), Osječko-baranjske (-0,7pb), Virovitičko-podravske (-0,6pb) te Sisačko - moslavačke županije (-0,2pb). Fluktuaciju u obalnim županijama određuje visok značaj turističke djelatnosti, a najviša je u Istarskoj i Dubrovačko-neretvanskoj županiji posebice u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane. U prošloj godini Sisačko-moslavačka županija zabilježila je smanjenje broja zaposlenih za 1,3pb, a Zagrebačka županija zabilježila je rast od 3,8pb.

Tablica 7. Promjene u zaposlenosti poslodavaca tijekom 2014. godine prema županijama

Županija	Broj zaposlenih 31.12.2013.	Zaposleno tijekom 2014.	Udio zaposljavanja	Prestalo raditi tijekom 2014.	Udio prestatnaka rada	Broj zaposlenih 31.12.2014.	Promjena u zaposlenosti 2014/2013. -razlika	Promjena u zaposlenosti 2014/2013. -%
Zagrebačka	56.430	16.009	28,4	10.634	18,8	61.797	5.367	9,5
Virovitičko-podravska	13.888	4.692	33,8	4.780	34,4	13.798	-90	-0,6
Požeško-slavonska	12.793	2.952	23,1	2.519	19,7	13.234	441	3,4
Brodsko-posavska	23.109	5.330	23,1	5.120	22,2	23.301	192	0,8
Zadarska	33.270	13.383	40,2	12.231	36,8	34.424	1.154	3,5
Osječko-baranjska	60.971	16.832	27,6	17.263	28,3	60.534	-437	-0,7
Šibensko-kninska	18.500	8.021	43,4	7.462	40,3	19.062	562	3,0
Vukovarsko-srijemska	28.793	8.403	29,2	7.364	25,6	29.834	1.041	3,6
Splitsko-dalmatinska	115.333	38.665	33,5	35.049	30,4	118.970	3.637	3,2
Istarska	59.771	26.606	44,5	24.868	41,6	61.497	1.726	2,9
Dubrovačko-neretvanska	29.134	12.742	43,7	12.390	42,5	29.481	347	1,2
Krapinsko-zagorska	26.594	6.180	23,2	4.683	17,6	28.068	1.474	5,5
Međimurska	32.228	6.310	19,6	5.297	16,4	33.238	1.010	3,1
Grad Zagreb	486.495	96.082	19,7	92.900	19,1	489.691	3.196	0,7
Sisačko-moslavačka	28.576	5.831	20,4	5.861	20,5	28.532	-44	-0,2
Karlovačka	25.312	4.854	19,2	4.742	18,7	25.427	115	0,5
Varaždinska	48.930	13.961	28,5	10.848	22,2	52.041	3.111	6,4
Koprivničko-križevačka	23.076	5.780	25,0	4.748	20,6	24.112	1.036	4,5
Bjelovarsko-bilogorska	22.677	5.244	23,1	5.449	24,0	22.484	-193	-0,9
Primorsko-goranska	91.272	25.083	27,5	25.030	27,4	91.320	48	0,1
Ličko-senjska	8.548	4.157	48,6	4.110	48,1	8.603	55	0,6
UKUPNO	1.245.700	327.117	26,3	303.348	24,4	1.269.448	23.748	1,9

Promatrajući po veličini, mikro poslodavci-obrtnici bilježe najveću fluktuaciju radnika, ali i pozitivnim omjerom zapošljavanja i otpuštanja radnika uvećavaju ukupnu zaposlenost. Poslodavci s većim brojem zaposlenih imaju manju fluktuaciju. Stope promjene zaposlenosti najveće su kod malih poslodavaca (6,5%), a niže su kod srednjih poslodavca (3,3%) i mikro poslodavaca obrtnika (3,2%). Veliki poslodavci bilježe najmanju stopu rasta od 0,8%.

Obzirom na sektor vlasništva, poslodavci u privatnom sektoru iskazuju puno veću fluktuaciju, ali i rast zaposlenih (3,0%) nego poslodavci u državnom ili javnom vlasništvu koji su u prosjeku smanjili broj zaposlenih za 0,3%. Promjena u zaposlenosti i fluktuacija radnika u ostalim oblicima vlasništva (udruge, zadruge i sl.) slični su kao kod privatnog sektora.

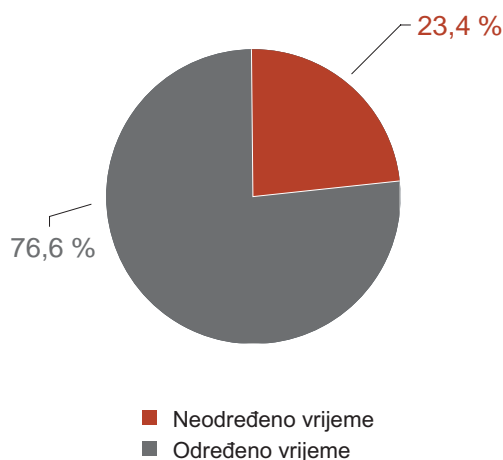
Tablica 8. Promjene u zaposlenosti poslodavaca tijekom 2014. godine prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca

	Broj zaposlenih 31.12.2013.	Zaposleno tijekom 2014.	Udio zapošljavanja	Prestalo raditi tijekom 2014.	Udio prestanaka rada	Broj zaposlenih 31.12.2014.	Promjena u zaposlenosti 2014/2013. -razlika	Promjena u zaposlenosti 2014/2013. -%
UKUPNO	1.245.700	327.117	26,3	303.348	24,4	1.269.448	23.748	1,9
Sektor vlasništva								
Privatno	808.616	272.194	33,7	247.599	30,6	833.218	24.602	3,0
Državno / javno	424.381	49.843	11,7	51.054	12,0	423.146	-1.235	-0,3
Ostalo	12.703	5.080	40,0	4.695	37,0	13.084	381	3,0
Veličina poslodavca (privatni sektor)								
Mikro - do 9 zaposlenih obrt	92.685	45.360	48,9	42370	45,7	95.696	3.011	3,2
Mikro - do 9 zaposlenih	130.863	45.900	35,1	44.357	33,9	132.403	1.540	1,2
Mali poslodavac - 10 do 49 zaposlenih	192.930	72.593	37,6	59.954	31,1	205.555	12.625	6,5
Srednji poslodavac - 50 do 249 zaposlenih	168.607	49.798	29,5	44.193	26,2	174.223	5.616	3,3
Veliki poslodavac - od 250 zaposlenih	223.531	58.543	26,2	56.725	25,4	225.341	1.810	0,8

Struktura novoga zapošljavanja na temelju ugovora o radu

Većina novoga zapošljavanja na temelju ugovora o radu ostvarena je na određeno vrijeme (250.462 radnika ili 76,6%), dok je učestalost novog zapošljavanja na neodređeno vrijeme znatno manja (76.546 radnika ili 23,4%). U odnosu na 2013. godinu to je pozitivna promjena (za 6,8 postotnih bodova), kada je zapošljavanje na određeno vrijeme činilo 83,4%, a na neodređeno vrijeme 16,6% od ukupnog zapošljavanja.

Slika 2. Struktura novoga zapošljavanja na temelju ugovora o radu u 2014. prema trajanju rada

Poslodavci su tijekom 2014. godine zaposlili 62.412 radnika na sezonskim poslovima, što čini 24,9% od zapošljavanja na određeno vrijeme odnosno 19,1% od ukupnoga zapošljavanja. Ujedno poslodavci su zaposlili 1.753 osobe s invaliditetom (0,5% od ukupnog zapošljavanja), a isti udio zapošljavanja osoba s invaliditetom zabilježen je i 2013. godine.

Ugovori o radu na određeno vrijeme najčešći su oblik zapošljavanja kod svih poslodavaca, no češći su kod velikih i srednjih poslodavaca te u ostalim oblicima vlasništva i javnom sektoru. Zapošljavanju osoba s invaliditetom skloni su naročito poslodavci u ostalim oblicima vlasništva (zadružno, udruge...).

Tablica 9. Broj i struktura novozaposlenih osoba tijekom 2014. godine prema vrsti ugovora, veličini i sektoru vlasništva poslodavaca

	ZAPOSLENI TEMELJEM UGOVORA O RADU	Neodređeno vrijeme	Određeno vrijeme	Sezonski poslovi	Osobe s invaliditetom
UKUPNO	327.087	23,4	76,6	19,1	0,5
Sektor vlasništva					
Privatno	272.194	22,2	77,8	20,5	0,3
Državno / javno	49.813	30,8	69,2	11,7	1,2
Ostalo	5.080	13,9	86,1	17,3	8,1
Veličina poslodavca (privatni sektor)					
Mikro - do 9 zaposlenih obrt	45.360	21,1	78,9	28,9	0,5
Mikro - do 9 zaposlenih	45.900	27,3	72,7	20,2	0,1
Mali poslodavac - 10 do 49 zaposlenih	72.593	27,6	72,4	15,0	0,2
Srednji poslodavac - 50 do 249 zaposlenih	49.798	15,2	84,8	19,8	0,3
Veliki poslodavac - od 250 zaposlenih	58.543	18,5	81,5	21,6	0,2

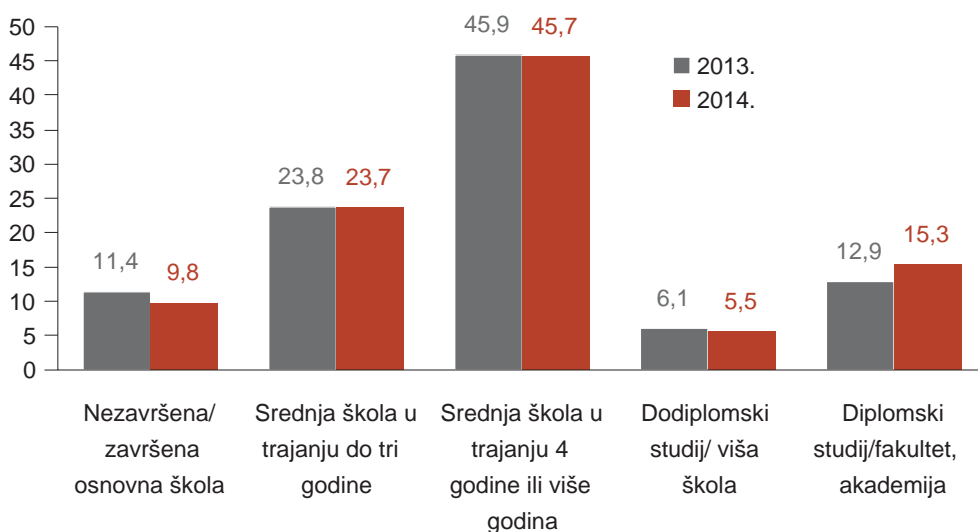
Zapošljavanje na određeno vrijeme čini najveći dio kod poslodavaca iz djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (86,3% od ukupnoga zapošljavanja u djelatnosti), administrativnih i pomoćnih uslužnih djelatnosti (85,5%), poljoprivrede, šumarstva i ribarstva (85,4%), prerađivačke industrije (82,6%) te umjetnosti, zabave i rekreacije (80,8%), dok je najmanje učestalo u djelatnosti javne uprave i obrane (42,9%), informacije i komunikacije (46,3%), te financijskih i djelatnosti osiguranja (48,5%). S obzirom na regionalnu zastupljenost, očekivano, najučestalije zapošljavanje na određeno vrijeme je u priobalnim županijama (Zadarska, Splitsko-dalmatinska, Dubrovačko-neretvanska, Istarska, Primorsko-goranska) zbog sezonskog zapošljavanja u turizmu te u kontinentalnim županijama (Ličko-senjska, Varaždinska) sa značajnim udjelom djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane i prerađivačke industrije. – *Prilog I - 5. i Prilog I - 6.*

Tablica 10. Broj i struktura novozaposlenih osoba tijekom 2014. godine prema razini obrazovanja, veličini i sektoru vlasništva poslodavaca

	ZAPOSLENI TEMELJEM UGOVORA O RADU	Nezavršena/ završena osnovna škola	Srednja škola u trajanju do tri godine	Srednja škola u trajanju 4 godine ili više godina	Dodiplomski studij/ viša škola	Diplomski studij/ fakultet, akademija
UKUPNO	326.838	9,8	23,7	45,7	5,5	15,3
Sektor vlasništva						
Privatno	272.073	10,2	26,7	49,1	4,6	9,3
Državno / javno	49.679	7,6	8,0	27,0	10,1	47,2
Ostalo	5.086	6,3	14,8	46,6	7,9	24,3
Veličina poslodavca (privatni sektor)						
Mikro - do 9 zaposlenih obrt	45.360	9,4	41,4	42,3	2,7	4,2
Mikro - do 9 zaposlenih	45.893	6,3	24,8	45,7	8,4	14,8
Mali poslodavac - 10 do 49 zaposlenih	72.553	11,5	26,0	47,8	3,8	10,8
Srednji poslodavac - 50 do 249 zaposlenih	49.726	11,0	23,1	52,2	4,6	9,1
Veliki poslodavac - od 250 zaposlenih	58.541	11,6	20,7	56,0	4,3	7,5

Prema obrazovnoj strukturi novozaposlenih, najviše je radnika s četverogodišnjom srednjom školom i gimnazijom, 45,7% (149.444 osobe), te sa završenom srednjom školom u trajanju do tri godine, 23,7% (77.331 osoba). Udio zaposlenih sa završenim diplomskim studijem odnosno fakultetom ili akademijom bio je 15,3% (50.124 osoba) te s dodiplomskim studijem ili višom školom 5,5% (18.066 osoba). Udio novozaposlenih osoba s nezavršenom ili završenom osnovnom školom iznosio je 9,8% (31.873 osoba). U usporedbi s 2013. godinom smanjen je udio zapošljavanja svih obrazovnih skupina, osim skupine sa završenim diplomskim studijem odnosno fakultetom ili akademijom koja zapošljavanje povećala za 2,4 postotnih bodova.

Slika 3. Struktura novog zapošljavanja u 2013. i 2014. godini prema razini obrazovanja, %

Tijekom 2014. godine radnici niže razine obrazovanja (nezavršena/završena osnovna škola) najčešće su zapošljavani u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu (23,6%), građevinarstvu (22,2%) te opskrbi vodom (21,1%), a na područjima Virovitičko-podravske (25,1%), Koprivničko-križevačke (18,8%) i Vukovarsko-srijemske (16,1%) županije. Zapošljavanje radnika s diplomskim studijem/fakultetom, akademijom najzastupljenije je u djelatnostima obrazovanja (68,0%), javne uprave i obrane (53,9%), te financijskim i djelatnostima osiguranja (43%). Županije u kojima je najzastupljenije zapošljavanje radnika sa sveučilišnim studijem su Grad Zagreb (21,9%), Požeško-slavonska (15,8%), Karlovačka (15,2%) te Brodsko-posavska županija (15,1%), a značajno ispod prosjeka su Ličko-senjska (6,7%), Dubrovačko-neretvanska (8,4%) i Virovitičko-podravska (9,5%) županija. – Prilog I - 7. i Prilog I - 8.

Zapošljavanje na temelju drugih oblika rada

Osim kroz ugovor o radu, poslodavci su svoje potrebe za radnom snagom zadovoljavali i kroz atipične oblike zapošljavanja. Tijekom 2014. godine mnogi su poslodavci angažirali osobe na temelju ugovora o djelu, autorskog, studentskog ili učeničkog ugovora i putem agencija za privremeno zapošljavanje. Poslodavci su na jedan od ovih načina tijekom 2014. godine angažirali ukupno 171.693 osobe, što predstavlja oko polovinu (52,5%) u odnosu na ukupno zapošljavanje temeljem ugovora o radu, iako je ovakav pojedinačni angažman u pravilu daleko manjeg opsega ili trajanja od ugovora o radu.

Na **temelju ugovora o djelu** 31,4% poslodavaca angažiralo je 52.875 osoba, ili 16,2% u odnosu na broj zaposlenih ugovorom o radu u navedenom razdoblju. Ova je praksa bila učestalija u ostalim oblicima vlasništva (57,6%) i državnom ili javnom sektoru gdje je 52,5% poslodavaca koristilo ugovore o djelu, dok je u privatnom sektoru ovaj oblik angažmana korišten od strane 18,2% poslodavaca, najčešće od strane velikih (37,7%)

i srednjih (31,6%) poduzeća. Sukladno tome po broju osoba angažiranih ugovorom o djelu dominirali su poslodavci u djelatnosti obrazovanja (15.075 osoba) i poljoprivrede, šumarstva i ribarstva (5.248 osoba).

Zapošljavanje na temelju **autorskih ugovora** realiziralo je 13,2% poslodavaca s ukupno 46.862 angažirane osobe, ili 14,3% u odnosu na broj zaposlenih ugovorom o radu u navedenom razdoblju. Takav oblik angažmana bio je najprisutniji kod velikih poslodavaca (18,0%) i poslodavaca iz ostalih oblika vlasništva (25,6%), uglavnom u djelatnostima umjetnosti, zabave i rekreacije (14.542 osoba), obrazovanja (8.327 osoba), informacija i komunikacija (5.257 osoba) i ostalim uslužnim djelatnostima (5.251 osoba).

Zapošljavanje studenata ili učenika putem **studentskih odnosno učeničkih ugovora** ostvarilo je 22,2% poslodavaca s ukupno 66.624 tako angažirane osobe, ili 20,5% u odnosu na broj zaposlenih ugovorom o radu u navedenom razdoblju. Ovaj oblik angažmana najviše koriste veliki poslodavci (63,0%) te privatni sektor vlasništva (24,8%). Najčešće su učenike i studente zapošljavali poslodavci u djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i usluživanja hrane (13.779 osoba), trgovini na veliko i malo (13.042 osoba) prerađivačkoj industriji (7.189) te informacijama i komunikacijama (6.407 osoba).

Zapošljavanje putem **agencija za privremeno zapošljavanje** realiziralo je 2,3% poslodavaca s ukupno 5.332 tako angažirane osobe, ili 1,6% u odnosu na broj zaposlenih ugovorom o radu u navedenom razdoblju. Gledano prema sektoru vlasništva, ovaj oblik angažmana najprisutniji je u državnom ili javnom, a kada je riječ o privatnim poslodavcima, najčešće se koristi od strane velikih poslodavaca (18,5%). Agencije za privremeno zapošljavanje najčešće angažiraju radnike u prerađivačkoj industriji (1.453 osobe) te administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima (1.066 osoba). – Prilog I - 5. i Prilog I - 6.

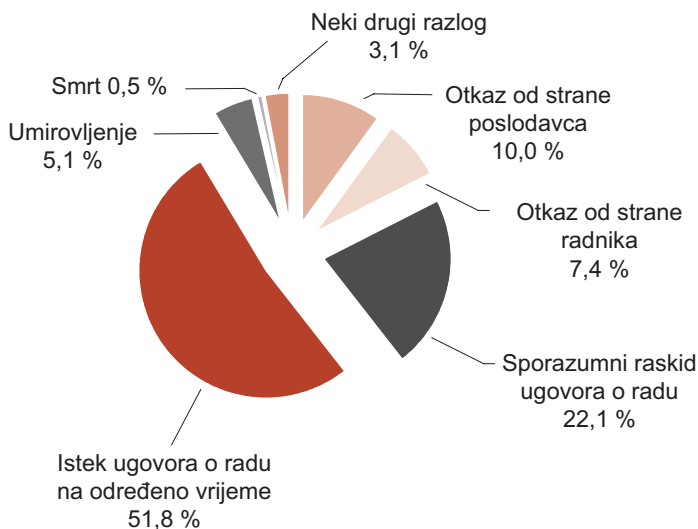
Tablica 11. Udio poslodavaca koji su tijekom 2014. godine zaposlili jednog ili više radnika na temelju drugih oblika rada, %

	Ne temelju ugovor o djelu	Na temelju autorski ugovor	Na temelju studentskog ili učeničkog servisa	Na temelju agencije za privremeno zapošljavanje
UKUPNO	31,4	13,2	22,2	2,3
Sektor vlasništva				
Privatno	18,2	8,2	24,8	2,2
Državno / javno	52,5	20,7	17,4	2,8
Ostalo	57,6	25,6	21,0	0,8
Veličina poslodavca (privatni sektor)				
Mikro - do 9 zaposlenih obrt	7,4	1,5	10,7	0,0
Mikro - do 9 zaposlenih	14,4	7,0	18,7	0,2
Mali poslodavac - 10 do 49 zaposlenih	19,2	9,6	26,4	0,5
Srednji poslodavac - 50 do 249 zaposlenih	31,6	14,7	40,5	6,0
Veliki poslodavac - od 250 zaposlenih	39,7	18,0	63,0	18,5

Prestanak rada radnika u 2014. godini – struktura i razlozi

Tijekom 2014. kod poslodavaca prestalo je raditi ukupno 303.348 radnika ili 24,4% od ukupnoga broja zaposlenih na kraju 2014. godine. U 2013. godini prestalo je raditi 322.423 radnika ili 25,5% od ukupnoga broja zaposlenih krajem godine. Prestanak rada radnika većinom je bio uzrokovan istekom ugovora o radu na određeno vrijeme (u 51,8% slučajeva), slijedi sporazumni raskid ugovora o radu (22,1%), a ostali su razlozi zastupljeni u znatno manjem opsegu.

Slika 4. Struktura radnika koji su prestali raditi tijekom 2014. godine prema razlozima prestanka rada

Istek ugovora o radu na određeno vrijeme najzastupljeniji je razlog prestanka rada bez obzira na veličinu poslodavca ili sektor vlasništva, iako je nešto rjeđi u javnom sektoru (50,5%), a najčešći u ostalim oblicima vlasništva (73,7%). Otkaz od strane radnika izraženiji je način prestanka radnog odnosa u privatnom sektoru (8,7%), nego u javnom sektoru (1,4%), a nešto su češći kod mikro poslodavaca obrtnika (10,9%). Sporazumni raskid ugovora o radu je nešto učestaliji razlog prestanka radnog odnosa kod malih poslodavaca. Umirovljenje je vrlo rijetko razlog prestanka radnog odnosa kod mikro poslodavaca obrtnika (1,5%), kao uostalom i u cijelom privatnom sektoru vlasništva (2,9%), a učestaliji je u javnom sektoru (16,0%) te kod srednjih i mikro poslodavaca (3,6% oboje).

Tablica 12. Struktura razloga prestanka rada za radnike koji su prestali raditi tijekom 2014. godine prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca

	BROJ RADNIKA	RAZLOG PRESTANKA RADA, %						
		Otkaz od strane poslodavca	Otkaz od strane radnika	Sporazumni raskid ugovora o radu	Istek ugovora o radu na određeno vrijeme	Umirovljenje	Smrt	Neki drugi razlog
UKUPNO	302.869	10,0	7,4	22,1	51,9	5,1	0,5	3,1
Sektor vlasništva								
Privatno	247.565	9,9	8,7	23,4	51,7	2,9	0,3	3,1
Državno / javno	50.607	10,8	1,4	16,4	50,7	16,0	1,5	3,2
Ostalo	4.697	6,0	4,7	13,2	73,7	2,0	0,3	0,1
Sektor vlasništva								
Mikro - do 9 zaposlenih obrt	42.352	9,2	10,9	15,4	62,1	1,5	0,2	0,8
Mikro - do 9 zaposlenih	44.356	11,2	10,7	24,4	48,5	3,6	0,1	1,5
Mali poslodavac - 10 do 49 zaposlenih	59.979	11,4	10,2	30,8	43,7	2,8	0,2	1,0
Srednji poslodavac - 50 do 249 zaposlenih	44.162	7,7	7,3	22,1	58,4	3,6	0,5	0,5
Veliki poslodavac - od 250 zaposlenih	56.716	9,7	4,8	21,9	49,6	3,0	0,5	10,5

Istek ugovora o radu na određeno vrijeme najzastupljeniji je razlog prestanka rada u djelatnostima gdje dominira zapošljavanje na određeno i visoka fluktuacija: pružanje smještaja, priprema i usluživanje hrane (u 71,1% slučajeva) te obrazovanje (68,7%). Sporazumni raskid ugovora o radu najzastupljeniji je bio u području djelatnosti informacije i komunikacije (49,2%) te trgovini na veliko i na malo (30,9%). Otkaz od strane poslodavca izražen je u djelatnosti rudarstva i vađenja (43,8%) te prijevozu i skladištenju (19,2%), a otkaz od strane radnika u informacijama i komunikacijama (19,0%) te prerađivačkoj industriji (12,1%). Odljev radnika kroz umirovljenje relativno je najčešći oblik prestanka rada u opskrbi električnom energijom (35,7%) te u javnoj upravi i obrani (30,8%). – Prilog I - 9. I Prilog I. – 10.

Način traženja i poteškoće pri zapošljavanju radnika

Način traženja radnika za zapošljavanje

U 2014. godini 63,6% anketiranih poslodavaca tražilo je radnike što je neznatno niže u odnosu na iskaze iz 2013. godine, kada je 66,8% anketiranih poslodavaca tražilo radnike. Zaposlenike su nešto rjeđe tražili obrtnici (45,2%) i drugi mikro poslodavci (49,0%) te poslodavci privatnog ili pretežito privatnog vlasništva (59,8%) (tablica 13.).

Prilikom traženja radnika za zapošljavanje poslodavci nerijetko to rade na više načina istovremeno. Stoga upit u anketi omogućuje poslodavcima označavanje više odgovora.

Slika 5. Zastupljenost načina traženja radnika

Među anketiranim poslodavcima koji su tražili zaposlenike, najveći je broj, njih 73,6%, radnike tražio posredovanjem Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje. Posredovanje privatnih agencija za zapošljavanje koristilo je svega 3,1% anketiranih poslodavaca koji su tražili radnike, dok je putem obrazovnih ustanova radnike tražilo 4,2 % poslodavaca².

Oglašavanje u medijima je učestali način traženja zaposlenika, posebno na Internetu, gdje je svoje potrebe oglasilo 32,4% poslodavaca koji su tražili radnike, dok je oglašavanje u tradicionalnim medijima koristio manji broj poslodavaca (14,4%).

Poslodavci se pri traženju zaposlenika također učestalo koriste vlastitim resursima: traženje radnika kroz osobna poznanstva (32,0%), korištenje vlastite baze životopisa (29,3%) te traženje radnika među osobama koje su bile ranije zaposlene kod anketiranih poslodavaca (25,8%).

² Ove su vrijednosti u određenoj mjeri pristrane u odnosu na stvarno stanje s obzirom veće vjerojatnosti sudjelovanja u anketi onih poslodavaca koji koriste usluge HZZ-a, te učestalo korištenje oglašavanja na Internetu, koje je ujedno i jedna od primarnih aktivnosti privatnih agencija za zapošljavanje.

Praksa, naukovanje ili stručno osposobljavanje, također su u određenom broju slučajeva predstavljali način identifikacije i selekcije mladih zaposlenika, koji je koristilo 12,4% od svih poslodavaca koji su tražili radnike.

Tablica 13. Zastupljenost pojedinih načina traženja radnika prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca

	Anketirani poslodavci	Poslodavci koji su tražili radnike	Načini traženja radnika, % poslodavaca koji su tražili radnike									
			Posredovanjem Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje	Posredovanjem privatnih agencija za zapošljavanje/privremeno zapošljavanje	Oglašavanjem na Internetu	Oglašavanjem u ostalim medijima (novine, radio, TV)	Uvidom u vlastitu bazu životopisa	Putem obrazovne ustanove (škole, fakulteti)	Putem osobnih poznanstava	Među osobama koje su bile ranije zaposlene kod vas	Među osobama koje su bile kod vas na praksi, naukovanju ili stručnom osposobljavanju	Na neki drugi način
UKUPNO	8.969	5.704	73,6	3,1	32,4	14,4	29,3	4,2	32,0	25,8	12,4	1,0
Sektor vlasništva												
Privatno ili pretežno privatno	6.090	3.639	66,9	4,1	25,1	10,3	33,7	4,8	45,4	26,0	10,7	0,6
Državno ili javno	2.555	1.861	86,6	1,2	48,6	23,3	20,2	3,5	6,2	24,7	15,7	1,8
Ostalo	324	204	74,0	0,0	16,2	6,4	34,3	1,0	29,9	30,9	14,2	1,5
Veličina poslodavca (privatni sektor)												
Mikro (obrt) - do 9 zaposlenih	1.787	811	63,5	1,6	13,9	6,9	13,8	1,6	54,1	23,1	6,0	0,2
Mikro - do 9 zaposlenih	1.609	790	65,9	2,4	20,6	5,3	21,0	4,4	48,4	20,9	5,2	0,4
Mali - 10 do 49 zaposlenih	1.613	1.123	67,8	2,8	23,7	9,4	31,2	3,2	43,3	24,4	10,3	0,7
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	855	708	68,6	6,1	36,2	15,7	59,2	7,6	38,8	34,0	17,7	0,8
Veliki - 250 i više zaposlenih	226	207	72,9	21,3	55,1	29,0	87,4	17,9	33,8	38,6	27,5	1,0

Poslodavci iz državnog i javnog sektora pri traženju radnika češće koriste usluge posredovanja Zavoda i oglašavanja u medijima od poslodavaca iz privatnog sektora. Istodobno, poslodavci iz privatnog sektora znatno češće su orijentirani na vlastite resurse: zapošljavanje putem osobnih poznanstava, vlastite baze životopisa i osobe koje su bile ranije zaposlene kod njih. Poslodavci privatnog sektora svih veličina najviše se oslanjaju na traženje radnika posredovanjem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Oglašavanje na Internetu i u ostalim tradicionalnim medijima najviše koriste veliki i srednji poslodavci. Vlastite resurse također koriste najčešće veliki i srednji poslodavci, ali znatno češće od ostalih, obrtnici i mikro poslodavci pri traženju radnika koriste osobna poznanstva. Putem privatnih agencija te putem obrazovnih ustanova skloniji su tražiti radnike uglavnom veliki poslodavci.

S obzirom na područje djelatnosti, poslodavci u djelatnosti obrazovanja, zdravstvene zaštite i socijalne skrbi te javne uprave i obrane pri traženju radnika najčešće koriste usluge posredovanja Zavoda, vlastite resurse (osobna poznanstva, osobe koji su bile ranije zaposlene kod njih) češće koriste poslodavci djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane te prijevoza i skladištenja dok poslodavci u djelatnosti informacija i

komunikacija te financijskih djelatnosti i djelatnosti osiguranja nešto češće koriste usluge privatnih agencija za zapošljavanje. - Prilog I -11.

Poteškoće s pronalaženjem potrebnih radnika

Od ukupnog broja anketiranih poslodavaca, na pitanje o poteškoćama prilikom pronalaženja potrebnih radnika, 1.555 poslodavaca u 2014. godini ili gotovo trećina dalo je potvrđan odgovor, što predstavlja određeni porast u odnosu na prethodnu godinu. Kao što je vidljivo u tablici 14. s poteškoćama pri zapošljavanju nešto učestalije su se susretali poslodavci privatnog sektora (32,8 %) nego oni u javnom (23,3%). U pronalaženju potrebnih radnika poteškoće su nešto češće imali veliki i srednji poslodavci privatnog sektora (40,5% odnosno 34,3%), a nešto manje obrtnici (31,0%) i mali poslodavci (31,8%). Više od dvije trećine poslodavaca koji su tražili radnike nisu se susreli s poteškoćama pri traženju radnika.

Tablica 14. Udio poslodavaca s poteškoćama pri zapošljavanju radnika tijekom 2014. godine prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca

	Poslodavci koji su tražili radnike		Poslodavci s poteškoćama pri traženju radnika	
	Broj	Udio %*	Broj	Udio %**
Ukupno 2013	6.581	66,8	1.156	19,1
Ukupno 2014	5.704	63,6	1.555	29,1
Sektor vlasništva				
Privatno ili pretežno privatno	3.639	59,8	1.112	32,8
Državno ili javno	1.861	72,8	414	23,3
Ostalo	204	63,0	29	15,7
Veličina poslodavca (privatni sektor)				
Mikro (obrt) - do 9 zaposlenih	811	45,4	236	31,0
Mikro - do 9 zaposlenih	790	49,1	238	32,6
Mali - 10 do 49 zaposlenih	1.123	69,6	329	31,8
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	708	82,8	228	34,3
Veliki - 250 i više zaposlenih	207	91,6	81	40,5

* Odnosi se na sve poslodavce koji su sudjelovali u istraživanju/ ** Odnosi se na poslodavce koji su odgovorili na pitanje

Promatrano po županijama, poteškoće su najčešće iskazali poslodavci u Istarskoj (42,7%), Šibensko-kninskoj (37,2%), Varaždinskoj (34,6%), Karlovačkoj (34,0%), Gradu Zagrebu (32,9%) i Zagrebačkoj županiji (32,1%), dok su se s takvim poteškoćama najrjeđe susretali poslodavci u Virovitičko-podravskoj (20,6%), Ličko-senjskoj (23,0%) te Zadarskoj županiji (23,8%).

Tablica 15. Udio poslodavaca s poteškoćama pri zapošljavanju radnika tijekom 2014. godine prema županijama

Županija	Poslodavci koji su tražili radnike u prethodnoj godini		Poslodavci s poteškoćama pri traženju radnika	
	Broj	Udio %*	Broj	Udio %**
Zagrebačka	232	66,7	72	32,1
Krapinsko-zagorska	283	69,9	76	27,3
Sisačko-moslavačka	255	55,6	58	24,3
Karlovačka	232	64,3	72	34,0
Varaždinska	304	71,2	98	34,6
Koprivničko-križevačka	234	66,5	54	25,4
Bjelovarsko-bilogorska	235	61,8	67	30,7
Primorsko-goranska	451	65,7	125	30,0
Ličko-senjska	174	58,2	38	23,0
Virovitičko-podravska	165	56,7	32	20,6
Požeško-slavonska	149	59,1	39	27,7
Brodsko-posavska	166	51,9	42	26,4
Zadarska	240	71,0	53	23,8
Osječko-baranjska	307	68,5	80	27,4
Šibensko-kninska	215	58,4	74	37,2
Vukovarsko-srijemska	321	56,0	73	24,3
Splitsko-dalmatinska	478	59,9	122	27,7
Istarska	213	70,5	85	42,7
Dubrovačko-neretvanska	206	49,5	54	28,0
Međimurska	333	72,4	87	26,1
Grad Zagreb	511	74,5	154	32,9
UKUPNO	5.704	63,6	1.555	29,1

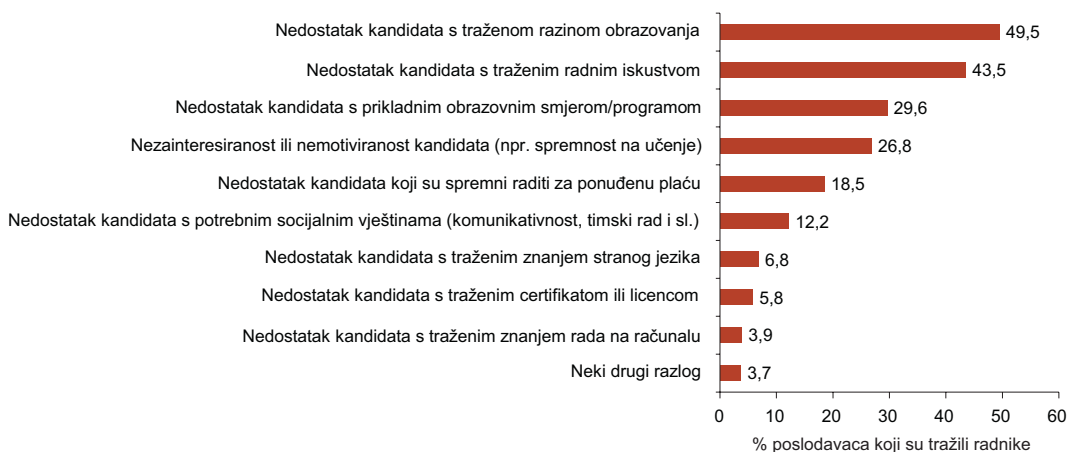
* Odnosi se na sve poslodavce koji su sudjelovali u istraživanju/ ** Odnosi se na poslodavce koji su odgovorili na pitanje

Promatrajući po područjima djelatnosti, iskaze o problemima najčešće su dali poslodavci u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (43,6%), prijevoza i skladištenja (34,6%), prerađivačke industrije (33,8%), zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (33,0%) i informacija i komunikacija (32,4%), dok su se s problemima rijetko susretali poslodavci u djelatnosti gospodarenja vodom i otpadom (9,6%), javne uprave i obrane (10,9%), električne energije (11,8%), te umjetnosti, zabave i rekreacije (15,1%).

Razlozi poteškoća pri zapošljavanju radnika

Fokusirajući se samo na poslodavce koji su iskazali poteškoće s pronalaženjem radnika, ovdje prikazujemo vrstu problema (poslodavci su mogli označiti više odgovora) s kojima se susreću prilikom pronalaženja radnika.

Slika 6. Zastupljenost pojedinih razloga poteškoća pri pronalaženju radnika

Kada imaju poteškoća u zapošljavanju, anketirani poslodavci najčešće, u nešto manje od polovine slučajeva, navode kao problem nedostatak osoba tražene razine obrazovanja. Problem je češći u državnom ili javnom sektoru (66,4%), a rjeđi u privatnom sektoru (43,3%), posebno kod mikro poslodavaca (32,4%) i obrtnika (38,6%). Učestalo kao razlog poteškoća, poslodavci navode nedostatno radno iskustvo (u 43,5% slučajeva), i to poglavito poslodavci u privatnom vlasništvu (54,9%), dok se u javnom sektoru rijetko spominje kao problem (tek u 13,5% slučajeva). Ovo je posebno prisutno kod srednjih (68,9%) i velikih (64,2%) poslodavaca privatnog sektora, kod kojih manjak radnog iskustva istodobno predstavlja najčešći izvor problema.

U drugu skupinu po učestalosti poteškoća pri nalaženju radnika navodi se nedostatak kandidata s prikladnim obrazovnim smjerom/programom (29,6%), a najčešće ga kao problem identificiraju srednji i veliki poslodavci te poslodavci javnog sektora. Nešto manji problem je nezainteresiranost ili nemotiviranost kandidata (26,8%), a puno češće ovaj problem iskazuju obrtnici i mikro poslodavci privatnog sektora.

Nedostatak kandidata koji su spremni raditi za ponuđenu plaću je u trećoj skupini učestalosti te je kao problem navelo nešto manje od petine (18,5%) poslodavaca koji su imali problema s nalaženjem radnika, a nedostatak kandidata s potrebnim „mekim“ vještinama kao što su komunikativnost, timski rad i slično kao problem je iskazalo 12,2% poslodavaca.

Poslodavci se rijetko susreću s nedostatkom radnika s traženim znanjem stranog jezika (6,8%) kao i s nedostatkom radnika s potrebnim certifikatom ili licencom (5,8%). I na kraju, nedostatak radnika s traženim znanjem rada na računalu kao problem pri zapošljavanju je iskazalo tek 3,9% od poslodavaca koji su imali poteškoća s nalaženjem radnika.

Tablica 16. Zastupljenost pojedinih razloga poteškoća pri pronalaženju radnika prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca, %

	Poslodavci s poteškoćama u nalaženju radnika	Razlozi poteškoća, %									
		Nedostatak kandidata s traženom razinom obrazovanja	Nedostatak kandidata s prikladnim obrazovnim smjerom/programom	Nedostatak kandidata s traženim radnim iskustvom	Nedostatak kandidata s traženim znanjem rada na računalu	Nedostatak kandidata s traženim znanjem stranoga jezika	Nedostatak kandidata s traženim certifikatom ili licencom	Nedostatak kandidata s potrebnim socijalnim vještinama (komunikativnost, timski rad isl.)	Nezainteresiranost ili nemotiviranost kandidata (npr. spremnost na učenje)	Nedostatak kandidata koji su spremni raditi za ponudenu plaću	Nešto drugo
UKUPNO	1.555	49,5	29,6	43,5	3,9	6,8	5,8	12,2	26,8	18,5	3,7
Sektor vlasništva											
Privatno ili pretežno privatno	1.112	43,3	25,6	54,9	5,0	8,7	6,5	15,8	34,7	22,0	3,7
Državno ili javno	414	66,4	40,3	13,5	1,0	1,7	3,6	1,9	5,8	7,5	3,6
Ostalo	29	44,8	31,0	34,5	3,4	3,4	10,3	17,2	24,1	37,9	3,4
Veličina poslodavca (privatni sektor)											
Mikro (obrt) - do 9 zaposlenih	236	38,6	15,7	45,3	3,8	6,8	2,5	22,9	53,4	27,1	5,5
Mikro - do 9 zaposlenih	238	32,4	21,8	46,2	7,1	8,4	7,1	19,7	40,3	18,5	4,2
Mali - 10 do 49 zaposlenih	329	48,3	23,4	56,2	4,6	8,5	6,1	15,2	29,2	17,9	2,1
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	228	49,6	34,6	68,9	4,8	9,2	7,5	8,3	21,9	25,0	3,9
Veliki - 250 i više zaposlenih	81	50,6	49,4	64,2	4,9	14,8	14,8	7,4	22,2	25,9	2,5

Zastupljenost pojedinih razloga poteškoća pri pronalaženju radnika prema djelatnostima i županijama nalaze se u *Prilogu I - 13.* i *Prilogu I - 14.*

Poteškoće pri zapošljavanju po zanimanjima radnika

Ukupno 1.552 anketirana poslodavca identificirala su zanimanje u kojem su imali poteškoće pri zapošljavanju radnika. U tablici 17. prikazana su najučestalija zanimanja po pripadajućim rodovima kod kojih je deset i više poslodavaca iskazalo poteškoće. Velikim brojem odgovora ističu se sljedeća zanimanja: *konobar/konobarica* (84 odgovora), *kuhar/kuharica* (78), *profesor/profesorica matematike* (74), *vozač/vozačica teretnog vozila* (50), *zidar/zidarica* (36), *prodavač/prodavačica* (32), *medicinska sestra* (30), *magistar/magistra farmacije* (29), *diplomirani strojarski inženjer/diplomirana strojarska inženjerka* (27), diplomirani infor-matičar/diplomirana informatičarka i *doktor/doktorica medicine* (po 26), itd.

Tražena razina obrazovanja, kao najčešći problem kod nalaženja radnika, najučestalija je kod doktora, magistara farmacije, profesora fizike, diplomiranih knjižničara, vozača au-

tobusa, mesara i stolara. Problem nedostataka prikladnog obrazovnog programa/smjera, osim u većini navedenih zanimanja (mesara, knjižničara, profesora fizike) iznadprosječno je zastupljen i kod školskih defektologa, profesora matematike, pravnika, bravara, pekara, zavarivača. Poteškoće pri zapošljavanju zavarivača su i zbog nedostatka radnika koji posjeduju potrebnu licencu ili certifikat, kao i kod građevinskih inženjera, vozača autobusa, medicinskih sestara, doktora, strojarskih inženjera. Nezainteresiranost i nemotiviranost kandidata najučestalija je kod zanimanja s najvećom evidentiranom nezaposlenošću, frizera, prodavača, konobara i komercijalista. Kod frizera kao i kod većine zanimanja trogodišnjeg srednjoškolskog obrazovanja, poput zavarivača, kuhara, šivača, pekara, zidara, vozača najučestaliji problem predstavlja nedostatak radnog iskustva. Kod zapošljavanja visokoobrazovanih osoba, problem nedostatka iskustva poslodavci su najčešće imali kod diplomiranih pravnika.

Tablica 17. Najčešća zanimanja za koja su poslodavci imali poteškoća pri pronalaženju potrebnih radnika (zanimanja kod kojih je 10 i više poslodavaca iskazalo poteškoće)

Rod/zanimanje	Broj poslodavaca s poteškoćama u zapošljavanju	Realizirano zapošljavanje u 2014. godini	INDEKS DEFICITARNOSTI Nedostatak kandidata s traženom razinom obrazovanja	Poteškoće u nalaženju radnika, % poslodavaca				
				Nedostatak kandidata s traženom razinom obrazovanja	Nedostatak kandidata s prikladnim obrazovnim smjerom/programom	Nedostatak kandidata s traženim certifikatom ili licencom	Nezainteresiranost ili nemotiviranost kandidata (npr. spremnost na učenje)	Nedostatak kandidata s traženim radnim iskustvom
Znanstvenici, inženjeri i stručnjaci								
diplomirani informatičar/diplomirana informatičarka	26	129	52,8	65	38		19	50
profesor/profesoricica fizike	24	121	51,9	75	46		4	
magistar/magistra farmacije	29	149	51,0	79	10	10	10	14
profesor/profesoricica matematike	74	439	44,1	70	55		1	
školski defektolog/školska defektologinja	23	138	43,6	65	61		4	4
diplomirani knjižničar/diplomirana knjižničarka	10	73	35,9	80	50		10	10
diplomirani strojarski inž./diplomirana strojarska inž.	27	239	29,6	67	22	11	11	48
diplomirani građevinski inž./diplomirana građevinska inž.	18	414	11,4	61	22	22	11	39
doktor/doktorica medicine	26	816	8,3	81	12	12	4	27
medicinska sestra	30	1.838	4,3	67	30	20	27	23
odgojitelj/odgojiteljica predškolske djece	24	1.745	3,6	67	38		17	33
diplomirani pravnik/diplomirana pravnica	10	838	3,1	40	50		10	70
diplomirani ekonomist/diplomirana ekonomistica	13	1.341	2,5	46	8	8	31	38
Tehničari i stručni suradnici/stručne suradnice								
komercijalist/komercijalistica	12	1.705	1,8	25	17		50	42

Administrativni službenici								
knjigovođa/knjigovotkinja	10	821	3,2	30	10		30	60
Uslužna i trgovačka zanimanja								
frizer/frizerka	21	771	7,1	43	5		71	76
kuhar/kuharica	78	6.294	3,2	42	24	4	29	67
konobar/konobarica	84	15.875	1,4	26	23		52	45
prodavač/prodavačica	32	17.944	0,5	22	13		63	38
Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji								
mesar/mesarica	14	391	9,4	79	64		7	50
zidar/zidarica	36	1.684	5,6	64	17		25	64
automehaničar/automehaničarka	14	670	5,5	29	14		36	50
zavarivač/zavarivačica	20	1.029	5,1	55	45	25	15	75
pekar/pekarica	17	904	4,9	41	47		18	65
stolar/stolarica	13	835	4,1	77	31		8	54
bravar/bravarica	19	2.054	2,4	47	47	5	26	58
šivač/šivačica	12	1.448	2,2	75	25		25	67
Rukovatelji postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači i sastavljači proizvoda								
vozač/vozačica autobusa	11	520	5,5	82	18	18	45	64
vozač/vozačica teretnog vozila	50	3.543	3,7	42	20	6	34	62

Prilikom procjene stvarne deficitarnosti pojedinih zanimanja, odnosno relativne učestalosti problema nalaženja radnika u dotičnom zanimanju, potrebno je uzeti u obzir i učestalost dotičnog zanimanja u realiziranom zapošljavanju. Stoga je izračunat indeks deficitarnosti³. U odnosu na broj zaposlenih, problemi su se najučestalije javljali u rodu zanimanja stručnjaka i znanstvenika: poglavito kod informatičara, profesora fizike, farmaceuta, profesora matematike te defektologa. Kod ovih zanimanja puno više je naglašen nedostatak potrebnog obrazovanja, ne samo redovitog (formalnog) već i cjeloživotnog, što odgovara dosadašnjim godišnjim preporukama koje izdaje HZZ.

Jedan od načina rješavanja poteškoća pri zapošljavanju radnika je zapošljavanje radnika iz inozemstva, odnosno uvoz radne snage. Na pitanje smatraju li da bi se potrebe za zanimanjima s kojima su imali poteškoće mogle zadovoljiti zapošljavanjem radnika iz inozemstva, dvije trećine poslodavaca koji su imali problema u pronalaženju radnika odgovorilo je negativno. Međutim, i poslodavci koji su odgovorili potvrdno nisu u potpunosti sigurni, njih 74,8% smatra da bi se na taj način problem riješio djelomično. Poslodavci iz privatnog sektora, posebno obrtnici, skloniji su uvozu radne snage od javnog sektora.

3 Indeks deficitarnosti je izračunat utežavanjem na populaciju zaposlenih (3,82) broja poslodavaca u uzorku koji su se suočili s poteškoćama u zapošljavanju pojedinog zanimanja tijekom godine, te dijeljenjem dobivenog broja s brojem osoba zaposlenih iz evidencije HZZ-a u dotičnom zanimanju tijekom godine. Broj je pomnožen sa 100, a tumači se kao „poteškoća u nalaženju radnika na 100 zaposlenih u zanimanju“. Zbog pouzdanosti mjere, indeks je izračunat samo za zanimanja koja su spomenuta od strane deset ili više poslodavaca.

Tablica 18. Poslodavci koji bi poteškoće riješili zapošljavanjem radnika iz inozemstva prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca, %

	Broj poslodavaca koji su dali odgovor	Zadovoljenje potreba zapošljavanjem radnika u inozemstvu		
		Da		Ne
		u cjelosti	djelomično	
UKUPNO	1.307	8,5	25,2	66,3
Sektor vlasništva				
Privatno ili pretežno privatno	935	10,1	29,6	60,3
Državno ili javno	347	4,3	14,1	81,6
Ostalo	25	8,0	16,0	76,0
Veličina poslodavca (privatni sektor)				
Mikro (obrt) - do 9 zaposlenih	207	13,0	30,0	57,0
Mikro - do 9 zaposlenih	197	10,7	21,8	67,5
Mali - 10 do 49 zaposlenih	282	9,2	31,6	59,2
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	185	9,2	32,4	58,4
Veliki - 250 i više zaposlenih	64	4,7	35,9	59,4

Promatrajući područja djelatnosti, poslodavci kojih polovica ili više vidi neku mogućnost uvoza radne snage su iz prijevoza i skladištenja (u zanimanjima vozača teretnih vozila i kamiona), građevinarstva (u zanimanjima zidara i srodnih zanimanja), djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (u zanimanjima konobara i kuhara), te zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (u zanimanjima viših medicinskih sestara/tehničara i liječnika specijalista). Iako većina poslodavaca iz prerađivačke industrije nije sklona uvozu radne snage, jedan dio njih riješio bi problem pri nalaženju radnika, zapošljavanjem zavarivača iz inozemstva.

Tablica 19. Poslodavci koji bi poteškoće riješili zapošljavanjem radnika iz inozemstva prema najzastupljenijim djelatnostima i pripadajućim skupinama zanimanja, %

Djelatnosti/skupine zanimanja	Broj poslodavaca koji su dali odgovor*	Zadovoljenje potreba zapošljavanjem radnika u inozemstvu		
		Da		Ne
		u cjelosti	djelomično	
H Prijevoz i skladištenje	86	15,1	37,2	47,7
vozači teretnih vozila i kamiona	45	20,0	40,0	40,0
F Građevinarstvo	110	16,4	31,8	51,8
zidari i srodna zanimanja	28	28,6	25,0	46,4
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	146	11,6	36,3	52,1
konobari	66	15,2	30,3	54,5
kuhari	51	9,8	35,3	54,9
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	127	15,0	32,3	52,8
glavni medicinski tehničari/sestre opće njege	28	14,3	39,3	46,4
liječnici specijalisti/specijalistice	22	27,3	31,8	40,9

A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	37	5,4	40,5	54,1
J	Informacije i komunikacije	40	10,0	32,5	57,5
C	Prerađivačka industrija	190	7,4	28,4	64,2
	zavarivači i srodna zanimanja	23	8,7	43,5	47,8
S	Ostale uslužne djelatnosti	36	11,1	16,7	72,2
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	119	5,0	22,7	72,3
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	47	6,4	21,3	72,3
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	48	6,3	10,4	83,3
P	Obrazovanje	234	2,1	12,4	85,5
O	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	28	0,0	0,0	100,0

*odnosi se na poslodavce koji su dali 20 i više odgovora po djelatnostima (i 20 i više odgovora za skupine zanimanja unutar djelatnosti)

Zastupljenost poslodavaca koji bi poteškoće rješavali zapošljavanjem radnika iz inozemstva po županijama nalaze se u *Prilogu I - 15*.

Planirano zapošljavanje u 2015. godini

Od ukupnog broja anketiranih poslodavaca 48,4% je prognoziralo da će u 2015. godini zapošljavati nove radnike, a obim najavljenog zapošljavanja temeljem ugovora o radu na razini populacije iznosi 164.369 osoba. U odnosu na prethodnu godinu namjera zapošljavanja najavilo je 1,1% poslodavaca više s tim da je planirani broj novozaposlenih manji za 27.477 osoba. Navedeni broj radnika predstavlja stopu planiranoga zapošljavanja (postotak u odnosu na ukupni broj zaposlenih kod anketiranih poslodavaca) od 12,9%, što je nešto manje od očekivanja iskazanih u anketi poslodavaca 2014. godine kada je stopa iznosila 14,7%.

Struktura planiranog zapošljavanja prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca

Gledano prema veličini poslovnih subjekata u **privatnom sektoru** novo zapošljavanje u 2015. godini u najvećoj mjeri planiraju mikro poslodavci obrtnici kod kojih stopa odnosno udio planiranog zapošljavanja u njihovoj ukupnoj zaposlenosti iznosi 29,4% i ostali mikro poslodavci sa stopom od 22,9%. Znatno niže stope planiranog zapošljavanja s obzirom na trenutni broj zaposlenih predviđaju mali (14,9%), srednji (12,6%) i veliki (12,1%) poslodavci. Nadalje, prema sektoru vlasništva svih anketiranih poslodavaca, namjere zapošljavanja znatno su izraženije u privatnom sektoru (sa stopom zapošljavanja od 16,6%) u odnosu na državni i javni sektor gdje postoje bitna ograničenja novog zapošljavanja, te stopa planiranog zapošljavanja iznosi 5,4%.

Tablica 20. Namjera zapošljavanja i ukupno planirano zapošljavanje u 2015. godini

	Namjera zapošljavanja u narednoj godini	Zaposleni krajem godine	Planirano zapošljavanje u 2015.g.	Stopa planiranog zapošljavanja
Ukupno AP 2014	47,3%	1.309.273	191.846	14,7%
Ukupno AP 2015	48,4%	1.269.448	164.369	12,9%
Sektor vlasništva				
Privatno	46,2%	833.218	138.319	16,6%
Državno/javno	53,6%	423.146	22.787	5,4%
Ostalo	48,5%	13.084	3.263	24,9%
Veličina poslodavca (privatni sektor)				
Mikro (obrt) - do 9 zaposlenih	37,9%	95.696	28.097	29,4%
Mikro - do 9 zaposlenih	40,1%	132.403	30.365	22,9%
Mali - 10 do 49 zaposlenih	49,8%	205.555	30.634	14,9%
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	61,9%	174.223	21.874	12,6%
Veliki - 250 i više zaposlenih	71,2%	225.341	27.349	12,1%

Struktura i stopa planiranoga zapošljavanja prema područjima djelatnosti

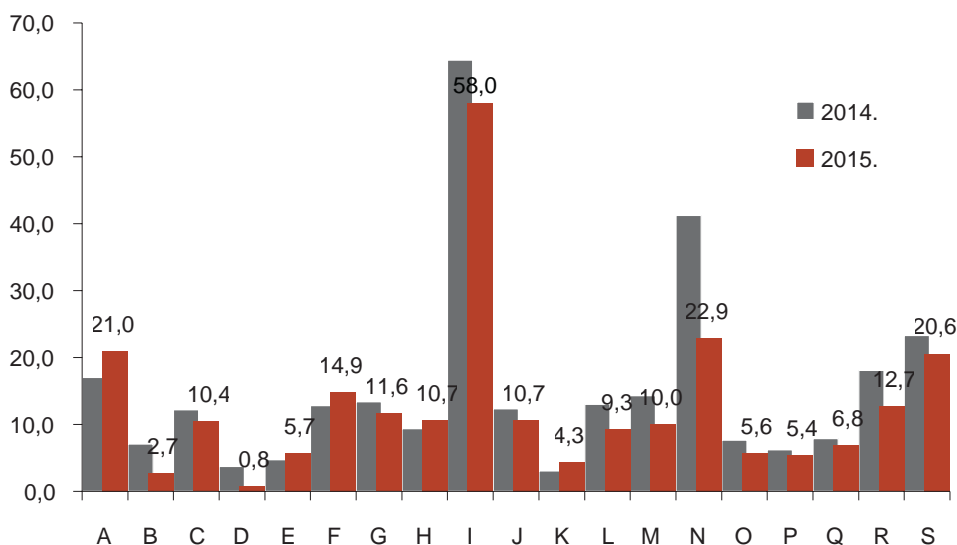
Potrebe za novim zapošljavanjem iskazali su poslodavci iz svih područja djelatnosti, a promatrano u apsolutnim pokazateljima najveći bi se broj radnika mogao zaposliti u području pružanja smještaja te pripreme i posluživanja hrane (40.260 ili 24,5% od ukupnoga predviđenog zapošljavanja), u prerađivačkoj industriji (25.522 ili 15,5%), trgovini na veliko i malo (23.861 ili 14,5%), građevinarstvu (13.778 ili 8,4%), administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima (10.083 ili 6,1%), prijevozu i skladištenju (6.650 ili 4,0%) zdravstvenoj zaštiti i socijalnoj skrbi (6.150 ili 3,7%), obrazovanju (5.942 ili 3,6%). Anketirani poslodavca razvrstani u ostalih 11 područja djelatnosti iskazali su namjeru zapošljavanja 32.123 radnika ili 9,1% od ukupnog predviđenog zapošljavanja u tim djelatnostima.

Uzimajući u obzir odnos broja planiranoga zapošljavanja i ukupnoga broja zaposlenih u pojedinim djelatnostima krajem godine, daleko najviša stopa novoga zapošljavanja u 2015. godini prognozirana je u području djelatnosti pružanje smještaja te priprema i usluživanje hrane (58,0%), a više stope zapošljavanja od prosječne na državnoj razini (koja iznosi 12,9%) predviđaju se i u područjima: administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (22,9%), poljoprivrede i šumarstva (21,0%) ostalih uslužnih djelatnosti (20,6%) i građevinarstva (14,9%).

Najniže stope zapošljavanja prognozirane su u djelatnostima opskrbe električnom energijom, plinom i parom (0,8%), rudarstvu i vađenju (2,7%), financijskim i djelatnostima osiguranja (4,3%), obrazovanju (5,4%) i javnoj upravi i obrani (5,6%).

U odnosu na prethodnu godinu, stope planiranoga zapošljavanja uglavnom su u opadanju, uz blagi porast u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu (+4pb), građevinarstvu (2,1pb), financijskim i djelatnostima osiguranja (1,3pb) i djelatnosti opskrbe vodom (1,0pb). Do najznačajnijeg smanjenja predviđenih potreba došlo je u administrativnim i pomoćnim djelatnostima (-18,3pb) nakon kojih slijedi djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (-6,5pb), umjetnosti, zabave i rekreacije (-5,4pb) te rudarstvo i vađenje (-4,4pb).

Slika 7. Stope planiranog zapošljavanja u 2014. i 2015. godini prema područjima djelatnosti

- A - Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo
- B - Rudarstvo i vađenje
- C - Prerađivačka industrija
- D - Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija
- E - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša
- F - Građevinarstvo
- G - Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala
- H - Prijevoz i skladištenje
- I - Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
- J - Informacije i komunikacije
- K - Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja
- L - Poslovanje nekretninama
- M - Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti
- N - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti
- O - Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje
- P - Obrazovanje
- Q - Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi
- R - Umjetnost, zabava i rekreacija
- S - Ostale uslužne djelatnosti

Regionalni raspored planiranoga zapošljavanja

Dobiveni rezultati ukazuju na neravnomjeran prostorni raspored prognoziranog zapošljavanja po pojedinim županijama Republike Hrvatske.

Prema predviđanjima anketiranih poslodavaca, najveći se utežani broj planiranoga zapošljavanja odnosi na poslodavce s područja Grada Zagreba (41.016 ili 25,0% od ukupnog broja), Splitsko-dalmatinske (22.551 ili 13,7%), Istarske (16629 ili 10,1%), Primorsko-goranske (14.806 ili 9,0%) i Osječko-baranjske (9.023 ili 5,5%). Istovremeno,

najmanji apsolutni broj radnika planiraju zaposliti poslodavci iz Požeško-slavonske (1.312 ili 0,8%), Bjelovarsko-bilogorske (2.220 ili 1,4%), Koprivničko-križevačke (2.234 ili 1,4%), Krapinsko-zagorske (2.350 ili 1,4%) i Sisačko-moslavačke županije (2.390 ili 1,5%).

Gornje brojke su prvenstveno odraz različitog broja stanovnika i zaposlenih u pojedinim županijama. Ukoliko opseg planiranoga zapošljavanja promatramo u odnosu na ukupan broj zaposlenih kod anketiranih poslodavaca, uočavamo da su potrebe za zapošljavanjem iznadprosječne kod poslodavaca s područja:

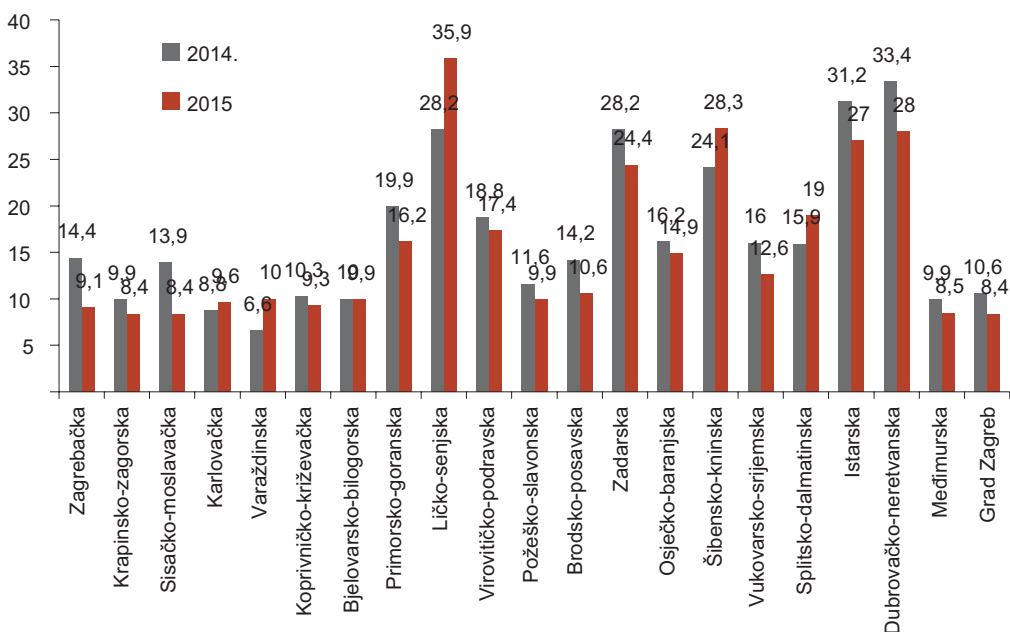
- Ličko-senjske županije - gdje je stopa planiranog zapošljavanja 35,9%
- Šibensko-kninske županije - 28,3%
- Dubrovačko-neretvanske - 28,0%
- Istarske županije - 27,0%
- Zadarske županije - 24,4% te
- Splitsko-dalmatinske županije - 19,0%.

Vidljiv je obrazac iznadprosječne stope planiranog zapošljavanja u jadranskim županijama, gdje dominira turistička djelatnost i sezonsko zapošljavanje prilikom kojeg poslodavci na kraći rok zapošljavaju veći broj radnika.

Dosta niže stope od prosječne na nacionalnoj razini predviđaju se u Krapinsko-zagorskoj županiji, Gradu Zagrebu i Sisačko-moslavačkoj županiji (po 8,4% svaka) i Međimurskoj županiji (8,5%).

U usporedbi s prošlom godinom, planirane stope zapošljavanja najznačajnije su povećane u Ličko-senjskoj (+7,7pb) i Šibensko-kninskoj županiji (+4,1pb), a smanjene u Sisačko-moslavačkoj (-5,5pb), Dubrovačko-neretvanskoj županiji (-5,4pb) i Zagrebačkoj (-5,3pb).

Slika 8. Stope planiranog zapošljavanja u 2014. i 2015. godini prema županijama

Struktura planiranog zapošljavanja prema vrsti ugovora

Većina se planiranoga zapošljavanja u 2015. godini (78,8% ili 129.575 radnika) predviđa na određeno vrijeme. Uočavamo da 41,4% planiranog zapošljavanja na određeno vrijeme čine sezonski poslovi - 53.691 radnika, čime sezonsko zapošljavanje sudjeluje sa 32,7% u ukupno iskazanom planiranom zapošljavanju.

U odnosu na prošlu godinu, zapošljavanje na određeno je za 0,5pb manje zastupljeno u ukupnom planiranom zapošljavanju (pad sa 79,3% na 78,8%). Istovremeno je smanjen udio sezonskog zapošljavanja u ukupnom planiranom zapošljavanju (s 34,5% na 32,7%) kao i udio sezonskog zapošljavanja u zapošljavanju na određeno vrijeme (pad sa 43,5% na 41,5%).

Zapošljavanje na **određeno** vrijeme u najvećoj mjeri planiraju poslodavci u ostalim oblicima vlasništva (87,8% od planiranog zapošljavanja), a dominantno je i u privatnom (79,7%) kao i u javnom i državnom sektoru (72,3%). Planirano zapošljavanje na određeno vrijeme učestalije je, kada je riječ o privatnim poslodavcima, kod srednjih (85,8%) i velikih poslodavaca (86,0%), a najmanje je zastupljeno kod malih poslodavaca (73,5%).

Mali (26,4%) i mikro poslodavci tvrtke (24,7%) češće planiraju zapošljavanje na **neodređeno**, dok je takav oblik zapošljavanja nešto manje preferiran kod velikih (14,2%) i srednjih (14,0%) poslodavaca.

Tablica 21. Struktura oblika planiranog zapošljavanja u 2015. godini

	Planirano zapošljavanje temeljem ugovora o radu	OBLIK ZAPOSLENOSTI (%)		
		Neodređeno	Određeno	Sezonski poslovi (udio u određenom)
UKUPNO	164.369	21,2	78,8	41,4
Sektor vlasništva				
Privatno	138.319	20,3	79,7	33,8
Državno/javno	22.787	27,6	72,3	27,6
Ostalo	3.263	12,2	87,8	18,6
Veličina poslodavca (privatni sektor)				
Mikro - do 9 zaposlenih obrt	28.097	19,7	80,3	39,9
Mikro - do 9 zaposlenih	30.365	24,7	75,3	30,9
Mali poslodavac - 10 do 49 zaposlenih	30.634	26,4	73,5	22,8
Srednji poslodavac - 50 do 249 zaposlenih	21.874	14,2	85,8	35,6
Veliki poslodavac - od 250 zaposlenih	27.349	14,0	86,0	41,8

Planirano zapošljavanje sezonskih radnika prema djelatnostima i županijama

Promatrano po **područjima djelatnosti**, sezonski će radnici biti znatno potrebni u odnosu na prosjek (32,7%) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (67,8% od ukupnog planiranog zapošljavanja u djelatnosti ili 27.284 osoba), poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu (54,1 % ili 3.131 osoba), administrativnim i pomoćnim uslužnim

djelatnostima (52,7% ili 5.315), umjetnosti, zabave i rekreacije (44,7% ili 1.241) i djelatnosti opskrbe vodom (43,25% ili 447 osoba).

Promatrano u apsolutnim brojevima najveći broj sezonskih radnika planiraju zapošljavati poslodavci iz djelatnosti pružanja smještaja i pripreme hrane (27.284), administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima (5.315), trgovini na veliko i malo (5.207) i prerađivačkoj industriji (4.108). *Prilog I - 16.*

Planirano zapošljavanje sezonskih radnika najbrojnije je u priobalnim turističkim područjima Republike Hrvatske, ali i nekim kontinentalnim županijama iz kojih se značajan broj radnika zapošljava na moru tijekom ljetne sezone.

Tako su najviše potreba za sezonskim radnicima, u odnosu na ukupan broj planiranog zapošljavanja iskazali poslodavci iz sljedećih županija: Ličko-senjska (2.181 radnika; 70,5% od planiranog zapošljavanja u županiji), Istarska (10.654; 64,1%), Šibensko-kninska (3.329 radnika; 61,8%), Dubrovačko-neretvanska (4.131 radnika; 50,1%), Splitsko-dalmatinska (11.043; 49,0%), Primorsko-goranska (7.137 radnika; 48,2%). Ovaj je obrazac također stabilan u odnosu na ranije godine. – *Prilog I - 17.*

Planirano zapošljavanje radnika prema razini obrazovanja

Promatrajući planirano zapošljavanje radnika kod anketiranih poslodavaca, najzastupljenije su potrebe za zapošljavanjem radnika srednjoškolskog obrazovanja i to 69.432 radnika ili 42,2% četverogodišnjeg te 50.166 osoba ili 30,5% trogodišnjeg obrazovanja. Iskazane potrebe zapošljavanja drugih razina obrazovanja znatno su niže i kreću se u rasponu od 5,8% (dodiplomski studij/viša škola), preko 10,2% (diplomski studij/fakultet, akademija) do 11,2% (bez srednjeg obrazovanja).

U usporedbi s 2014. god. jedino je znatnije povećan udio planiranog zapošljavanja za radnike četverogodišnje srednjoškolske razine obrazovanja (+6pb) i neznatno radnika više razine obrazovanja (+0,1pb), dok je kod ostalih razina obrazovanja u sličnoj mjeri zabilježeno smanjenje projekcije potražnje.

Radnici **niske** razine obrazovanja podjednako su zastupljeni u planiranom zapošljavanju svih poslodavaca u privatnom sektoru, tek nešto više kod obrtnika (12,6%) te malih poslodavaca (12,0%). Radnici **trogodišnjeg srednjeg obrazovanja** čine 30,5% ukupnog planiranog zapošljavanja poslodavaca, sa značajnije izraženim potrebama kod poslodavaca u privatnom sektoru (34,0%) nego u državnom i javnom sektoru (10,5%).

Najveći udio u planiranom zapošljavanju zauzimaju osobe sa završenim četverogodišnjim obrazovanjem (42,2%) pri čemu, gledano prema oblicima vlasništva, veći udio u ukupnom planiranom zapošljavanju planira ostvariti privatni sektor (44,4%). Osobe **više razine obrazovanja** najmanje će se tražiti na tržištu rada (5,8%), a sa nešto većim udjelom slijede ih **visokoobrazovani** radnici (10,2%). Poslodavci iz državnog i javnog sektora iskazali su značajnije namjere u zapošljavanju radnika više razine (8,3%) i visokoobrazovane (34,4%) u odnosu na privatni sektor i ostale oblike vlasništva.

Tablica 22. Struktura planiranog zapošljavanja u 2015. godini prema potrebnoj razini obrazovanja

	Planirano zapošljavanje temeljem ugovora o radu	RAZINA OBRAZOVANJA (%)				
		Nezavršena/završena osnova škola	Srednja škola u trajanju do 3 godine	Srednja škola u trajanju 4 ili više godina	Diplomski studij/ viša škola	Diplomski studij/ fakultet, akademija
UKUPNO	164.369	11,2	30,5	42,2	5,8	10,2
Sektor vlasništva						
Privatno	138.319	10,1	34,0	44,4	5,4	6,0
Državno/javno	22.787	18,3	10,5	28,4	8,3	34,4
Ostalo	3.263	6,2	20,7	46,8	7,7	18,8
Veličina poslodavca (privatni sektor)						
Mikro - do 9 zaposlenih obrt	28.097	12,6	46,2	38,3	0,9	2,0
Mikro - do 9 zaposlenih	30.365	8,8	25,4	44,5	11,4	9,9
Mali poslodavac - 10 do 49 zaposlenih	30.634	12,0	31,6	45,4	4,9	6,1
Srednji poslodavac - 50 do 249 zaposlenih	21.874	9,5	33,0	45,6	5,3	6,5
Veliki poslodavac - od 250 zaposlenih	27.349	7,3	34,7	48,5	4,0	5,5

Iskazana potražnja za zanimanjima

Poslodavci koji su iskazali namjeru zapošljavanja mogli su u upitniku odabrati pet zanimanja za kojima će u narednoj godini imati najveće potrebe, zajedno s pripadajućim brojem radnika. U tablici 23. prikazana je projekcija potreba na razini populacije za pojedine rodove zanimanja, a unutar svakog roda prikazano je **pet pripadajućih skupina zanimanja** za kojima je iskazana najveća potražnja. Prikazane su skupine zanimanja sa projiciranom potražnjom više od 100 osoba, tako da kod roda 1. Zakonodavci, dužnosnici i direktori (42 osobe planirane) nije niti prikazana nijedna skupina, a kod roda 6. Poljoprivrednici, šumari, ribari i lovci prikazane su samo dvije skupine koje imaju potražnju višu od 100 osoba.

Tablica 23. Predviđene potrebe za radnicima prema rodu i skupini zanimanja

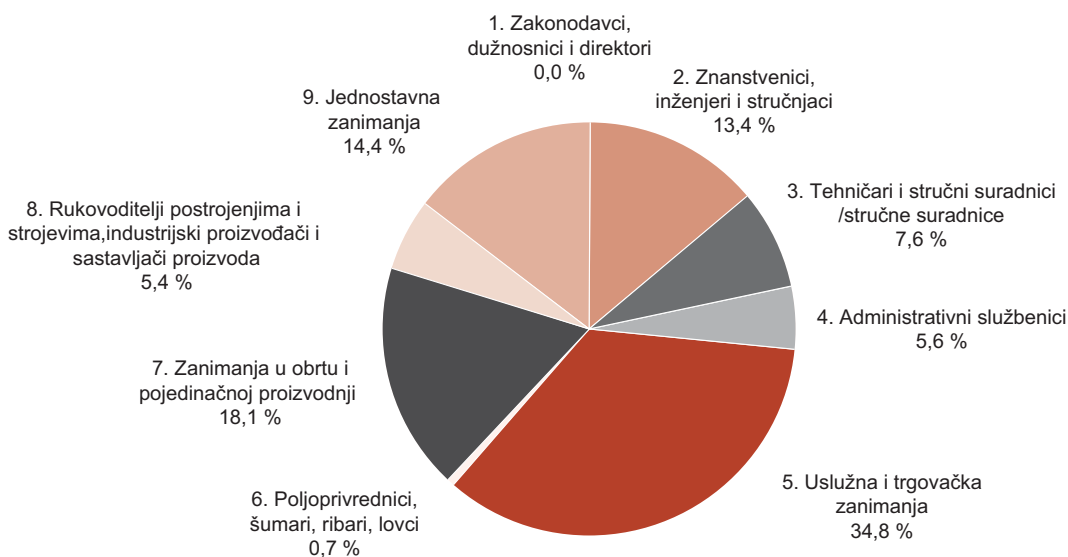
Rod, skupina	Broj osoba koje poslodavci planiraju zaposliti
1. Zakonodavci, dužnosnici i direktori	42
2. Znanstvenici, inženjeri i stručnjaci	19.852
2631. Ekonomski stručnjaci	3.879
2221. Glavni medicinski tehničari/sestre opće njege	1.813
2341. Učitelji razredne/predmetne nastave u osnovnim školama	1.735
2342. Predškolski odgajatelji	1.132
2511. Analitičari sustava	1.061

3. Tehničari i stručni suradnici/stručne suradnice	11.272
3322. Komercijalisti u prodaji	2.386
3313. Ekonomisti i voditelji dijelova računovodstva	1.417
3512. Tehničari informacijske i komunik. tehn. za podršku korisnicima	968
3321. Zastupnici osiguranja	887
3142. Poljoprivredni tehničari	787
4. Administrativni službenici	8.217
4226. Recepcionari (općenito)	2.256
4110. Uredski službenici za opće poslove	1.390
4321. Skladišni službenici	1.173
4311. Službenici u knjigovodstvu	1.134
4223. Operatori na telefonskoj centrali	710
5. Uslužna i trgovačka zanimanja	51.445
5131. Konobari	15.138
5223. Prodavači u trgovinama	14.258
5120. Kuhari	9.466
5151. Djelatnici za čišćenje i održavanje u uredima, hotelima i dr.	3.884
5414. Zaštitari	2.360
6. Poljoprivrednici, šumari, ribari, lovci	1.077
6113. Vrtlari, hortikulturni djelatnici i srodna zanimanja	593
6210. Šumari i srodna zanimanja	248
7. Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	26.708
7112. Zidari i srodna zanimanja	2.838
7126. Instalateri i monterii cjevovoda	2.107
7222. Alatničari i srodna zanimanja	1.875
7212. Zavarivači i srodna zanimanja	1.699
7233. Mehaničari i monterii industrijskih i ostalih strojeva i srodna zanim.	1.608
8. Rukovatelji postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači i sastavljači proizvoda	8.010
8332. Vozači teretnih vozila i kamiona	2.430
8322. Vozači osobnih vozila, taksija i lakih dostavnih vozila	1.332
8331. Vozači autobusa i tramvaja	1.004
8350. Kormilari, brodske strojovođe i mornari	738
8157. Rukovatelji strojevima za pranje	580
9. Jednostavna zanimanja	21.341
9112. Domaćinska zanimanja u uredima, hotelima i ostalim objektima	5.228
9313. Radnici u visokogradnji	3.006
9329. Jednostavna zanimanja u prerađivačkoj industriji, d. n.	2.995
9215. Radnici za jednostavne šumarske radove	1.565
9333. Rukovatelji teretom	1.223
Ukupni zbroj	147.964

U nastavku dajemo grafički prikaz udjela predviđenih potreba za radnicima prema rodovima zanimanja.

Anketirani poslodavci iskazali su potrebe prema zanimanjima za 147.964 radnika. Razlika do ukupnog broja iskazanih potreba (164.369) proizlazi iz činjenice da su poslodavci navodili do 5 očekivanih zanimanja kao i mogućnosti da ne odgovore na sva postavljena pitanja. Najveći udio u planiranim potrebama zabilježen je kod rodova uslužna i trgovačka zanimanja (34,8%) i zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji (18,1%) za razliku od poljoprivrednika, šumara, ribara i lovaca (0,7%) i zakonodavaca, dužnosnika i direktora čiji je udio gotovo zanemariv (0,03%).

Slika 9. Prikaz udjela predviđenih potreba u 2015.g. prema rodu zanimanja

Očekivanja poslodavaca po zanimanjima

Iskazana potražnja za zanimanjima – prioritetni izbor

Poslodavci koji su iskazali namjeru zapošljavanja mogli su u upitniku odrediti zanimanje za koje procjenjuju da će u 2015. godini imati najveću potrebu za zapošljavanjem, te za to zanimanje pružiti informacije o najprikladnijem stupnju obrazovanja, traženim prethodnim relevantnim radnim iskustvom, okvirnom bruto mjesečnom plaćom i brojem mjeseci potrebnim za uvođenje u rad. Pregled najpotrebnijih zanimanja ne ukazuje na ukupan broj predviđenih potreba za radnicima pojedinog zanimanja već na broj poslodavaca kojima je zapošljavanje u tom zanimanju najvažnije s pripadajućim brojem radnika i njihovim traženim karakteristikama.⁴

Tablica 24. Struktura odgovora o najpotrebnijim zanimanjima za koja su anketirani poslodavci iskazali potrebe za zapošljavanjem u 2015. godini (20 i više odgovora)

Rod/Zanimanje	Broj poslodavaca s iskazanom potrebom	Broj osoba najpotrebnijeg zanimanja	Broj već zaposlenih u tom zanimanju	Udio (%) poslodavaca koji nemaju zaposlene u tom zanimanju
2. Znanstvenici, inženjeri i stručnjaci	1410	3944	21717	12
diplomirani ekonomist	164	358	2031	18
odgojitelj predškolske djece	104	504	2847	3
diplomirani pravnik	89	146	893	18
medicinska sestra	81	357	3525	10
diplomirani strojarski inženjer	56	162	1086	12
učitelj razredne nastave	51	214	1055	0
učitelj matematike	46	56	107	2
doktor medicine	44	245	2483	5
diplomirani građevinski inženjer	40	75	307	16
magistar farmacije	29	52	465	8
diplomirani informatičar	25	83	388	17
diplomirani inženjer elektrotehnike	25	59	268	8

⁴ Između 10 i 19 poslodavaca iskazalo je kao najtraženija sljedeća zanimanja: profesor matematike, agronom, diplomirani knjižničar, diplomirani socijalni radnik, psiholog, školski defektolog, diplomirani inženjer prehrambene tehnologije, veterinar, profesor engleskog jezika, učitelj fizike, diplomirani inženjer računalstva, viša medicinska sestra, građevinski inženjer, komercijalist, elektrotehničar, kuhar majstor, strojarski tehničar, informatičar, poljoprivredni tehničar, ekonomist računovodstva i financija, veterinarski tehničar, farmaceutske tehničar, službenik prodaje, recepcionar, knjigovođa, ekonomski službenik, hotelska sobarica, vatrogasac, zaštitar osoba i imovine, pomoćni kuhar, njegovatelj djece s teškoćama u razvoju, komunalni redar, vodoinstalatler, pekar, tesar, šivač, strojobravar, instalater grijanja i klimatizacije, limar, kovinotokar, mesar, zidar i tesar, šivač tekstila, krojač, rukovatelj brojačano upravljanim strojem za obradu kovina, rukovatelj građevinskim strojevima, vozač lakog dostavnog vozila, vozač tegljača s prikolicom, čistač ulica, poljoprivredni radnik, radnik niskogradnje, šumski radnik, radnik visokogradnje, drvoprerađivački radnik. Nalazi vezani uz ova zanimanja su dostupni na zahtjev.

razredni učitelj	25	253	611	0
diplomirani programer	22	81	325	10
3. Tehničari i stručni suradnici/stručne suradnice	353	1278	6959	19
ekonomist	24	47	70	17
4. Administrativni službenici	173	592	1338	17
administrativni službenik	49	93	295	23
5. Uslužna i trgovačka zanimanja	772	8369	24508	10
konobar	194	1446	1329	10
prodavač	141	2718	12091	3
kuhar	120	459	426	15
trgovac	48	790	2445	7
frizer	45	63	185	2
njegovatelj starijih i nemoćnih osoba	38	114	275	5
6. Poljoprivrednici, šumari, ribari, lovci	43	214	573	16
7. Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	670	4070	12198	9
zidar	69	204	305	10
bravar	36	412	1235	0
zavarivač	27	144	577	0
stolar	27	143	239	14
automehaničar	24	33	149	14
elektroinstalater	21	53	135	0
8. Rukovatelji postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači i sastavljači proizvoda	290	1275	5543	8
vozač teretnog vozila	93	298	1016	1
vozač autobusa	40	399	3045	5
vozač teretnog vozila s prikolicom	30	90	188	14
9. Jednostavna zanimanja	405	5203	7147	19
čistačica	92	1237	1738	14
vrtlarski radnik	29	324	95	38
radnik u održavanju	29	320	148	52
radnik na proizvodnoj liniji	29	227	1518	0
radnik bez zanimanja	25	200	200	13

Najveći broj poslodavaca je kao najpotrebnija zanimanja koje planiraju zapošljavati u 2015. godini naveo konobare, diplomirane ekonomiste, prodavače, kuhare, odgojitelje predškolske djece, vozače teretnih vozila, čistačice, diplomirane pravnike, medicinske sestre i zidare.

Tablica 25. Pregled 10 najpotrebnijih zanimanja u 2015. i 2014. godini

Zanimanje			
2015.		2014.	
1.	konobar	1.	konobar
2.	diplomirani ekonomist	2.	prodavač
3.	prodavač	3.	diplomirani ekonomist
4.	kuhar	4.	vozač teretnog vozila
5.	odgojitelj predškolske djece	5.	kuhar
6.	vozač teretnog vozila	6.	administrativni službenik
7.	čistačica	7.	odgojitelj predškolske djece
8.	diplomirani pravnik	8.	čistačica
9.	medicinska sestra	9.	radnik u održavanju
10.	zidar	10.	diplomirani pravnik

U odnosu na 2014. godinu konobar i dalje ostaje najčešće navedeno najpotrebnije zanimanje. Diplomirane ekonomiste će u 2015. godini tražiti nešto više poslodavaca nego prodavače. Kuhari, odgojitelji predškolske djece, čistačice i diplomirani pravnici popeli su se na tablici najpotrebnijih zanimanja, dok su vozači teretnog vozila pali na ljestvici. Administrativni službenik u 2015. godini više nije na listi 10 najpotrebnijih zanimanja, a pojavile su se medicinske sestre i zidari.

Trenutni broj zaposlenih osoba s najpotrebnijim zanimanjem u 2015. godini

Od ukupnog broja poslodavaca koji su dali odgovor na pitanje o trenutnom broju zaposlenih osoba s najpotrebnijim zanimanjem, njih 474 ili 12% nije imalo početkom godine zaposlenih takvog zanimanja što ukazuje na zapošljavanja potpuno novih kadrova. Ovo je nešto češće slučaj kod radnika jednostavnih zanimanja (19%) i tehničara i stručnih suradnika (19%), a rjeđe kod rukovatelja postrojenjima i strojevima (8%) te zanimanjima u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji (9%). Prema pojedinačnim zanimanjima u kojima poslodavci trenutno nemaju zaposlenih, a izrazili su potrebe za zapošljavanjem, najčešće se radi o diplomiranim ekonomistima, diplomiranim pravnicima, administrativnim službenicima, konobarima, kuharima, radnicima u održavanju i čistačicama.

Kod pojedinih zanimanja uočen je veći omjer između broja potrebnih i trenutno zaposlenih radnika što ukazuje da će potrebe za tim zanimanjem rasti ili na sezonsku prirodu zapošljavanja u tom zanimanju. To je u najvećoj mjeri prisutno kod hotelske sobarice gdje potrebe za 5,2 puta premašuju trenutni broj zaposlenih. Veća odstupanja iskazana su i kod šumskih radnika i to za 4,4 puta više, zatim kod vrtlarskog radnika za 3,4, pomoćnog kuhara za 2,4, kuhara majstora za 2,3 puta itd. Najmanji omjeri (0,1) uočeni su kod medicinskih sestara, krojača, vozača autobusa, radnika na proizvodnoj liniji, strojobravara, doktora medicine, veterinaru, magistara farmacije, diplomiranih strojarских inženjera, diplomiranih socijalnih radnika.

Procjena poželjnog stupnja obrazovanja za nove zaposlenike u najpotrebnijim zanimanjima

Poslodavci su mogli procijeniti stupanj obrazovanja za najpotrebnije zanimanje koje planiraju zapošljavati u 2015. godini te navedeni iskazi omogućuju uvid u očekivanja poslodavaca vezano uz obrazovanje ili osposobljavanje za pojedina zanimanja. U 1% slučajeva poslodavci nisu definirali stupanj obrazovanja što je u većini slučajeva značilo da im za to zanimanje uopće nije bitno obrazovanje nego da je naglasak na specijalizacijama, certifikatima, licencama, poznavanju stranih jezika.

Gledano prema najpotrebnijim zanimanjima, vidljivo je da za obavljanje poslova **konobara** radnici u 62,6% slučajeva moraju imati srednju trogodišnju školu, ali u 36,8% slučajeva je tražena srednja škola u trajanju od 4 godine.

Diplomirani ekonomist u 91,0% slučajeva mora imati diplomski sveučilišni studij, no u 7,7% slučajeva može imati i preddiplomski stručni studij. Mali dio poslodavaca (1,3%) naveo je da bi za te poslove mogla doći u obzir i srednja škola u trajanju od 4 godine. Iako je trenutna razina na kojoj se provodi program obrazovanja za **prodavača** 3 godine, poslodavci su procijenili da bi za obavljanje tih poslova uglavnom tražili srednju školu u trajanju od 4 godine (51,4%). Trogodišnju srednju školu za taj posao traži 47,8% poslodavaca

Slična je situacija kod **kuhara** gdje se srednja škola u trajanju od 4 godine traži u 51,7%, a srednja trogodišnja škola u 48,3% slučajeva.

Stručni preddiplomski studij u 84,2% slučajeva tražen je kod **odgojitelja predškolske djece**, ali i diplomski sveučilišni studij u 15,8% slučajeva.

Traženi stupanj obrazovanja za **vozača teretnog vozila** odnosi se na srednjoškolsko obrazovanje u gotovo identičnom omjeru – srednja trogodišnja škola 50,5% te srednja četverogodišnja škola 49,5%.

Za poslove čistačice u 66,3% slučajeva dovoljna je osnovna škola no ipak 23,6% poslodavaca želi čistačice sa srednjom trogodišnjom školom. Srednju školu u trajanju od 4 godine zahtijeva 10,1% poslodavaca što se uglavnom odnosi na poslodavce čija je djelatnost usluge u vezi s upravljanjem i održavanjem zgrada te djelatnosti uređenja i održavanja krajolika.

Kod **diplomiranih pravnika** gotovo isključivo se traži diplomski sveučilišni studij (98,9%).

Medicinske sestre većinom moraju imati srednju školu u trajanju od 4 godine (91,3%). Za taj posao 7,5% poslodavaca ipak traži preddiplomski sveučilišni studij te 1,3% poslodavaca diplomski sveučilišni studij. Potreba za većim stupnjem obrazovanja medicinskih sestara prisutna je kod poslodavaca iz djelatnosti obrazovanja te djelatnosti specijalističke medicinske prakse.

Kod **zidara** je u 92,6% slučajeva potrebna srednja trogodišnja škola, nešto manje (5,9%) traži se srednja škola u trajanju od 4 godine, a kod 1,5% poslodavaca dovoljna je osnovna škola.

Tablica 26. Pregled stupnja obrazovanja za najpotrebnija zanimanja u 2015. godini (20 i više odgovora)

Rod/Zanimanje	Broj poslodavaca	Osnovna škola	Srednja škola u trajanju do tri godine	Srednja škola u trajanju 4 ili više godina	Preddiplomski studij/viša škola (stručni studij)	Diplomski studij/fakultet, akademija (sveučilišni studij)
2. Znanstvenici, inženjeri i stručnjaci	1377	0,1%	0,1%	7,8%	10,7%	80,5%
diplomirani ekonomist	156			1,3%	7,7%	91,0%
odgojitelj predškolske djece	101				84,2%	15,8%
diplomirani pravnik	87				1,1%	98,9%
medicinska sestra	80			91,3%	7,5%	1,3%
diplomirani strojarski inženjer	56				1,8%	98,2%
učitelj razredne nastave	51				5,9%	94,1%
učitelj matematike	45					100,0%
doktor medicine	44			2,3%		97,7%
diplomirani građevinski inženjer	39				5,1%	94,9%
magistar farmacije	28					100,0%
diplomirani informatičar	25				4,0%	96,0%
diplomirani inženjer elektrotehnike	24				4,2%	95,8%
razredni učitelj	24					100,0%
diplomirani programer	21		4,8%		9,5%	85,7%
3. Tehničari i stručni suradnici	344	0,9%	4,1%	57,8%	23,0%	12,8%
ekonomist	24			54,2%	37,5%	8,3%
4. Administrativni službenici	166	0,6%	6,6%	74,1%	11,4%	6,6%
administrativni službenik	44		2,3%	90,9%	6,8%	
5. Uslužna i trgovačka zanimanja	756	3,6%	47,5%	46,0%	1,1%	0,3%
konobar	190		62,6%	36,8%		0,5%
prodavač	138		47,8%	51,4%	0,7%	
kuhar	116		48,3%	51,7%		
trgovac	46		21,7%	76,1%		
frizer	45		88,9%	11,1%		
njegovatelj starijih i nemoćnih osoba	38	26,3%	26,3%	28,9%		
6. Poljoprivrednici, šumari, ribari, lovci	40	25,0%	47,5%	25,0%		
7. Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	656	1,2%	68,4%	29,3%	0,3%	0,2%
zidar	68	1,5%	92,6%	5,9%		
bravar	34		82,4%	17,6%		
zavarivač	27		70,4%	25,9%		
stolar	27		66,7%	33,3%		
automehaničar	24		75,0%	25,0%		
elektroinstalater	21		66,7%	33,3%		

8. Rukovatelji postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači i sastavljači proizvoda	282	1,8%	46,8%	49,6%	0,4%	0,0%
vozač teretnog vozila	93		50,5%	49,5%		
vozač autobusa	38		42,1%	57,9%		
vozač teretnog vozila s prikolicom	30		50,0%	50,0%		
9. Jednostavna zanimanja	385	54,8%	27,5%	16,9%		0,3%
čistačica	89	66,3%	23,6%	10,1%		
vrtlarski radnik	29	62,1%	27,6%	10,3%		
radnik u održavanju	29	69,0%	20,7%	10,3%		
radnik na proizvodnoj liniji	26	11,5%	61,5%	26,9%		
radnik bez zanimanja	24	87,5%	12,5%			
Rh	4011	6,6%	27,2%	29,5%	6,4%	29,2%

Procjena prethodnog relevantnog radnog iskustva i bruto mjesečne plaće za najpotrebnije zanimanje u 2015. godini

Anketom se željelo ispitati prethodno relevantno radno iskustvo kojeg su poslodavci smatrali najprikladnijim za radnika koji će mu u 2015. godini biti najpotrebniji kao i o bruto iznosu mjesečne plaće koju su spremni ponuditi za rad na tom radnom mjestu.

Vezano uz radno iskustvo, 74% poslodavaca smatra ga potrebnim za novozaposlenog radnika dok 26% uopće ne traži radno iskustvo.

Kod znanstvenika, inženjera i stručnjaka najčešće se traži jedna godina radnog iskustva (38,9%) što je u najvećoj mjeri izraženo kod razrednih učitelja (71,4%), doktora medicine (70,7%) i odgojitelja predškolske djece (60,4%). Gotovo trećina poslodavaca ne traži radno iskustvo (29,7%) što je najviše prisutno kod učitelja matematike (56,1%) te učitelja razredne nastave (46,9%). S druge strane, preko 5 godina radnog iskustva u velikoj je mjeri izraženo kod diplomiranih strojarских inženjera (34,6%), dok se kod magistra farmacije niti u jednom slučaju nije tražilo toliko radnog iskustva. Dvije do četiti godine prethodnog radnog iskustva najčešće je kod diplomiranih programera (47,6%) i diplomiranih informatičara (44,0%).

Za tehničare i stručne suradnike također je najčešće potrebna jedna godina radnog iskustva (32,7%), dok u 25,2% slučajeva radno iskustvo nije traženo. Uočeno je da za obavljanje tih poslova poslodavci traže nešto više radnog iskustva nego što je to slučaj sa znanstvenicima tj. za 6,4% više u kategoriji od dvije do četiri godine te 4,4% više u kategoriji preko 5 godina radnog iskustva.

Kod roda administrativnih službenika gotovo polovica poslodavaca izrazila je potrebu za jednom godinom radnog iskustva (49,4%) gdje se na razini samog zanimanja administrativnog službenika taj postotak penje na 61,4.

Za obavljanje poslova uslužnih i trgovačkih zanimanja nešto više od trećine poslodavaca traži jednu godinu prethodnog radnog iskustva (39,9%). Na razini pojedinog zanimanja vidljivo je da se kod njegovatelja starijih i nemoćnih osoba (54,1%), konobara (50,5%) i prodavača (48,4%) to radno iskustvo traži u većem obimu nego kod ostalih srodnih zanimanja kao npr. kod frizera (33,3%) ili kuhara (22,9%). Kod kuhara više od polovice poslodavaca (52,3%) traži dvije do četiri godine radnog iskustva, a također i kod frizera se najčešće traži toliko radnog iskustva (38,1%). U odnosu na ostala srodna zanimanja, kod

trgovca se u najvećem obimu traži preko pet godina radnog iskustva (15,9%). Iako kod njegovatelja starijih i nemoćnih osoba više od polovice poslodavaca traži jednu godinu radnog iskustva (54,1%), zanimljiv je i podatak da se kod njih u najvećem obimu ne traži nikakvo radno iskustvo (43,2%).

Kod poljoprivrednika, šumara, ribara i lovaca 40,5% poslodavaca smatra potrebnim jednu godinu radnog iskustva dok 33,3% poslodavaca ne traži nikakvo radno iskustvo. U ovom rodu zanimanja niti jedan poslodavac ne traži više od 5 godina radnog iskustva.

Za zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji najčešće se traži dvije do četiri godine radnog iskustva (40,3%) što ih u odnosu na ostale rodove zanimanja izdvaja kao najizraženijim u toj kategoriji. To je najviše izraženo kod zavarivača (53,8%) i bravara (45,5%). Kod zavarivača je još karakteristično da se ti poslovi ne mogu obavljati bez prethodnog radnog iskustva (0,0%). Iako je i kod stolara najizraženije traženo radno iskustvo od dvije do četiri godine (36,0%), ipak su u odnosu na ostala srodna zanimanja u najvećem obimu zastupljeni kod poslodavaca koji ne traže prethodno radno iskustvo (24,0%).

Za rukovatelje postrojenjima i strojevima također se najčešće traži dvije do četiri godine radnog iskustva (36,3%). Kod najpotrebnijih zanimanja u ovom rodu čak 46,4% poslodavaca to radno iskustvo traži za vozače teretnog vozila s prikolicom, 44,4% za vozače teretnog vozila te 38,5% za vozače autobusa. Kod vozača teretnog vozila s prikolicom poslodavci smatraju da te radnike ne mogu zaposliti bez radnog iskustva.

Više od polovice poslodavaca iskazalo je da za obavljanje poslova jednostavnih zanimanja ne traže prethodno radno iskustvo (51,4%) što ih u odnosu na ostale rodove zanimanja izdvaja kao najizraženijima u ovoj kategoriji. Obzirom na razinu složenosti ovih poslova, zanimljiv je podatak da 4,5% poslodavaca ipak traži preko pet godina radnog iskustva.

Tablica 27. Struktura odgovora poslodavaca o prethodnom radnom iskustvu i prosječnoj bruto plaći za najpotrebnije zanimanje u 2015. godini (20 i više odgovora)

Rod/Zanimanje	Broj poslodavaca	Od toga %				Prosječna bruto plaća/kn
		Bez radnog iskustva	1 g.	2-4 g.	5 g. i više	
Rh	3818	26,0	35,4	25,7	13,0	
2. Znanstvenici, inženjeri i stručnjaci	1321	29,7	38,9	19,7	11,7	7.377,51
diplomirani ekonomist	156	26,3	34,0	25,6	14,1	7.260,89
odgojitelj predškolske djece	96	20,8	60,4	12,5	6,3	6.322,53
diplomirani pravnik	86	4,7	53,5	32,6	9,3	7.550,24
medicinska sestra	77	14,3	57,1	18,2	10,4	5.494,70
diplomirani strojarški inženjer	52	32,7	7,7	25,0	34,6	8.681,23
učitelj razredne nastave	49	46,9	38,8	10,2	4,1	6.870,30
doktor medicine	41	12,2	70,7	4,9	12,2	11.095,06
učitelj matematike	41	56,1	36,6	4,9	2,4	6.616,57
diplomirani građevinski inženjer	36	19,4	38,9	25,0	16,7	7.612,76
magistar farmacije	27	22,2	59,3	18,5	0,0	10.155,33
diplomirani informatičar	25	24,0	20,0	44,0	12,0	7.317,65

diplomirani inženjer elektrotehnike	24	54,2	12,5	29,2	4,2	7.109,05
diplomirani programer	21	14,3	33,3	47,6	4,8	8.376,84
razredni učitelj	21	14,3	71,4	9,5	4,8	7.130,95
3. Tehničari i stručni suradnici	330	25,2	32,7	26,1	16,1	5.451,46
ekonomist	22	22,7	59,1	9,1	9,1	4.907,25
4. Administrativni službenici	158	18,4	49,4	22,2	10,1	4.558,43
administrativni službenik	44	15,9	61,4	13,6	9,1	4.409,21
5. Uslužna i trgovačka zanimanja	709	22,6	39,9	28,2	9,3	4.330,74
konobar	182	15,4	50,5	25,8	8,2	4.347,22
prodavač	124	19,4	48,4	21,8	10,5	4.042,81
kuhar	109	12,8	22,9	52,3	11,9	5.195,05
trgovac	44	31,8	20,5	31,8	15,9	3.978,72
frizer	42	21,4	33,3	38,1	7,1	3.434,24
njegovatelj starijih i nemoćnih osoba	37	43,2	54,1	0,0	2,7	3.901,84
6. Poljoprivrednici, šumari, ribari, lovci	42	33,3	40,5	26,2	0,0	4.048,47
7. Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	630	15,1	22,4	40,3	22,2	4.535,46
zidar	64	15,6	15,6	40,6	28,1	4.320,52
bravar	33	12,1	21,2	45,5	21,2	4.635,77
zavarivač	26	0,0	19,2	53,8	26,9	5.384,00
stolar	25	24,0	24,0	36,0	16,0	4.331,67
automehaničar	21	19,1	23,8	42,9	14,3	4.563,16
8. Rukovatelji postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači i sastavljači proizvoda	267	13,9	33,0	36,3	16,9	4.617,05
vozač teretnog vozila	81	13,6	22,2	44,4	19,8	4.584,89
vozač autobusa	39	5,1	38,5	38,5	17,9	4.829,21
vozač teretnog vozila s prikolicom	28	0,0	35,7	46,4	17,9	5.157,62
9. Jednostavna zanimanja	356	51,4	34,0	10,1	4,5	3.777,57
čistačica	82	56,1	29,3	9,8	4,9	3.891,67
radnik na proizvodnoj liniji	26	61,5	19,2	15,4	3,8	3.991,81
radnik u održavanju	24	70,8	25,0	4,2	0,0	3.554,00
vrtlarski radnik	24	58,3	29,2	8,3	4,2	3.563,55
radnik bez zanimanja	22	72,7	22,7	4,6	0,0	3.590,65

Podaci o bruto plaći odnose se na početničku bruto plaću novozaposlenog radnika. Iako je izgledno da su neki poslodavci navodili neto plaću te tako snizili prosjeke, usporedbe među zanimanjima ostaju moguće.

Za znanstvenike, inženjere i stručnjake iskazana je najveća prosječna mjesečna bruto plaća, prosječno u iznosu od 7.377 kn. Najveću plaću poslodavci su spremni ponuditi doktorima medicine (11.095 kn), magistrima farmacije (10.155 kn), diplomiranim strojarskim inženjerima (8.681 kn) i diplomiranim programerima (8.376 kn). Podjednako su plaćeni diplomirani ekonomisti (7.260 kn), diplomirani pravnik (7.550 kn), diplomirani informatičar (7.317 kn) te diplomirani građevinski inženjer (7.612 kn).

Za uslužna i trgovačka zanimanja u prosjeku je iskazana plaća od 4.330 kn. U okviru tih zanimanja najviše su plaćeni kuhari za koje su poslodavci spremni ponuditi 5.195 kn mjesečne bruto plaće kao i konobari (4.347 kn). Najmanje bi bili plaćeni frizeri za koje je iskazana bruto plaća od 3.434 kn. Za prodavače, trgovce i njegovatelje starijih i nemoćnih osoba navedena je podjednaka bruto plaća (od 3.900 do 4.043 kn).

U okviru zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji za zavarivača su poslodavci spremni ponuditi najveću bruto plaću (5.384 kn). Za ostala najpotrebnija zanimanja iskazane su podjednake bruto plaće, a koje su približno u razini prosječne bruto plaće na nivou cijelog roda tih zanimanja (4.535 kn).

Kod rukovatelja postrojenjima i strojevima iskazana prosječna mjesečna bruto plaća (4.617 kn) nešto je viša nego kod zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji. Kod vozača teretnog vozila s prikolicom (5.157 kn) te vozača autobusa (4.829 kn) bruto plaća je veća od prosjeka svih srodnih zanimanja.

Poljoprivrednici, šumari, ribari i lovci (4.048 kn) kao i jednostavna zanimanja (3.777 kn) imaju iskazane najniže mjesečne bruto plaće.

Procjena broja mjeseci za uvođenje radnika u najpotrebnijem zanimanju

U procjeni vremena potrebnog za uvođenje radnika bez relevantnog iskustva u rad u najpotrebnijem zanimanju u 2015. godini, poslodavci su mogli navesti broj mjeseci. U strukturi ukupnih odgovora, najviše poslodavaca (27,2%) procjenjuje da bi uvođenje u rad moglo trajati od 7 do 12 mjeseci. Samo 3,7% poslodavca procjenjuje da nije potrebno uvođenje u rad što su najviše izrazili poslodavci koji bi zapošljavali jednostavna zanimanja (17,5%). Više od 12 mjeseci uvođenja u rad najčešće je izraženo kod zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji.

Prilikom zapošljavanja znanstvenika, inženjera i stručnjaka gotovo polovica poslodavaca (47,2%) smatra da je potrebno uvođenje u rad od sedam do dvanaest mjeseci. Znatno iznad prosjeka tog roda zanimanja su odgojitelji predškolske djece za koje 73,4% poslodavaca traži uvođenje u navedenom trajanju. To je još slučaj i kod učitelja razredne nastave (72,9%), te kod učitelja matematike (68,9%). Kod zanimanja medicinske struke izraženo je nešto kraće uvođenje u rad – medicinska sestra treba 2 do 3 mjeseca (35,6%) i doktor medicine četiri do šest mjeseci uvođenja (35,3%).

Kod uslužnih i trgovačkih zanimanja najčešće je potrebno dva do tri mjeseca uvođenja (31,7%) gdje su trgovci (43,5%), njegovatelji starijih i nemoćnih osoba (43,2%) i kuhari (33,3%) nešto više od prosjeka roda tih zanimanja. Kod konobara (35,2%) i prodavača (35,9%) najčešće je dovoljan jedan mjesec uvođenja što ukazuje na brzu prilagodbu poslu. U ovoj kategoriji zanimanja kod frizera se u najvećoj mjeri traže uvođenje duže od dvanaest mjeseci (30,2%).

Kod zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji u najvećem broju slučajeva (31,0%) traži se četiri do šest mjeseci za uvođenje u rad. To je nešto više izraženo kod zavarivača (36,0%). Međutim, kod zidara (29,0%), bravara (34,3%) i stolara (36,0%) ipak se traži duže uvođenje od sedam do dvanaest mjeseci.

Za rukovatelje postrojenjima i strojevima također je najčešće potrebno četiri do šest mjeseci uvođenja (31,2%) gdje su u maloj prednosti vozači autobusa (39,5%) u odnosu na ostala srodna zanimanja.

Kod tehničara i stručnih suradnika najčešće je potrebno četiri do šest mjeseci (35,3%) za uvođenje u rad, poljoprivrednika, šumara, ribara i lovaca dva do tri mjeseca (28,6%) kao i kod administrativnih službenika (31,7%).

Nešto manje od polovice poslodavaca koji bi zapošljavali jednostavna zanimanja (43,6%) smatra dovoljnim jedan mjesec za uvođenje u rad. Iznad te razine su čistačice (53,6%) i radnici u održavanju (52,0%).

Tablica 28. Struktura odgovora poslodavaca o mjesecima uvođenja u rad za najpotrebnije zanimanje u 2015. godini (20 i više odgovora)

Rod/Zanimanje	Broj odgovora	od toga %					
		Bez uvođenja u posao	1 mj.	2 -3 mj.	4 -6 mj.	7 -12 mj.	Više od 12 mj.
Rh	3816	3,7	14,9	23,3	25,7	27,2	5,2
2. Znanstvenici, inženjeri i stručnjaci	1289	2,4	3,9	16,2	25,1	47,2	5,1
diplomirani ekonomist	155		1,3	18,1	36,8	37,4	6,5
odgojitelj predškolske djece	94	1,1	4,3	9,6	11,7	73,4	
diplomirani pravnik	82			26,8	30,5	39,0	3,7
medicinska sestra	73	4,1	13,7	35,6	23,3	23,3	
diplomirani strojarški inženjer	54		3,7		29,6	51,9	14,8
učitelj razredne nastave	48	2,1	4,2	10,4	10,4	72,9	
učitelj matematike	45	4,4	4,4	13,3	8,9	68,9	
doktor medicine	34	5,9	11,8	11,8	35,3	29,4	5,9
diplomirani građevinski inženjer	33	3,0		24,2	21,2	39,4	12,1
magistar farmacije	29		3,4	3,4	24,1	65,5	3,4
diplomirani inženjer elektrotehnike	24			20,8	16,7	54,2	8,3
diplomirani informatičar	23			13,0	30,4	43,5	13,0
razredni učitelj	22	9,1			13,6	77,3	
diplomirani programer	21			9,5	33,3	52,4	4,8
3. Tehničari i stručni suradnici	337	0,9	7,7	23,7	35,3	24,3	8,0
ekonomist	24		8,3	20,8	37,5	33,3	
4. Administrativni službenici	161	1,2	19,9	31,7	27,3	18,0	1,9
administrativni službenik	43	2,3	14,0	32,6	32,6	18,6	
5. Uslužna i trgovačka zanimanja	719	2,8	28,4	31,7	23,4	10,0	3,8
konobar	179	4,5	35,2	30,2	19,0	10,6	0,6
prodavač	131	0,8	35,9	29,0	31,3	2,3	0,8
kuhar	108	2,8	12,0	33,3	24,1	25,9	1,9
trgovac	46		15,2	43,5	30,4	6,5	4,3
frizer	43		11,6	9,3	32,6	16,3	30,2
njegovatelj starijih i nemoćnih osoba	37	2,7	32,4	43,2	21,6		
6. Poljoprivrednici, šumari, ribari, lovci	42	9,5	26,2	28,6	23,8	11,9	

7. Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	633	1,6	7,3	22,3	31,0	28,3	9,6
zidar	62	3,2	12,9	16,1	27,4	29,0	11,3
bravar	35		2,9	34,3	20,0	34,3	8,6
zavarivač	25		4,0	28,0	36,0	24,0	8,0
stolar	25		4,0	20,0	24,0	36,0	16,0
automehaničar	22	4,6		13,6	27,3	36,4	18,2
8. Rukovatelji postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači i sastavljači proizvoda	266	2,6	14,7	27,1	31,2	19,2	5,3
vozač teretnog vozila	84	2,4	9,5	21,4	36,9	25,0	4,8
vozač autobusa	38	5,3	13,2	26,3	39,5	10,5	5,3
vozač teretnog vozila s prikolicom	28	3,6	7,1	21,4	35,7	25,0	7,1
9. Jednostavna zanimanja	365	17,5	43,6	26,3	9,3	3,0	0,3
čistačica	84	20,2	53,6	21,4	4,8		
radnik na proizvodnoj liniji	28		39,3	42,9	17,9		
vrtlarski radnik	25	32,0	40,0	24,0	4,0		
radnik u održavanju	25	28,0	52,0	20,0			
radnik bez zanimanja	23	30,4	39,1	21,7	8,7		

Očekivane promjene u zaposlenosti 2015. godine

Anketiranjem poslodavaca nastojali smo utvrditi očekivanja poslodavaca u pogledu promjena u zaposlenosti kroz 2015. u odnosu na 2014. godinu, te koji su razlozi promjene broja zaposlenih, bilo da se radi o očekivanom povećanju ili smanjenju broja radnika. Na postavljeno pitanje odgovorilo je 8.137 poslodavaca, odnosno 90,7% od ukupnog broja anketiranih.

Prema strukturi odgovora, daleko najveći udio poslodavaca ne očekuje promjenu broja zaposlenih (43,1%), nešto više od četvrtine (28,4%) očekuje rast broja zaposlenih, petina (20,1%) ne može procijeniti, dok se preostali udio odnosi na poslodavce koji očekuju smanjenje broja zaposlenih (7,8%) ili zatvaranje poslovnog subjekta (0,6%).

Kako je posljednja mogućnost odgovora, zatvaranje poslovnog subjekta, slabo zastupljena (već spomenuti udio od 0,6% odnosno svega 52 poslodavca), a svojim se ishodom, prestanak radnog odnosa za radnika, može poistovjetiti s opcijom odgovora koji podrazumijeva očekivanje smanjenja broja radnika, u svim daljnjim aspektima analize podaci za ta dva odgovora zbrajani su pod zajednički nazivnik*.

Tablica 29. Struktura odgovora poslodavaca o očekivanoj promjeni broja zaposlenih na kraju 2015. godine u odnosu na 2014. godinu prema sektoru vlasništva i veličini poslodavca (privatni sektor), %

	Anketirani poslodavci koji su dali odgovor	Od toga, %			
		Očekuje povećan broj radnika	Očekuje smanjen broj radnika/ zatvaranje obrta ili poduzeća*	Ne očekuje promjenu broja zaposlenih	Ne zna / Nema procjenu
AP 2014.	8.849	26,9	8,2	45,0	19,9
AP 2015.	8.137	28,4	8,4*	43,1	20,1
Sektor vlasništva					
Privatno ili pretežito privatno	5.520	31,3	7,3	39,7	21,7
Državno ili javno	2.312	21,0	10,8	51,5	16,7
Ostalo	305	34,1	9,8	40,0	16,1
Veličina poslodavca (privatni sektor)					
Mikro - do 9 zaposlenih obrt	1.600	25,8	5,1	49,4	19,7
Mikro - do 9 zaposlenih	1.462	28,9	6,8	43,0	21,3
Mali poslodavac - 10 do 49 zaposlenih	1.473	34,3	6,9	34,3	24,5
Srednji poslodavac - 50 do 249 zaposlenih	781	39,1	11,4	27,9	21,6
Veliki poslodavac - od 250 zaposlenih	204	38,2	15,2	25,0	21,6

Uspoređujući rezultate istraživanja o očekivanoj promjeni broja zaposlenih na kraju 2015. u odnosu na 2014. godinu s rezultatima iz prethodne godine, možemo vidjeti kako po svim promatranim kategorijama nije došlo do značajnih promjena. Ipak, optimizam poslodavaca kroz opciju "očekuju povećani broj radnika", u porastu je za 1,5 postotnih bodova. Gotovo razmjerno tome smanjen je udio odgovora kod poslodavaca koji ne očekuju promjene. Kada su u pitanju očekivanja poslodavaca oko smanjenja broja radnika, odnosno kod opcije odgovora ne zna/nema procjenu, gotovo pa i nema promjena u dvije promatrane godine.

Promatrajući veličinu poslodavca u privatnom sektoru vidljive su značajnije razlike u očekivanjima. S veličinom poslodavca postupno raste udio onih koji smatraju kako će se broj zaposlenih smanjiti (i to od optimističnih 5,1% kod obrtnika pa do 15,2% kod velikih poslodavaca). Kod očekivanog povećanja broja radnika mikro poslodavci - obrtnici najrjeđe planiraju povećanje broja radnika (25,8%), a najčešće srednji (39,1%) i veliki poslodavci (38,2%). Možemo vidjeti da veći poslodavci češće očekuju i povećanje i smanjenje radnika. Sličan obrazac zabilježen je i anketnim istraživanjem prošle godine, ali je intenzitet postotnih razlika prema veličini poslodavca u slučaju povećanja broja radnika bio manje izražen.

S druge strane, s veličinom se smanjuje udio onih koji očekuju da neće doći do promjene broja zaposlenih (od 49,4% kod mikro poslodavaca – obrtnika, do 25,0% kod velikih poslodavaca). Jedini aspekt procjene u kojem se poslodavci različitih veličina značajnije ne razlikuju je udio iskaza ne zna/nema procjenu, koji se za sve veličine izuzev malih poslodavaca (24,5%) kreće u rasponu od 19,7% do 21,6%.

Određene razlike u očekivanim promjenama vidljive su i obzirom na sektor vlasništva. Tako poslodavci u privatnom sektoru, što se može smatrati vrlo dobrim pokazateljem zbog udjela i značaja tog sektora u cjelokupnom gospodarstvu RH, u najnižem udjelu (7,3%) očekuju

smanjenje broja radnika, a po pitanju očekivanog povećanja broja radnika iznadprosječno (31,3%) predviđaju zapošljavanja, što je bio slučaj i prošle godine. Upravo obrnuto, državni ili javni sektor ima iznadprosječnu stopu (10,8%) kada se očekuje smanjenje broja radnika, a ispodprosječnu (21,0%) u slučaju povećanja broja radnika.

U odnosu na prošlogodišnje istraživanje napravljen je značajan kvalitativni iskorak uvođenjem već prije spomenutih utežanja, koja su primijenjena i kod ovog pitanja, čime se dobiva procjena koliki se intenzitet promjene bilo kod povećanja ili smanjenja broja radnika kod poslodavaca očekuje ukupno u apsolutnim brojkama, ali i u odnosu na broj zaposlenih. U nastavku su iz analize isključeni poslodavci koji nisu odgovorili na pitanje, kao i oni koji su odabrali odgovor „ne znam/ne mogu procijeniti“.

Tablica 30. Očekivane promjene u zaposlenosti anketiranih poslodavaca na kraju 2015. u odnosu na 2014. godinu prema sektoru vlasništva i veličini poslodavca (privatni sektor)

	Zaposleni kod poslodavaca /stanje krajem godine	Očekivano povećanje broja radnika	Udio, %	Očekivano smanjenje broja radnika /zatvaranje poslovnog subjekta	Udio, %	Očekivana razlika broja radnika	Promjena u odnosu na broj zaposlenih / 2015., %	Promjena u odnosu na broj zaposlenih / 2014., %
AP 2014.	912.747	72.281	7,9	19.022	2,1	53.259	/	5,8
AP 2015.	889.252	58.242	6,5	18.177	2,0	40.065	4,5	/
Sektor vlasništva								
Privatno ili pretežito privatno	577.818	50.994	8,8	14.365	2,5	36.629	6,3	8,5
Državno ili javno	301.098	5.280	1,8	3.429	1,2	1.851	0,6	-0,2
Ostalo	10.336	1.968	19,0	383	3,7	1.585	15,3	8,7
Veličina poslodavca (privatni sektor)								
Mikro - do 9 zaposlenih obrt	65.375	10.179	15,6	1.943	3,0	8.236	12,6	20,1
Mikro - do 9 zaposlenih	99.599	15.318	15,4	3.970	4,0	11.348	11,4	22,3
Mali poslodavac - 10 do 49 zaposlenih	137.012	12.924	9,4	2.339	1,7	10.585	7,7	4,8
Srednji poslodavac - 50 do 249 zaposlenih	117.587	6.291	5,3	1.805	1,5	4.486	3,8	3,4
Veliki poslodavac - od 250 zaposlenih	158.245	6.282	4,0	4.308	2,7	1.974	1,3	2,0

Sumarno, poslodavci ove godine očekuju povećanje broja zaposlenih za 40.065 radnika odnosno 4,5%, što su nešto lošiji pokazatelji nego prošle godine, kada je očekivani rast bio 5,8%. Takvi rezultati ne iznenađuju, imajući u vidu pokazatelje o očekivanom planiranom zapošljavanju za 2015. godinu, gdje su najave poslodavaca o planiranom broju novozaposlenih također smanjene u odnosu na 2014. godinu.

Ipak, bitno je ukazati na sljedeće: privatni sektor kao generator gospodarstva očekuje iznadprosječni rast – 6,3%. S druge strane, možemo vidjeti nešto optimističniju procjenu kada je u pitanju očekivano smanjenje broja radnika naspram pokazatelja iz 2014. godine (i to za 845 radnika manje, odnosno blago smanjenje udjela za 0,1 postotni bod). To zapravo znači da se ne očekuje dodatno smanjenje broja zaposlenih, nego samo nešto manje izraženo povećavanje.

Kod očekivanih promjena ukupnog kretanja broja radnika do kraja 2015. u odnosu na 2014. godinu možemo vidjeti vezu između veličine poslodavca iz privatnog sektora i očekivanog povećanja udjela u ukupnom broju zaposlenih. Kod mikro poslodavaca – obrtnika očekuje se povećanje od 12,6%, a kod ostalih mikro poslodavaca također visokih 11,4%. Iznadprosječni udio imaju i mali poslodavci (7,7%), dok se kod srednjih (3,8%) i velikih poslodavaca (1,3%) očekuje značajno manji rast ukupne zaposlenosti. Isti obrazac kretanja zabilježen je i anketnim istraživanjem prošle godine.

Promatrajući sektor vlasništva, u privatnom sektoru očekuje se povećanje broja zaposlenih iznad ukupnog prosjeka, i iznosi 6,3%, dok je očekivano povećanje kod državnog ili javnog sektora zanemarivo (0,6%). Iako se kod organizacija ostalih oblika vlasništva očekuje veći porast (15,3%), iste udjelom u ukupnoj zaposlenosti čine svega 1,0%, pa stoga najavljeni rast ovog sektora ne može značajno doprinijeti rastu ukupne zaposlenosti na razini države.

Sličan obrazac, kombinirajući vlasništvo i očekivanja poslodavaca oko kretanja broja zaposlenih na kraju 2014. u odnosu na 2013. godinu bio je izražen i u prošlogodišnjem istraživanju, s iznimkom javnog sektora, gdje je bio zabilježen blagi negativni rezultat – 0,2%, a rast kod poslodavaca ostalih oblika vlasništva značajno manje izražen (8,7%).

Kombinirajući veličinu poslodavaca u privatnom sektoru i očekivanja oko kretanja broja zaposlenih ove i prethodne godine ponovno možemo vidjeti da je trend ostao isti. I prošle godine najčešće su planirali zapošljavati mikro poslodavci (obrnici i ostali oblici vlasništva), a najrjeđe srednji i veliki. Iako mikro poslodavci u ukupnoj zaposlenosti čine nešto manje od 30,0%, kada je pitanju očekivano povećanje broja zaposlenih u apsolutnim pokazateljima, njihov je udio gotovo 54,0%.

Očekivana promjena broja zaposlenih prema djelatnostima

Poslodavci svih djelatnosti (izuzev opskrbe električnom energijom, plinom i klimatizacijom, gdje se očekuje pad zaposlenosti od 0,4%) očekuju povećanje broja zaposlenih radnika do kraja 2015. godine, i to po prosječnoj stopi rasta od 4,5%.

Znatnije postotno povećanje očekuje se u informacijama i komunikacijama (11,0%) građevinarstvu (10,7%), administrativnim i pomoćnim djelatnostima (8,8%), ostalim uslužnim djelatnostima (8,1%), stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima (7,4%), djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i usluživanja hrane (6,9%) i poslovanju nekretninama (6,1%). Iako i dalje pozitivnu stopu rasta, ali značajno ispodprosječnu očekuju: javna uprava i obrana (2,7%), trgovina (2,1%), rudarstvo i vađenje (1,4%), obrazovanje (1,2%), financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja (0,9%) te djelatnost opskrbe vodom, uklanjanja otpadnih voda i gospodarenja otpadom (0,4%).

Kod usporedbe distribucije stopa rasta s prošlogodišnjim rezultatima kod gospodarski značajnijih djelatnosti možemo izdvojiti sljedeće: u građevinarstvu je došlo do izrazitijeg povećanja stope rasta za 6,3pb više u odnosu na istraživanje iz prošle godine. S druge strane, u prerađivačkoj industriji (1,4pb), trgovini (4,5pb) i djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (8,0pb) došlo je do smanjenja planirane stope. Zanimljivo je primijetiti da je u djelatnosti informacija i komunikacija, gdje se ove godine očekuje najviša stopa planiranog zapošljavanja od 11,0%, u odnosu na prošlu godinu ipak zabilježen pad za 5,9 postotnih bodova.

Tablica 31. Broj i postotak očekivane promjene u zaposlenosti na kraju 2015. u odnosu na 2014. godinu prema područjima djelatnosti

Područje djelatnosti NKD-a	Zaposleni kod poslodavaca /stanje krajem godine	Očekivano povećanje broja radnika	Očekivano smanjenje broja radnika	Očekivana razlika broja radnika	Promjena u odnosu na broj zaposlenih/ 2015. %	Promjena u odnosu na broj zaposlenih/ 2014. %
A - Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	21.235	1.542	506	1.036	4,9	10,0
B - Rudarstvo i vađenje	3.868	44	20	24	0,6	4,6
C - Prerađivačka industrija	191.788	13.401	3.750	9.651	5,0	6,4
D - Opskrba el. energijom, plinom, parom i klimatizacija	16.434	104	168	-64	-0,4	0,4
E - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	12.770	298	115	183	1,4	-2,2
F - Građevinarstvo	54.321	7.682	1.868	5.814	10,7	4,4
G - Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	144.231	9.230	6.219	3.011	2,1	6,6
H - Prijevoz i skladištenje	50.648	2.939	886	2.053	4,1	1,6
I - Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	45.666	4.099	933	3.166	6,9	14,9
J - Informacije i komunikacije	26.650	3.218	292	2.926	11,0	16,9
K - Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	31.641	837	566	271	0,9	3,2
L - Poslovanje nekretninama	3.441	263	53	210	6,1	7,3
M - Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	44.140	3.805	544	3.261	7,4	10,3
N - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	21.907	2.139	207	1.932	8,8	15,8
O - Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	51.990	1.774	381	1.393	2,7	0,4
P - Obrazovanje	78.540	1.301	363	938	1,2	0,5
Q - Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	54.918	2.632	510	2.122	3,9	3,7
R - Umjetnost, zabava i rekreacija	17.688	943	210	733	4,1	5,0
S - Ostale uslužne djelatnosti	17.376	1.991	586	1.405	8,1	4,9
UKUPNO AP 2015.	889.252	58.242	18.177	40.065	4,5	/
UKUPNO AP 2014.	912.747	72.281	19.022	53.259	/	5,8

Očekivana promjena broja zaposlenih prema županijama

Što se tiče očekivanih promjena zaposlenosti po županijama, postoje određene, ali ne posebno izražene razlike između poslodavaca iz različitih županija. Odstupaju poslodavci iz Brodsko-posavske županije (7,6%), Ličko-senjske i Požeško-slavonske županije (po 7,0%) koji očekuju nešto izrazitije povećanje zaposlenih, dok se još uvijek iznadprosječno povećanje očekuje kod poslodavaca iz Vukovarske (6,5%), Varaždinske (6,1%) te Zagrebačke i Šibensko-kninske županije (po 6,0%).

Istovremeno, u nijednoj se županiji ne očekuje smanjenje broja zaposlenih do kraja godine, a po najnižim stopama možemo izdvojiti: Primorsko-goransku (2,7%), Istarsku (3,4%) i Virovitičko – podravsku županiju (3,5%).

Uspoređeno s istraživanjem prošle godine, vrijedi istaknuti da se u Varaždinskoj županiji očekuje najveće povećanje udjela zaposlenih, i to za 3,8 postotnih bodova više nego lani, te rast od 2,4 boda u Brodsko-posavskoj županiji. Županije s najnepovoljnijom promjenom u odnosu na 2014. godinu su: Splitsko-dalmatinska (-4,8pb), Požeško-slavonska (-3,4pb) i Primorsko-goranska (-2,8pb).

Tablica 32. Broj i postotak očekivane promjene u zaposlenosti na kraju 2015. u odnosu na 2014. godinu po županijama

Županija	Zaposleni kod poslodavaca / stanje krajem godine	Očekivano povećanje broja radnika	Očekivano smanjenje broja radnika	Očekivana razlika broja radnika	Promjena u odnosu na broj zaposlenih / 2015, %	Promjena u odnosu na broj zaposlenih / 2014, %
Brodsko-posavska	17.447	1.505	180	1.325	7,6	5,2
Požeško-slavonska	9.133	717	81	636	7,0	10,4
Ličko-senjska	6.263	555	116	439	7,0	6,1
Vukovarsko-srijemska	19.276	1.574	313	1.261	6,5	5,5
Varaždinska	37.709	2.721	420	2.301	6,1	2,3
Zagrebačka	46.558	4.092	1.277	2.815	6,0	7,9
Šibensko-kninska	13.605	1.064	254	810	6,0	5,3
Osječko-baranjska	43.641	3.792	1.423	2.369	5,4	4,5
Koprivničko-križevačka	16.824	1.188	290	898	5,3	3,4
Splitsko-dalmatinska	76.687	5.009	989	4.020	5,2	10,0
Sisačko-moslavačka	18.334	1.155	298	857	4,7	6,7
Bjelovarsko-bilogorska	16.641	1.066	284	782	4,7	3,9
Zadarska	27.926	1.694	499	1.195	4,3	5,5
Međimurska	25.597	1.458	388	1.070	4,2	4,4
Grad Zagreb	326.619	20.633	7.459	13.174	4,0	6,1
Karlovačka	21.176	1.297	454	843	4,0	3,3
Krapinsko-zagorska	22.327	1.252	396	856	3,8	6,0
Dubrovačko-neretvanska	16.740	931	331	600	3,6	5,1
Virovitičko-podravska	9.892	701	351	350	3,5	4,5
Istarska	48.461	2.412	775	1.637	3,4	4,5
Primorsko-goranska	68.396	3.426	1.599	1.827	2,7	5,5
UKUPNO AP 2015.	889.252	58.242	18.177	40.065	4,5	/
UKUPNO AP 2014.	912.747	72.281	19.022	53.259	/	5,8

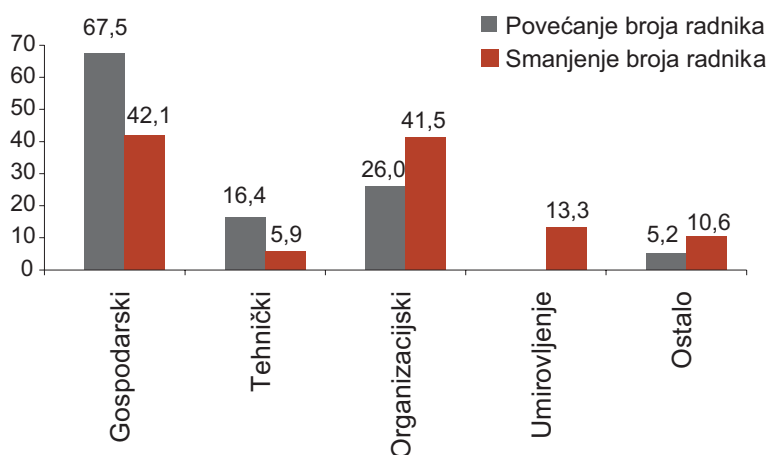
Razlozi povećanja odnosno smanjenja broja radnika i potencijalni viškovi u 2015. godini

Razlozi povećanja odnosno smanjenja broja radnika

U slučajevima kada su poslodavci najavili povećanje odnosno smanjenje broja radnika istraživanjem su ispitani i razlozi za promjenu broja radnika kroz nekoliko kategorija: gospodarski razlozi (kao npr. širenje ili gubitak tržišta), organizacijski (reorganizacija, restrukturiranje, pripajanje ili izdvajanje određenih jedinica) i tehnički (promjena proizvodnje, radnog procesa, uvođenje nove tehnologije).

Ukoliko se nisu pronašli u prije navedenim razlozima, poslodavci su mogli odabrati i opciju ostalo. Pod tom opcijom, u slučaju kada očekuju smanjenje broja radnika, poslodavci su često su birali umirovljenje odnosno prirodni odljev radnika, pa je umirovljenje iz tih razloga izdvojeno kao posebna kategorija.

slika 10. Struktura razloga povećanja odnosno smanjenja broja radnika u 2015. godini, %

Gospodarski razlozi najčešće se navode kao uzroci povećanja odnosno smanjenja broja zaposlenih. Od 2.314 poslodavaca koji predviđaju povećanje broja radnika, njih 67,5% ukazuje na gospodarske razloge u vidu širenja tržišta, a najučestalije kod građevinarstva (88,2%), prijevoza i skladištenja (86,5%), informacija i komunikacija (79,8%) i prerađivačke industrije (78,1%). Od 630 poslodavaca koji predviđaju smanjenje broja radnika, njih 42,1% ukazuje na gospodarske poteškoće u vidu gubitka tržišta. Prema procjenama najugroženija su radna mjesta u trgovini (71,1%), građevinarstvu (68,4%) te poslovanju nekretninama i administrativnim djelatnostima (po 66,7%).

Organizacijski razlozi po brojnosti odgovora drugi su razlog smanjenja broja zaposlenih (41,5%), i to najvećim intenzitetom kod financijskih djelatnosti i osiguranja (76,5%), obrazovanja (53,8%) i prerađivačke industrije (50,7%). Kod poslodavaca koji očekuju povećanje radnika taj je razlog značajno manje prisutan (26,0%).

Tehničke razloge poslodavci značajno rjeđe navode kao razlog smanjivanja broja radnika (5,9%), ali češće kada očekuju povećanje broja zaposlenih (16,4%), i to iznadprosječno u prerađivačkoj industriji (32,9%).

Ostali razlozi: Jedan od pretežitih razloga kod smanjena broja radnika je umirovljenje (13,3%), i to iznadprosječnim udjelom u javnoj upravi i obrani (33,3%), što se može dovesti i u vezu s prirodnim odljevom radnika u tom sektoru. Na preostale razloge kod smanjenja broja radnika odnosi se 10,6% odgovora. Opcija ostalo u slučaju povećanja broja radnika navodi se u svega 4,6% slučajeva. *Prilog I - 18*

Tablica 33. Struktura odgovora poslodavaca prema razlozima za povećanje odnosno smanjenje radnika u 2015. godini, %

	Očekivano povećanje broja radnika prema razlozima				Očekivano smanjenje broja radnika prema razlozima				
	Gospodarski	Tehnički	Organizacijski	Ostalo	Gospodarski	Tehnički	Organizacijski	Ostalo, od toga:	
								Umirovljenje	Ostali razlozi
AP 2014.	67,3	17,9	24,6	4,7	55,2	5,6	32,0	12,1	8,1
AP 2015.	67,5	16,4	26,0	5,2	42,1	5,9	41,5	13,3	10,6
Sektor vlasništava									
Privatno ili pretežito privatno	79,7	18,1	17,3	1,7	62,3	8,9	37,1	6,9	5,7
Državno ili javno	27,4	11,7	55,2	15,4	13,9	2,5	49,2	23,8	14,3
Ostalo	46,5	10,1	38,4	16,2	35,7	0,0	28,6	3,6	39,3
Veličina poslodavca (privatni sektor)									
Mikro - do 9 zaposlenih obrt	83,7	11,4	12,9	2,1	67,8	3,4	18,6	0,0	13,6
Mikro - do 9 zaposlenih	77,6	14,9	16,6	2,5	67,5	2,4	28,9	4,8	6,0
Mali poslodavac - 10 do 49 zaposlenih	77,7	19,8	18,3	0,8	66,0	6,4	39,4	5,3	5,3
Srednji poslodavac - 50 do 249 zaposlenih	78,9	27,9	20,8	1,6	54,8	11,9	42,9	16,7	2,4
Veliki poslodavac - od 250 zaposlenih	86,8	21,1	22,4	2,6	46,7	36,7	73,3	3,3	0,0

Promatrajući sektor vlasništva vidljive su razlike kod dva najzastupljenija odgovora: gospodarskih i organizacijskih razloga. Gospodarske razloge, bilo da se radi o namjeri povećanja (79,7%) ili smanjenja broja radnika (62,3%) češće navode privatni poslodavci. Organizacijski razlozi daleko su najzastupljeniji odgovor kod poslodavca u državnom ili javnom vlasništvu, i to kod planiranog povećanja 55,2%, a kod smanjenja 49,2%.

Promatrajući veličinu poslodavca u privatnom sektoru, mikro poslodavci obrtnici najčešće navode gospodarske razloge, bilo da je u pitanju namjera povećanja (83,7%) ili smanjenje broja zaposlenih (67,8%). I pri smanjivanju i pri povećanju broja radnika, kada su u pitanju organizacijski razlozi, s veličinom u pravilu raste udio poslodavaca koji su odabrali taj odgovor.

Potencijalni viškovi radnika

S obzirom na potrebu zbrinjavanja i preventivnih aktivnosti vezanih uz potencijalni višak radnika, ovo je važno pitanje za djelovanje HZZ-a. Stoga su poslodavci mogli procijeniti hoće li u tekućoj godini imati radnika koji će predstavljati višak. Oko tri četvrtine poslodavaca, točnije 74,3%, iskazalo je kako ne očekuje viškove nezaposlenih, što je nešto povoljnije naspram pokazatelja iz 2014. godine, kada je takvih poslodavaca bilo 72,9%. Preostala trećina (25,7%) očekuje viškove, i to kao rizik za sve zaposlenike (23,7%), dok svega 2,0% njih ističe pojedina zanimanja kao posebno izložena riziku.

Mogućnost pojave viškova za sve zaposlenike bez obzira na zanimanje izraženija je kod poslodavaca u privatnom (29,8%) nego u državnom ili javnom sektoru (8,4%). Obzirom na veličinu poslodavaca iz privatnog sektora, rizik da radnici ostanu bez posla ravnomjerno je raspoređen, no ipak veći rizik može se očekivati kod malih poslodavaca (32,6%), a najmanji kod mikro poslodavaca koji nisu obrtnici (27,1%).

Rizik viškova u konkretnim zanimanjima, nešto je češće iskazan u javnom ili državnom sektoru, kod srednjih i velikih poslodavaca u privatnom vlasništvu, pa tako vjerojatnost izloženosti postupno raste s veličinom, od najnižih 0,9% kod mikro poslodavaca obrtnika, do 5,5% kod velikih poslodavaca.

Tablica 34. Struktura odgovora poslodavaca o potencijalnim viškovima radnika prema sektoru vlasništva i veličini poslodavca (privatni sektor), %

	Nije vjerojatno da će se zaposlenici bilo kojeg zanimanja pojaviti kao višak	Svi zaposlenici imaju sličan rizik da postanu višak	Posebno su izloženi radnici u pojedinim zanimanjima
AP 2014.	72,9	24,0	3,0
AP 2015.	74,3	23,7	2,0
Sektor vlasništva			
Privatno ili pretežito privatno	68,7	29,8	1,4
Državno ili javno	88,1	8,4	3,5
Ostalo	65,3	33,5	1,2
Veličina poslodavca (privatni sektor)			
Mikro - do 9 zaposlenih obrt	68,7	30,5	0,9
Mikro - do 9 zaposlenih	71,9	27,1	1,1
Mali poslodavac - 10 do 49 zaposlenih	66,4	32,6	0,9
Srednji poslodavac - 50 do 249 zaposlenih	68,6	28,2	3,1
Veliki poslodavac - od 250 zaposlenih	63,8	30,7	5,5

Mogućnost pojave viška radnika (bilo da se odnosi jednako na sve zaposlenike ili pojedina zanimanja), najizraženija je u djelatnosti građevinarstva, s procjenom 41,9% poslodavaca. Ipak zbog značaja građevinarstva na tržištu rada i očekivanog oporavka, ohrabruje činjenica da je rizik viška smanjen za 3,3 postotna boda u odnosu na istraživanje iz 2014. godine. Relativno visoku mogućnost potencijalnih viškova (preko 30,0%) procjenjuju:

rudarstvo i vađenje, poljoprivreda, šumarstvo i rudarstvo, prerađivačka industrija, trgovina, administrativne i tehničke djelatnosti te financijske djelatnosti.

Suprotno tim nalazima, posebno niska vjerojatnost pojave viškova evidentirana je u djelatnosti javne uprave i obrane (5,9%), umjetnosti, zabavi i rekreaciji (11,2%), pa i obrazovanju (14,3%). Kod javne uprave i obrazovanja, to se može dovesti u vezu s time da se radi pretežito o poslovnim organizacijama u vlasništvu države, gdje su i prethodnih godina pokazatelji bili najniži.

Županijska distribucija odgovora o potencijalnim viškovima radnika značajno varira, a udjelom prednjače Ličko-senjska (37,9%) i Virovitičko-podravska županija (36,5%). U osam županija (pretežito iz Slavonije i središnje Hrvatske) učestalost očekivanja viškova relativno je ujednačena i nešto iznad državnog prosjeka (od 29,6% do 26,6%). Zatim slijedi niz od deset pretežito priobalnih i sjeverozapadnih županija s procjenom pojave viška između 24,9% i 19,8% odnosno ispod državnog prosjeka. Na kraju, može se izdvojiti Zadarska županija, s najnižim udjelom od 15,3%. Navedena distribucija po županijama vrlo je bliska rezultatima Ankete poslodavaca iz prošle godine.

Skupina zanimanja radnika potencijalnih viškova

Kako je svega 2,0% anketiranih poslodavaca odabralo opciju da su radnici pojedinih zanimanja posebno izloženi riziku otkaza, razmjerno tome 140 poslodavaca dalo je odgovor o kojim zanimanjima je riječ. Unatoč malom broju odgovora, analizi zanimanja uputno je posvetiti pažnju, kako bi Zavod mogao adekvatno djelovati u zbrinjavanju upravo tih profila radnika, vodeći interesa o njihovim mogućnostima na tržištu rada i potrebi za osposobljavanjem ili prekvalifikacijom.

Poslodavcima je u sklopu ovog pitanja ponuđena mogućnost navođenja do tri zanimanja koja bi se mogla pojaviti kao višak. Svi, njih 140, navelo je prioritarno zanimanje viška, 39 i drugo zanimanje, dok je svega 20 poslodavaca navelo sva tri zanimanja, što ukupno čini 199 iskaza o zanimanjima koja bi se mogla pojaviti kao potencijalni višak.

Potencijalne viškove najčešće navode poslodavci u javnom sektoru u djelatnosti obrazovanja, a ti se viškovi odnose na znanstvenike, inženjere i stručnjake u skupini zanimanja: učitelji/ce razredne/predmetne nastave u osnovnim školama (57). Po pojedinim zanimanjima najčešće se predviđa višak učitelja/ica razredne nastave (31), čistačica (11), administrativnih službenika/ica (9), prodavača/ica (9) i učitelja/ica hrvatskog jezika (7). Kod svih drugih pojedinačnih zanimanja frekvencije su niske, te ne prelaze 10 odgovora unutar pojedine skupine zanimanja.

Tablica 35. Skupine zanimanja radnika koji su posebno izloženi riziku potencijalnog viška u 2015. godini

Rod/Skupina zanimanja	Broj odgovora
2. Znanstvenici, inženjeri i stručnjaci	80
2341. Učitelji razredne/predmetne nastave u osnovnim školama	57
2330. Nastavnici u srednjim školama	8
2320. Strukovni nastavnici	7
2132. Savjetnici u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu	2
2221. Glavni medicinski tehničari/sestre opće njege	2
2342. Predškolski odgajatelji	1

2359. Stručnjaci za odgoj i obrazovanje, d. n.	1
2411. Računovodstveni stručnjaci	1
2631. Ekonomski stručnjaci	1
3. Tehničari i stručni suradnici/stručne suradnice	16
3118. Tehnički crtači	2
3119. Tehničko-tehnološki tehničari d. n.	2
3240. Veterinarski tehničari, asistenti	2
3322. Komercijalisti u prodaji	2
3112. Tehničari za arhitekturu, građevinarstvo, geodeziju i srodna zanimanja	1
3113. Tehničari za elektrotehniku i srodna zanimanja	1
3115. Tehničari strojarstva, brodogradnje i srodna zanimanja	1
3121. Rudarski nadzornici	1
3142. Poljoprivredni tehničari	1
3312. Stručni suradnici za kredite i zajmove	1
3313. Ekonomisti i voditelji dijelova računovodstva	1
3521. Tehničari za emitiranje i audio-vizualne sustave	1
4. Administrativni službenici	16
4110. Uredski službenici za opće poslove	10
4321. Skladišni službenici	2
4132. Službenici za unos podataka	1
4311. Službenici u knjigovodstvu	1
4323. Prometni uredski službenici	1
4416. Službenici za ljudske potencijale	1
5. Uslužna i trgovačka zanimanja	22
5223. Prodavači u trgovinama	12
5120. Kuhari	4
5322. Djelatnici za zdravstvenu i socijalnu skrb u kući	2
5414. Zaštitari	2
5162. Pratitelji i posluga	1
5230. Blagajnici, prodavači ulaznica i srodna zanimanja	1
6. Poljoprivrednici, šumari, ribari, lovci	1
6113. Vrtlari, hortikulturni djelatnici i srodna zanimanja	1
7. Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	16
7222. Alatničari i srodna zanimanja	4
7126. Instalateri i monter i cjevovoda	2
7111. Graditelji kuća	1
7112. Zidari i srodna zanimanja	1
7119. Zidari i srodna građevinska zanimanja d.n.	1
7213. Limari i srodna zanimanja	1
7214. Monteri metalnih konstrukcija i srodna zanimanja	1
7231. Mehaničari i monter motornih vozila	1
7321. Slagari	1
7412. Elektromehaničari	1
7533. Šivači, vezilje i srodna zanimanja	1
7541. Ronioci	1

8. Rukovatelji postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači i sastavljači proizvoda	9
8332. Vozači teretnih vozila i kamiona	3
8322. Vozači osobnih vozila, taksija i lakih dostavnih vozila	2
8142. Rukovatelji strojevima za proizvodnju plastičnih proizvoda	1
8219. Sastavljači strojeva, uređaja i opreme, d. n.	1
8331. Vozači autobusa i tramvaja	1
8342. Rukovatelji građevinskim i sličnim strojevima	1
9. Jednostavna zanimanja	39
9112. Domaćinska zanimanja u uredima, hotelima i ostalim objektima	11
9329. Jednostavna zanimanja u prerađivačkoj industriji, d. n.	8
9333. Rukovatelji teretom	4
9622. Radnici za jednostavne poslove	3
9121. Pralje i glačarice	2
9215. Radnici za jednostavne šumarske radove	2
9629. Djelatnici jednostavnih zanimanja, d. n.	2
9111. Čistači, kućne i srodna zanimanja	1
9211. Radnici na ratarskoj farmi	1
9312. Radnici u niskogradnji	1
9313. Radnici u visokogradnji	1
9321. Ručni pakiratelji	1
9412. Kuhinjski pomoćnik	1
9623. Praznitelji prodajnih automata, parkirališnih satova i sl.	1
Sveukupno odgovora	199

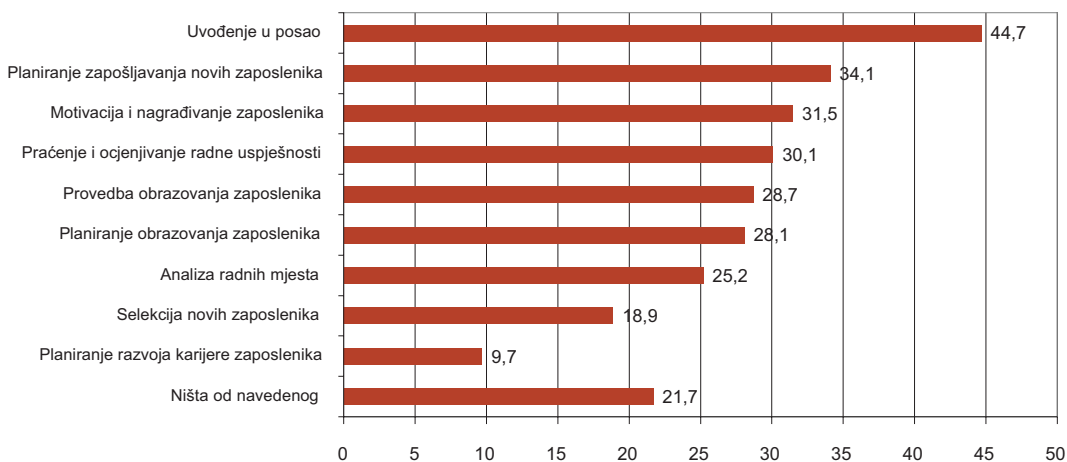
Upravljanje i razvoj ljudskih potencijala

U okviru ovogodišnje Ankete poslodavaca poslodavcima je postavljeno pitanje kojim se tražilo da iznesu koje procese/aktivnosti provode u svojim organizacijama u sklopu upravljanja i razvoja ljudskih potencijala. Ponuđeno je 9 procesa/aktivnosti i bilo je moguće zaokružiti više odgovora, dok se zadnji ponuđeni odgovor odnosio na izostanak svih navedenih procesa/aktivnosti („Ništa od navedenog“).

Upitnikom su ponuđeni sljedeći odgovori vezano za procese/aktivnosti upravljanja i razvoja ljudskih potencijala kod poslodavaca:

- Analiza radnih mjesta
- Planiranje zapošljavanja novih zaposlenika
- Selekcija novih zaposlenika
- Uvođenje u posao
- Planiranje razvoja karijere zaposlenika
- Planiranje obrazovanja zaposlenika
- Provedba obrazovanja zaposlenika
- Praćenje i ocjenjivanje radne uspješnosti
- Motivacija i nagrađivanje zaposlenika
- Ništa od navedenog

Slika 11. Struktura odgovora vezano za procese/aktivnosti upravljanja i razvoja ljudskih potencijala kod poslodavaca, %

Vezano za upravljanje i razvoj ljudskih potencijala poslodavci najviše koriste procese/aktivnosti: uvođenje u posao (44,7% poslodavaca koji su odgovorili na postavljeno pitanje), planiranje zapošljavanja novih zaposlenika (34,1%), motivaciju i nagrađivanje zaposlenika

(31,5%) (naročito izraženo kod privatnih poslodavaca – dvostruko više u odnosu na državne ili javne poslodavce) te praćenje i ocjenjivanje radne uspješnosti (30,1%). Slijede aktivnosti/procesi provedba obrazovanja zaposlenika (28,7%), planiranje obrazovanja zaposlenika (28,1%) i analiza radnih mjesta (25,2%), koje su učestalije kod državnog ili javnog te ostalih sektora vlasništva u odnosu na privatne. Najmanje poslodavaca provodi selekciju novih zaposlenika (18,9%) te planiranje razvoja karijere zaposlenika (svega 9,7% poslodavaca), iako su obje prakse učestalije kod privatnih poslodavaca.

Svih 9 procesa/aktivnosti upravljanja i razvoja ljudskih potencijala koristi svega 2,2% anketiranih poslodavaca, dok nešto više od petine anketiranih poslodavaca (21,7%) ne koriste niti jedan od ponuđenih procesa/aktivnosti vezano za upravljanje i razvoj ljudskih potencijala i to učestalije kod privatnih poslodavaca (23,9%), te kod mikro poslodavaca – obrtnika (35,2%) i mikro poslodavaca (29,0%).

Promatrano prema veličini poslodavaca u privatnom sektoru vidljivo je da mikro poslodavci – obrtnici najmanje koriste pojedine procese/aktivnosti upravljanja i razvoja ljudskih potencijala te da rastom veličine poslodavaca značajno raste opseg korištenja pojedinih procesa/aktivnosti upravljanja i razvoja ljudskih potencijala.

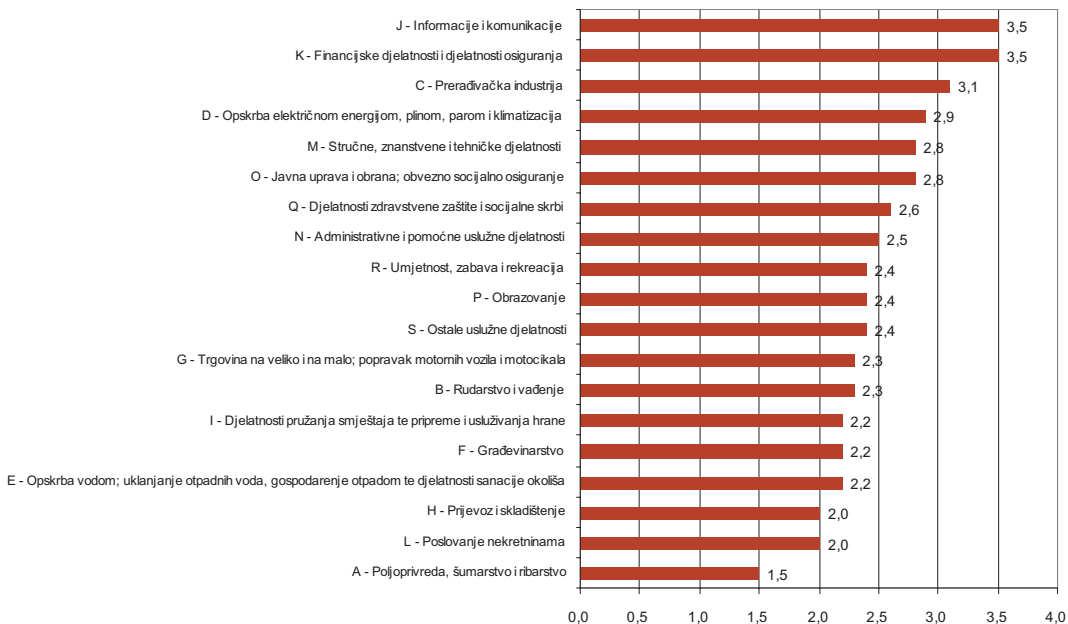
Tablica 36. Provođenje procesa/aktivnosti u sklopu upravljanja i razvoja ljudskih potencijala, prikaz prema sektoru vlasništva i veličini poslodavca (privatni sektor), %

	Analiza radnih mjesta	Planiranje zapošljavanja novih zaposlenika	Selekcija novih zaposlenika	Uvođenje u posao	Planiranje razvoja karijere zaposlenika	Planiranje obrazovanja zaposlenika	Provedba obrazovanja zaposlenika	Praćenje i ocjenjivanje radne uspješnosti	Motivacija i nagrađivanje zaposlenika	Ništa od navedenog
UKUPNO	25,2	34,1	18,9	44,7	9,7	28,1	28,7	30,1	31,5	21,7
Sektor vlasništva										
Privatni	23,5	32,3	20,3	44,5	10,2	24,4	24,1	29,5	37,8	23,9
Državni ili javni	28,5	38,0	15,7	45,4	8,5	35,4	38,4	31,2	17,3	17,2
Ostalo	29,2	36,3	17,6	44,4	9,5	36,6	33,2	32,2	29,5	18,3
Veličina poslodavaca (privatni sektor)										
Mikro - do 9 zaposlenih obrt	8,4	19,4	7,5	34,6	5,2	13,9	11,4	18,4	34,2	35,2
Mikro - do 9 zaposlenih	17,8	24,7	13,7	40,3	10,0	21,1	19,7	24,0	35,1	29,0
Mali poslodavac - 10 do 49 zaposlenih	26,8	36,7	20,6	46,9	9,2	23,9	26,1	32,3	37,4	18,1
Srednji poslodavac - 50 do 249 zaposlenih	45,6	50,4	42,0	59,5	14,7	41,1	41,0	45,2	45,6	9,1
Veliki poslodavac - od 250 zaposlenih	60,1	73,9	68,8	67,4	36,7	58,7	63,8	64,2	55,0	6,4

Radi lakše usporedbe podataka prema djelatnostima i županijama kreirana je nova varijabla „Indeks upravljanja ljudskim potencijalima“ koju čine sume odgovora poslodavaca vezano za korištenje 9 ponuđenih procesa/aktivnosti u sklopu upravljanja i razvoja ljudskih

potencijala (vrijednosti se kreću između 0 i 9). Prosječni indeks na nacionalnoj razini iznosi 2,5 aktivnosti.

Slika 12. Indeks upravljanja ljudskim potencijalima kod poslodavaca, prikaz prema područjima djelatnosti

Vidljivo je da postoje određene razlike s obzirom na djelatnosti, gdje poslodavci iz pojedinih sektora više od prosjeka koriste procese/aktivnosti upravljanja i razvoja ljudskih potencijala, te gdje je istovremeno manji udio poslodavaca koji ne koriste navedene procese/aktivnosti. Češćom primjenom ističu se djelatnosti: informacije i komunikacije te financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja (u prosjeku 3,5 aktivnosti), prerađivačka industrija (3,1) i opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija (2,9).

S druge strane, djelatnosti kod kojih je korištenje procesa/aktivnosti vezanih za upravljanje i razvoj ljudskih potencijala niže od prosjeka, a ujedno je kod njih veći udio poslodavaca koji ne koriste niti jedan od navedenih procesa/aktivnosti, su: poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo (u prosjeku 1,5 aktivnost), prijevoz i skladištenje (2,0), poslovanje nekretninama (2,0).

Kod svih ostalih djelatnosti raspon indeksa upravljanja ljudskim potencijalima je između 2,2 i 2,8 (-0,3 do +0,3 od prosjeka RH).

Detaljniji uvid kako poslodavci iz pojedinih djelatnosti koriste pojedine procese/aktivnosti upravljanja i razvoja ljudskih potencijala dostupan je prilogu 1 - 20. Npr., planiranje i provedbu obrazovanja zaposlenika češće koriste poslodavci u djelatnostima opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija te financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja (oko 40% poslodavaca), a rijetko poslodavci u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu i djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (od 12,4% do 15,3% poslodavaca).

Isto tako poslodavci u djelatnosti javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje najčešće koriste proces/aktivnost praćenje i ocjenjivanje radne uspješnosti (51,6% poslodavaca), te je kod njih ujedno najmanje poslodavaca koji ne koriste procese/aktivnosti vezane za upravljanje i razvoj ljudskih potencijala (13,5%).

Promatrano prema županijama poslodavci su učestalije koristili pojedine procese/aktivnosti upravljanja i razvoja ljudskih potencijala u Gradu Zagrebu (u prosjeku 3,8 aktivnosti), Istarskoj (3,2), Varaždinskoj (2,9) i Primorsko-goranskoj županiji (2,8), a rjeđe korištenje procesa/aktivnosti upravljanja i razvoja ljudskih potencijala zabilježeno je u Ličko-senjskoj (1,5), Sisačko-moslavačkoj, Dubrovačko-neretvanskoj i Bjelovarsko-bilogorskoj županiji (sve u prosjeku 2,0 aktivnosti) i Vukovarsko-srijemskoj županiji (2,1).

Kod prikaza prema županijama uz varijablu „Indeks upravljanja ljudskim potencijalima“ dodana je stopa nezaposlenosti⁵ i stopa zaposlenosti⁶ kako bi se utvrdila eventualna povezanost s indeksom upravljanja ljudskim potencijalima.

Tablica 37. Indeks upravljanja ljudskim potencijalima kod poslodavaca, stopa nezaposlenosti, stopa zaposlenosti, prikaz prema županijama, %

Županija	Indeks upravljanja ljudskim potencijalima	Stopa nezaposlenosti	Stopa zaposlenosti
Zagrebačka	2,7	21,1	32,7
Krapinsko-zagorska	2,4	19,1	37,7
Sisačko-moslavačka	2,0	34,7	36,8
Karlovačka	2,7	24,6	42,7
Varaždinska	2,9	13,7	51,2
Koprivničko-križevačka	2,5	20,0	45,1
Bjelovarsko-bilogorska	2,0	29,7	41,8
Primorsko-goranska	2,8	14,5	59,4
Ličko-senjska	1,5	20,7	50,3
Virovitičko-podravsko	2,3	34,7	36,6
Požeško-slavonska	2,2	26,6	36,1
Brodsko-posavska	2,4	31,9	34,7
Zadarska	2,4	16,7	46,5
Osječko-baranjska	2,6	31,2	42,3
Šibensko-kninska	2,3	21,1	47,2
Vukovarsko-srijemska	2,1	34,1	35,5
Splitsko-dalmatinska	2,4	24,0	49,7
Istarska	3,2	8,7	64,5
Dubrovačko-neretvanska	2,0	16,7	56,9
Međimurska	2,5	15,7	50,3
Grad Zagreb	3,8	9,3	81,5
UKUPNO	2,5	18,8	52,4

⁵ Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zapošljavanje, izračun HZZ. Stopa nezaposlenosti izračunata je na temelju podataka HZMO-a o osiguranicima mirovinskoga osiguranja (zaposlenim osobama; nisu obuhvaćeni osiguranici produženog osiguranja) - prosjek dvanaest mjesečnih stanja u razdoblju od siječnja do prosinca 2014. godine i prosječnim brojem nezaposlenih osoba evidentiranih krajem mjeseca u HZZ-u istom razdoblju.

⁶ Izvor: DZS - Priopćenje 7.1.4. Procjene stanovništva Republike Hrvatske u 2013., HZMO - Statističke informacije broj 2/2013., izračun HZZ. Stopa zaposlenosti izračunata je kao omjer podataka HZMO-a o osiguranicima mirovinskoga osiguranja (zaposlenim osobama; nisu obuhvaćeni osiguranici produženog osiguranja) na dan 30.6.2013. i podataka DZS o procjeni populacije u dobi 15-64 godina u županijama sredinom 2013. godine.

Iz navedenih podataka možemo zaključiti da je korištenje procesa/aktivnosti vezanih za upravljanje i razvoj ljudskih potencijala (indeks) umjereno snažno povezano i sa županijskom stopom zaposlenosti (koeficijent korelacije 0,61, $p < 0,01$) i stopom nezaposlenosti (koeficijent korelacije: -0,58, $p < 0,01$). Drugim riječima, županije u kojima su ove prakse upravljanja raširenije imaju nešto višu stopu zaposlenosti i nižu stopu nezaposlenosti – iako nije razvidno u kojem smjeru se kreće ova uzročnost (upravlja li se ljudskim resursima bolje stoga što je manje dostupne radne snage ili je zaposlenost veća, a nezaposlenost manja uslijed boljeg upravljanja ljudskim resursima), odnosno postoji li neki treći čimbenik koji utječe ujedno i na kretanje na tržištu rada i prakse upravljanja ljudskim resursima (npr. razina BDP-a).

Detaljniji uvid opsega korištenja pojedinih procesa/aktivnosti upravljanja i razvoja ljudskih potencijala prema županijama dostupan je u prilogu I - 21.

Obrazovanje radnika

Ovogodišnjom se anketom poslodavce pitalo jesu li i koji broj radnika dodatno educirali ili usavršavali.

Gotovo polovica anketiranih poslodavaca (4.478 ili 49,9% od ukupnog broja) potvrdno je odgovorila kako je u protekloj godini organizirala edukaciju ili usavršavanje radnika, što je značajno više u odnosu na 2013. godinu kada je samo trećina anketiranih poslodavaca (32,4%) organizirala usavršavanje radnika. Nešto više od petine zaposlenih radnika (259.697 ili 20,5%) prošlo je dodatnu edukaciju ili usavršavanje, i to najčešće kod poslodavaca ostalih oblika vlasništva (zadruga, udruga, komore i sl.) (4.158 osoba ili 31,8%) te kod velikih poslodavaca u privatnom vlasništvu (ukupno 59.673 radnika ili 26,5% od ukupnog broja zaposlenih kod anketiranih poslodavaca).

Obuhvat zaposlenika edukacijama ili usavršavanjem, ako promatramo privatni sektor vlasništva, najmanji je kod srednjih poslodavaca (13,5%) i malih poslodavaca (14,9%).

Tablica 38. Educiranje ili usavršavanje radnika anketiranih poslodavaca, prikaz prema sektoru vlasništva i veličini poslodavca (privatni sektor)

	Ukupno anketirani	Zaposleni, 31.XII.2014.	Koristili edukacije ili usavršavanja			
			Broj poslodavaca	Udio poslodavaca, %	Broj radnika	Udio radnika, %
UKUPNO	8.969	1.269.448	4.478	49,9	259.697	20,5
Sektor vlasništva						
Privatni	6.090	833.218	2.372	38,9	158.401	19,0
Državni ili javni	2.555	423.146	1.913	74,9	97.138	23,0
Ostalo	324	13.084	193	59,6	4.158	31,8
Veličina poslodavaca (privatni sektor)						
Mikro poslodavci - obrtnici	1.787	95.696	434	24,3	16.238	17,0
Mikro poslodavci	1.609	132.403	539	33,5	28.469	21,5
Mali poslodavci	1.613	205.555	696	43,1	30.542	14,9
Srednji poslodavci	855	174.223	527	61,6	23.479	13,5
Veliki poslodavci	226	225.341	176	77,9	59.673	26,5

Radnike su na edukaciju ili usavršavanje najčešće upućivali poslodavci iz javnog sektora: djelatnosti obrazovanja (78,1% anketiranih poslodavaca u djelatnosti), javne uprave i obrane; obveznog socijalnog osiguranja (71,6%) i zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (68,8%), a zatim slijede djelatnosti umjetnost, zabava i rekreacija (64,1) te opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija (s udjelom 60,8%). U djelatnostima pružanje smještaja te priprema i usluživanje hrane, poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo, građevinarstvo, poslovanje nekretninama te prijevozu i skladištenju edukacije ili usavršavanja radnika bitno su rjeđa (između 25% i 35% poslodavaca provodi obrazovanje).

Ako promatramo ukupan broj radnika koje su poslodavci upućivali na edukaciju ili usavršavanje poredak je bitno drugačiji (broj poslodavaca koji su educirali ne govori koliko su ti poslodavci educirali svojih radnika). Edukacije ili usavršavanja radnici najučestalije pohađaju u sektoru uslužnih djelatnosti, a ponajprije u financijskim djelatnostima i djelatnostima osiguranja (52,7% radnika u djelatnosti), zatim opskrbi električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija (40,7%), informacijama i komunikacijama (37,9%) te obrazovanju (36,9%), dok se radnici rijetko educiraju ili usavršavaju u građevinarstvu (7,3%), poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu (7,5%), prijevozu i skladištenju (10,7%) te poslovanju nekretninama (10,7%).

Tablica 39. Educiranje ili usavršavanje radnika anketiranih poslodavaca, prikaz prema područjima djelatnosti

Područje djelatnosti NKD-a	Ukupno anketirani	Zaposleni, 31.XII.2014.	Koristili edukacije ili usavršavanja			
			Broj poslodavaca	Udio poslodavaca, %	Broj radnika	Udio radnika, %
(A) Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	414	27.615	110	26,6	2.072	7,5
(B) Rudarstvo i vađenje	62	4.217	24	38,7	1.362	32,3
(C) Prerađivačka industrija	1.121	244.966	496	44,2	40.599	16,6
(D) Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	74	19.100	45	60,8	7.775	40,7
(E) Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	261	18.165	150	57,5	2.120	11,7
(F) Građevinarstvo	673	92.520	214	31,8	6.728	7,3
(G) Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	834	204.826	316	37,9	34.347	16,8
(H) Prijevoz i skladištenje	469	62.207	163	34,8	6.627	10,7
(I) Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	566	69.418	146	25,8	10.047	14,5
(J) Informacije i komunikacije	295	32.029	148	50,2	12.130	37,9
(K) Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	172	48.081	95	55,2	25.347	52,7
(L) Poslovanje nekretninama	166	8.796	57	34,3	938	10,7
(M) Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	526	58.568	309	58,7	19.064	32,6
(N) Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	324	44.008	115	35,5	5.352	12,2
(O) Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	571	87.869	409	71,6	17.696	20,1
(P) Obrazovanje	1.047	110.481	818	78,1	40.737	36,9
(Q) Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	653	89.904	449	68,8	15.002	16,7
(R) Umjetnost, zabava i rekreacija	315	21.904	202	64,1	3.623	16,5
(S) Ostale uslužne djelatnosti	426	24.774	212	49,8	8.131	32,8
UKUPNO	8.969	1.269.448	4.478	49,9	259.697	20,5

Promatrano prema županijama razlike su manje izražene. Najviše poslodavaca je upućivalo radnike na edukaciju ili usavršavanje u Gradu Zagrebu (63,4% anketiranih poslodavaca u županiji), Istarskoj (62,9%), Varaždinskoj (57,1%) i Osječko-baranjskoj županiji (56,3%), a najmanje u Dubrovačko-neretvanskoj (31,3%), Ličko-senjskoj (32,8%), Vukovarsko-srijemskoj (41,0%) i Splitsko-dalmatinskoj županiji (41,4%).

S obzirom na ukupan broj radnika, edukacije ili usavršavanja radnici najučestalije provode u Koprivničko-križevačkoj (28,8% radnika u županiji), Primorsko-goranskoj (25,7%), Istarskoj županiji (25,0%) te Gradu Zagrebu (23,5%), dok se edukacije ili usavršavanja radnika rijetko provode u priobalnim županijama: Splitsko-dalmatinskoj (12,2%), Dubrovačko-neretvanskoj (12,3%), Ličko-senjskoj (12,8%) te Zadarskoj županiji (13,0%).

Tablica 40. Educiranje ili usavršavanje radnika anketiranih poslodavaca, prikaz prema županijama

Županija	Ukupno anketirani	Zaposleni, 31.XII.2014.	Koristili edukacije ili usavršavanja			
			Broj poslodavaca	Udio poslodavaca, %	Broj radnika	Udio radnika, %
Zagrebačka	348	61.797	192	55,2	13.035	21,1
Krapinsko-zagorska	405	28.068	216	53,3	6.155	21,9
Sisačko-moslavačka	459	28.532	221	48,1	5.705	20,0
Karlovačka	361	25.427	203	56,2	5.641	22,2
Varaždinska	427	52.041	244	57,1	7.956	15,3
Koprivničko-križevačka	352	24.112	191	54,3	6.951	28,8
Bjelovarsko-bilogorska	380	22.484	186	48,9	4.790	21,3
Primorsko-goranska	686	91.320	357	52,0	23.466	25,7
Ličko-senjska	299	8.603	98	32,8	1.098	12,8
Virovitičko-podravska	291	13.798	130	44,7	2.233	16,2
Požeško-slavonska	252	13.234	114	45,2	2.214	16,7
Brodsko-posavska	320	23.301	174	54,4	5.247	22,5
Zadarska	338	34.424	175	51,8	4.464	13,0
Osječko-baranjska	448	60.534	252	56,3	9.111	15,1
Šibensko-kninska	368	19.062	160	43,5	2.721	14,3
Vukovarsko-srijemska	573	29.834	235	41,0	4.181	14,0
Splitsko-dalmatinska	798	118.970	330	41,4	14.531	12,2
Istarska	302	61.497	190	62,9	15.400	25,0
Dubrovačko-neretvanska	416	29.481	130	31,3	3.627	12,3
Međimurska	460	33.238	245	53,3	5.928	17,8
Grad Zagreb	686	489.691	435	63,4	115.243	23,5
UKUPNO	8.969	1.269.448	4.478	49,9	259.697	20,5

Angažiranje osoba na naukovanje, školsku, studentsku praksu ili stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa

Na naukovanje u 2014. godini, učenike je primalo 11,4% poslodavaca. Veliki poslodavci najčešće su primali učenike na naukovanje (31,8%), odnosno najviše je osoba na naukovanju u sektoru privatnog vlasništva (15,5%). Tijekom 2014. godine 12,0% poslodavca realiziralo je učeničku praksu, i to najčešće kod velikih poslodavaca (39,7%), a potom u sektoru državnog ili javnog vlasništva (12,4%). **Studentska praksa** realizirana je kod 11,3% poslodavaca, s tim da je u državnom ili javnom sektoru vlasništva taj postotak viši nego u drugim sektorima vlasništva. Iako, gleda li se samo privatni sektor, studentska praksa je kod velikih poslodavaca, u odnosu na ostale, realizirana u puno češće, kod 40,2% poslodavaca.

Stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa realizirano je kod 34,0% poslodavaca, s tim da i ovdje prednjači državni sektor s 62,8%, a gledano po veličini privatnih poslodavaca, najčešće je korištena kod malih (19,0%) i srednjih (18,7%).

Tablica 41. Udio poslodavaca koji su primali učenika ili studenata na stručnu praksu, naukovanje ili stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa u 2014. godini, prikaz prema veličini i sektoru vlasništva poslodavca,%

	Naukovanje	Učenička praksa	Studentska praksa	Stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa
UKUPNO	11,4	12,0	11,3	34,0
Sektor vlasništva				
Privatno	15,5	12,0	8,0	17,2
Državno / javno	5,0	12,4	17,3	62,8
Ostalo	3,3	6,1	5,6	27,8
Veličina poslodavca (privatni sektor)				
Mikro - do 9 zaposlenih obrt	14,3	6,3	2,6	15,0
Mikro - do 9 zaposlenih	6,0	7,0	4,5	17,5
Mali poslodavac - 10 do 49 zaposlenih	15,8	12,0	6,4	19,0
Srednji poslodavac - 50 do 249 zaposlenih	26,7	20,8	15,3	18,7
Veliki poslodavac - od 250 zaposlenih	31,8	39,7	40,2	13,4

Na naukovanje najčešće su primali učenike poslodavci iz prerađivačke industrije (4.102 učenika) i trgovine na veliko i na malo (4.100 učenika).

Učenička praksa najviše se realizirala u prerađivačkoj industriji (1.121) te u području djelatnosti obrazovanja (1.047).

Studentska praksa najčešće je realizirana zdravstvenoj zaštiti i socijalnoj skrbi (2.282) i obrazovanju (1.686).

Stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa najzastupljenije je u djelatnosti javne uprave i obrane (5.852) te u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (4.297) i obrazovanju (3.451). Iz ovih podataka vidljivo je da je ovaj oblik angažmana najbolje prihvaćen u proizvodnim djelatnostima.

Tablica 41. Udio poslodavaca koji su primali učenika ili studenata na stručnu praksu, naukovanje ili stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa u 2014. godini, prikaz prema veličini i sektoru vlasništva poslodavca, %

Područje djelatnosti NKD-a	Naukovanje	Učenička praksa	Studentska praksa	Stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa
(A) Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	4,5	10,3	4,0	4,9
(B) Rudarstvo i vađenje	8,8	8,8	5,9	14,7
(C) Prerađivačka industrija	23,8	18,8	15,4	13,6
(D) Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	12,3	21,1	22,8	14,0
(E) Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	18,9	12,2	9,4	29,4
(F) Građevinarstvo	23,0	12,2	5,6	14,7
(G) Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	19,4	13,0	6,4	17,3
(H) Prijevoz i skladištenje	8,5	12,7	5,8	9,6
(I) Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	26,1	19,0	6,8	10,4
(J) Informacije i komunikacije	4,8	14,4	18,7	26,8
(K) Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	0,0	5,5	14,7	12,8
(L) Poslovanje nekretninama	3,7	1,2	1,2	12,2
(M) Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	2,3	12,2	12,5	32,1
(N) Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	2,4	10,3	1,8	22,4
(O) Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	2,6	16,5	8,8	71,9
(P) Obrazovanje	1,5	3,2	19,9	68,3
(Q) Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	6,9	13,7	13,7	54,2
(R) Umjetnost, zabava i rekreacija	3,8	6,0	16,2	39,6
(S) Ostale uslužne djelatnosti	22,4	9,1	3,8	43,7
UKUPNO	11,4	12,0	11,3	34,0

Regulacija tržišta rada

Da bi se ispitala recepcija recentnih promjena u radnom zakonodavstvu od strane poslodavaca, unutar Ankete poslodavaca postavljeno je pitanje jesu li nedavne promjene olakšale poslovanje u području upravljanja ljudskim resursima.

Županijski raspored odgovora uglavnom ne sugerira značajna odstupanja od prosječnog udjela pozitivnih odgovora, no ipak u nekoliko županija to jest slučaj. Značajno veći udio pozitivnih odgovora dolazi od poslodavaca iz Koprivničko-križevačke (16,9%) i Istarske županije (16,2%) te Grada Zagreba (14,6%). Županije u kojima je udio pozitivnih odgovora značajno manji od prosjeka su Sisačko-moslavačka (7,4%), Vukovarsko-srijemska (7,5%) te Dubrovačko-neretvanska županija (7,8%). Ostale županije imaju manja odstupanja udjela pozitivnih odgovora koji ulaze u raspon tri postotna boda više ili niže od prosječnog. Navedeni su konkretni instrumenti uvedeni nedavnim zakonskim promjenama u području zapošljavanja da bi poslodavci procijenili u kojoj mjeri svaki pojedini smatraju korisnim za upravljanje ljudskim resursima unutar svoje organizaciji. Osim skale korisnosti od tri stupnja pridodane svakom instrumentu, ponuđena je i mogućnost odgovora „nisam upoznat/a s promjenom“ koja ukazuje na nedovoljnu informiranost ispitanika.

Iz distribucije odgovora za svaki pojedini instrument vidljivo je da je izuzeće od doprinosa na plaću pri zapošljavanju mladih osoba na ugovor o radu iz Zakona o doprinosima procijenjen korisnim instrumentom od strane gotovo dvije trećine ispitanika (61,2%). Pretežno korisnim instrumentom smatraju se i promjene definicije otkaznog roka iz Zakona o radu (26,4%). O izmjenama odredbi o radnom vremenu približno podjednak udio poslodavaca se izjasnio pozitivno (26,7%) i negativno (27,0%). Preostale zakonske promjene između jedne četvrtine i jedne šestine poslodavaca percipiralo je kao korisne: mogućnost sklapanja ugovora o radu do 8 sati tjedno s radnikom koji radi kod drugog poslodavca puno radno vrijeme (Zakon o radu), promjene u proceduri otkazivanja ugovora o radu u postupku kolektivnog viška radnika (Zakon o radu), mogućnost privremenog ustupanja radnika u povezano društvo (Zakon o radu), te mogućnost zapošljavanja umirovljenika do polovice radnog vremena (Zakon o mirovinskom osiguranju).

Tablica 44. Procjena korisnosti instrumenata uvedenih nedavnim zakonskim reformama u području zapošljavanja

Instrument	Ukupno	Nisu korisne	Donekle su korisne	Korisne su	Nisam upoznat/a s promjenom
		%	%	%	%
Izuzeće od doprinosa na plaću pri zapošljavanju mladih osoba na ugovor o radu. (Zakon o doprinosima)	6.361	12,1	16,8	61,2	10,0
Izmjena odredbi o radnom vremenu. (Zakon o radu)	5.835	27,0	32,5	26,7	13,8
Promjene u definiciji otkaznog roka. (Zakon o radu)	5.557	22,0	31,3	26,4	20,4
Mogućnost sklapanja ugovora o radu do 8 sati tjedno s radnikom koji radi kod drugog poslodavca puno radno vrijeme. (Zakon o radu)	6.006	38,8	23,4	25,1	12,7
Promjene u proceduri otkazivanja ugovora o radu u postupku kolektivnog viška radnika. (Zakon o radu)	5.431	31,1	26,3	19,2	23,5
Mogućnost privremenog ustupanja radnika u povezano društvo. (Zakon o radu)	5.779	45,1	18,9	17,7	18,3
Mogućnost zapošljavanja umirovljenika do polovice radnog vremena. (Zakon o mirovinskom osiguranju)	6.129	50,9	18,6	16,7	13,8

Udio odgovora poslodavaca o neupoznatosti s pojedinim instrumentom kreće se između 10-20%. Iako ove razlike nisu izražene, moguće je izvući zaključke o zakonskim instrumentima o kojima su poslodavci informiraniji, te o onima o kojima su nešto manje informirani. S već spomenutim izuzećem od doprinosa na plaću pri zapošljavanju mladih osoba na ugovor o radu iz Zakona o doprinosima, 10% poslodavaca nije upoznato. S instrumentima dobivenim reformama u području zapošljavanja poput mogućnosti sklapanja ugovora o radu do 8 sati tjedno s radnikom koji radi kod drugog poslodavca puno radno vrijeme te izmjena odredbi o radnom vremenu (oba instrumenta iz Zakona o radu) te mogućnost zapošljavanja umirovljenika do polovice radnog vremena iz Zakon o mirovinskom osiguranju između 12,7% i 13,8% poslodavaca nije upoznato. Najmanje su upoznati s promjenama u proceduri otkazivanja ugovora o radu u postupku kolektivnog viška radnika, intervenciji unutar Zakona o radu.

Tablica 45. Udio poslodavaca koji nisu upoznati s pojedinim instrumentom uvedenim nedavnim zakonskim reformama u području zapošljavanja, %

	Mogućnost zapošljavanja umirovljenika do polovice radnog vremena. (Zakon o mirovinskom osiguranju)	Mogućnost privremenog ustupanja radnika u povezano društvo. (Zakon o radu)	Izmjena odredbi o radnom vremenu. (Zakon o radu)	Mogućnost sklapanja ugovora o radu do 8 sati tjedno s radnikom koji radi kod drugog poslodavca puno radno vrijeme. (Zakon o radu)	Promjene u proceduri otkazivanja ugovora o radu u postupku kolektivnog viška radnika. (Zakon o radu)	Promjene u definiciji otkaznog roka. (zakon o radu)	Izuzeće od doprinosa na plaću pri zapošljavanju mladih osoba na ugovor o radu. (Zakon o doprinosima)
Ukupno	13,8	18,3	13,8	12,7	23,5	20,4	10,0
Oblik vlasništva							
1. Privatno ili pretežno privatno	16,3	20,3	16,5	15,4	26,9	23,4	11,0
2. Državno ili javno	7,7	12,9	7,4	6,2	14,9	12,4	7,2
3. Ostalo	16,3	23,1	14,8	16,2	27,6	26,8	11,9
Veličina poslodavca (samo privatni)							
0. Mikro-poslodavac - obrt	22,4	30,7	26,1	22,2	36,0	32,5	17,5
1. 0-9 Mikro-poslodavci	18,4	22,8	20,9	17,4	31,5	29,3	12,5
2. 10-49 Mali poslodavci	14,4	17,1	11,7	13,4	25,5	21,6	8,8
3. Srednji poslodavci	8,8	8,4	5,4	7,4	11,8	8,3	3,9
4. Veliki poslodavci	6,6	7,0	5,1	4,0	10,8	8,5	3,7

Udio poslodavaca koji nisu upoznati s istaknutim zakonskim reformama u području zapošljavanja veći je među onima koji dolaze iz privatnog ili pretežno privatnog sektora vlasništva te ostalih oblika vlasništva nego poslodavaca iz državnog ili javnog sektora. Da bi se upotpunila slika o razlici privatnog ili pretežno privatnog i državnog ili javnog sektora, važan je podatak o udjelima takvih odgovora po pojedinim skupinama privatnih poslodavaca.

S obzirom da su unutar ovog upita odabrane promjene zakonodavstva koje su povezane sa upravljanjem ljudskim resursima, razumljiv je nalaz da se udio onih koji nisu upoznati s

navedenim instrumentima dosljedno smanjuje s povećanjem veličine poslodavca (mikro-poslodavci obrti stavljeni su na razinu veličine nižu od mikro-poslodavaca koji također imaju broj zaposlenih između 0 i 9 osoba). S obzirom na manji broj zaposlenih kod veličinom manjih poslodavaca, pretpostavka je da postoji i manji opseg posla u upravljanju ljudskim resursima, a rezultati na upit o povećanju/smanjenju broja radnika pokazuju da se očekivanja povećavaju s veličinom poslodavca.⁷ Zbog svega navedenog, manji broj radnika unutar organizacije te manja očekivanja njihove fluktuacije smanjila su interes za promjenama zakonodavstva koje se tiču zapošljavanja. Za razliku od obrtnika i ostalih mikro-poslodavaca kojima po sličnosti udjela odgovora treba pridružiti i male poslodavce, srednji i veliki poslodavci pokazuju veću informiranost o zakonskim reformama jako blisku udjelu poslodavaca iz državnog ili javnog sektora. Ovi podaci upućuju na zaključak da su veći poslodavci, koji su u državnom ili javnom sektoru brojčano nadmoćni, informiraniji o navedenim zakonskim reformama, što je vjerojatno rezultat ustroja većih organizacija unutar kojih često djeluju pravne službe kao i kadrovski odjeli u čiji djelokrug rada spada poznavanje zakonskih izmjena u području zapošljavanja.

Tablica 46. Procjena korisnosti pojedinog instrumenta uvedenog nedavnim zakonskim reformama u području zapošljavanja*

	Mogućnost zapošljavanja umirovljenika do polovice radnog vremena. (Zakon o mirovinskom osiguranju)	Mogućnost privremenog ustupanja radnika u povezano društvo. (Zakon o radu)	Izmjena odredbi o radnom vremenu. (Zakon o radu)	Mogućnost sklapanja ugovora o radu do 8 sati tjedno s radnikom koji radi kod drugog poslodavca puno radno vrijeme. (Zakon o radu)	Promjene u proceduri otkazivanja ugovora o radu u postupku kolektivnog viška radnika. (Zakon o radu)	Promjene u definiciji otkaznog roka. (Zakon o radu)	Izuzete od doprinosa na plaću pri zapošljavanju mladih osoba na ugovor o radu. (Zakon o doprinosima)
UKUPNO	1,60	1,67	2,00	1,84	1,85	2,06	2,55
Oblik vlasništva							
1. Privatno ili pretežno privatno	1,64	1,74	2,07	1,86	1,91	2,11	2,58
2. Državno ili javno	1,49	1,49	1,83	1,78	1,72	1,94	2,46
3. Ostalo	1,80	1,69	2,07	2,11	1,80	2,06	2,62
Veličina poslodavca (privatni sektor)							
0. Mikro-poslodavac - obrt	1,63	1,62	1,94	1,91	1,79	1,95	2,51
1. 0-9 Mikro-poslodavci	1,74	1,78	2,06	1,99	1,88	2,05	2,58
2. 10-49 Mali poslodavci	1,65	1,74	2,12	1,83	1,94	2,15	2,61
3. Srednji poslodavci	1,56	1,80	2,15	1,69	1,98	2,24	2,62
4. Veliki poslodavci	1,50	1,91	2,14	1,66	2,11	2,40	2,61

* Prosječna procjena korisnosti dobivena izračunom odgovora na skali raspona 3 stupnja (1 – nije korisno; 2 – donekle je korisno; 3 – korisno je)

⁷ U uzorak nisu uzeti poslodavci s jednim zaposlenikom te stoga nisu utjecali na ovakav ishod rezultata. Za detaljniji pregled očekivanja povećanja/smanjenja broja radnika pogledati poglavlje Planirano zapošljavanje u 2015. godini

Poslodavcima je uz svaki instrument ponuđena skala od tri stupnja, gdje prvi stupanj označava procjenu da navedeni instrument nije koristan, dok treći stupanj ukazuje da je navedeni instrument koristan. Primjenom aritmetičke sredine ovih vrijednosti, odnosno, na sumarnoj razini, veći broj u tablici 46. upućuje na veće prihvaćanje instrumenta kao korisnog od strane poslodavaca. Ukupno gledano najkorisnijim instrumentom ocijenjeno je izuzeće od doprinosa na plaću pri zapošljavanju mladih osoba na ugovor o radu iz Zakona o doprinosima, a najrjeđe korisnom mogućnost zapošljavanja umirovljenika do polovice radnog vremena iz Zakona o mirovinskom osiguranju. Prosjeci svih navedenih promjena u pravilu su niži u državnom ili javnom sektoru što znači da su promjene rjeđe percipirane korisnima nego što je to slučaj kod privatnih ili pretežno privatnih poslodavaca te poslodavaca iz ostalih oblika vlasništva. Samo dva instrumenta imaju prosjek manji od 1,50 gledano po prosjecima skupina po kriteriju oblika vlasništva i veličine privatnih poslodavaca. Riječ je instrumentu iz Zakon o mirovinskom osiguranju koji se odnosi na mogućnost zapošljavanja umirovljenika do polovice radnog vremena te iz Zakona o radu koji se odnosi na mogućnost privremenog ustupanja radnika u povezano društvo. Obje ove promjene imaju prosjek ocjene poslodavaca iz državnog ili javnog sektora od 1,49.

Kada je u pitanju sektor vlasništva, promjene uglavnom korisnijim vide poslodavci iz privatnog sektora, no obrasci procjene pojedinih instrumenata s obzirom na veličinu privatnih poslodavaca razlikuju se.

Veći poslodavci češće percipiraju korisnim izmjene odredbi Zakona o radu koje se odnose na radno vrijeme (izmjena je nešto lošije ocijenjena od strane obrtnika, dok prosjeci ostalih skupina privatnih ili pretežno privatnih poslodavaca ukazuju na pozitivan stav o koristi ove izmjene), promjene u proceduri otkazivanja ugovora o radu u postupku kolektivnog viška radnika te promjene u definiciji otkaznog roka.

Suprotno ovom trendu, mogućnost sklapanja ugovora o radu do 8 sati tjedno s radnikom koji radi kod drugog poslodavca puno radno vrijeme, izmjenu Zakona o radu, bolje su ocijenili manji poslodavci te se ocjena korisnosti smanjuje kod većih poslodavaca.

Mogućnost zapošljavanja umirovljenika do polovice radnog vremena promjena je u Zakonu o mirovinskom osiguranju na kojoj su prosjeci relativno niski bez jasnog trenda s obzirom na veličinu poslodavaca.

Promjena Zakona o doprinosima koja se odnosi na izuzeće od doprinosa na plaću pri zapošljavanju mladih osoba na ugovor o radu ima visok prosjek kod skupina privatnika svih veličina, no ovaj instrument jedini je pozitivno ocijenjen i u svim skupinama prema obliku vlasništva što je jasno i iz ranije pokazanih nalaza.

Uređenje radnih odnosa

Granski kolektivni ugovor

Jedno od pitanja unutar Ankete poslodavaca ticalo se uređenosti radnih odnosa unutar organizacije, konkretnije, kolektivnih ugovora. Poslodavci su upitani jesu li radnici njihove organizacije obuhvaćeni kolektivnim ugovorom i o kojem je kolektivnom ugovoru riječ: granskom kolektivnom ugovoru ili kolektivnom ugovoru sklopljenom na razini tvrtke. Uz oba tipa kolektivnog ugovora ponuđena je mogućnog potvrdnog te negativnog odgovora, ali i mogućnost odabira odgovora „ne znam“.

Tablica 47. Organizacije obuhvaćene granskim kolektivnim ugovorom, %

	Da	Ne	Ne znam
Ukupno	25,2	65,5	9,3
Sektor vlasništva			
1. Privatno ili pretežno privatno	9,0	78,3	12,7
2. Državno ili javno	61,0	36,5	2,4
3. Ostalo	1,8	90,6	7,6
Veličina poslodavca (privatni sektor)			
0. Mikro-poslodavac - obrt	4,4	79,4	16,2
1. 0-9 Mikro-poslodavci	4,0	83,2	12,8
2. 10-49 Mali poslodavci	11,2	76,6	12,2
3. Srednji poslodavci	20,1	71,4	8,5
4. Veliki poslodavci	21,4	73,5	5,1

Ukupno gledano, prema izjavama poslodavaca, 25% organizacija pokriveno je nekim granskim kolektivnim ugovorom, a 9% poslodavaca ne zna odgovor na ovo pitanje. Međutim, ukupno izraženi rezultati značajno su drukčiji od rezultata koji se dobiju promatraju li se skupine poslodavaca prema vrsti vlasništva. Granskim kolektivnim ugovorima obuhvaćeno je 61% poslodavaca unutar državnog ili javnog sektora, dok ovaj udio u privatnom sektoru iznosi 9%, a manje od 2% poslodavaca iz ostalih oblika vlasništva (udruge, zadruge i sl.) pozitivno je odgovorilo na ovo pitanje. Iako je udio pokrivenosti kod poslodavaca privatnog sektora razmjerno nizak, skupine privatnih poslodavaca značajno se razlikuju s obzirom na veličinu. Udio pozitivnih odgovora povećava se s veličinom poslodavca. Sudeći po udjelima, moguće je govoriti o dvije skupine: s jedne strane mikro-poslodavci, čija je pokrivenost gotovo zanemariva, i mali poslodavci s nešto većim udjelom, te s druge strane, srednji i veliki poslodavci kojih je petina pokrivena granskim kolektivnim ugovorima. Stoga, zbog sličnosti organizacije, opravdano bi bilo usporediti poslodavce državnog sektora sa srednjim i velikim poslodavcima privatnog sektora. I u takvoj usporedbi razlika u pokrivenosti granskim kolektivnim ugovorima ove dvije skupine iznosi oko 40 postotnih bodova u korist državnog sektora.

Privatni ili pretežno privatni sektor ima i najveći udio poslodavaca koji ne znaju odgovor na ovo pitanje, dok je udio onih koji ne znaju u državnom ili javnom sektoru očekivano najniži.

Utežani broj zaposlenih u organizacijama koje su sudjelovale u Anketi poslodavaca poslužio je za procjenu udjela populacije zaposlenika čiji su odnosi uređeni kolektivnim ugovori-

ma. Prema izjavama poslodavaca o pokrivenosti granskim kolektivnim ugovorima, ukupno gledano, riječ je 32% zaposlenih, no gleda li se prema sektoru vlasništva – 69% zaposlenika državnih ili javnih firmi potpisali su kolektivne ugovore te 12% zaposlenika privatnog sektora. U ostalim oblicima vlasništva, granski kolektivni ugovor sklopilo je manje od 1% zaposlenika.

U privatnom sektoru, najveći udio zaposlenika koji su sklopili neku vrstu granskog kolektivnog ugovora dolazi iz srednjih organizacija i riječ je o preko 18% zaposlenika te velikih organizacija s oko 16% zaposlenika. Među zaposlenicima kod mikro-poslodavaca ovaj se udio spušta na 4% kod obrtnika, te niže kod ostalih mikro-poslodavaca.

Kolektivni ugovor na razini tvrtke

Upitani o obuhvaćenosti radnika kolektivnim ugovorima na razini tvrtke unutar njihove organizacije, 15% poslodavaca dalo je pozitivan odgovor na ovo pitanje, dok ih se blizu 9% izjasnilo da ne zna.

Razlike među skupinama po obliku vlasništva i ovdje, kao i u slučaju s granskim kolektivnim ugovorima, izražene su, no ne u tolikoj mjeri. Potvrđan odgovor na pitanje postojanja kolektivnog ugovora na razini tvrtke dalo je 32% poslodavca iz državnog ili javnog sektora, 10% poslodavaca privatnog sektora, te 5% poslodavaca iz ostalih oblika vlasništva. Velike razlike u pokrivenosti organizacija privatnog sektora ovim tipom kolektivnog ugovora javlja se među skupinama organizacija različite veličine: kolektivni ugovor na razini tvrtke ima manje od 4% mikro-poslodavaca, 10% malih, 24% srednjih i polovica svih velikih poslodavaca. Veliki poslodavci u većoj mjeri odskakuju udjelom pokrivenosti kolektivnih ugovora na razini tvrtke nego što je to slučaj s granskim kolektivnim ugovorima i taj udio je znatno veći i od pokrivenosti unutar državnog ili javnog sektora vlasništva.

Tablica 48. Organizacije čiji su radnici obuhvaćeni kolektivnim ugovorom na razini tvrtke, %

	Da	Ne	Ne znam
Ukupno	15,2	76,1	8,7
Sektor vlasništva			
1. Privatno ili pretežno privatno	10,2	79,2	10,6
2. Državno ili javno	32,2	64,6	3,2
3. Ostalo	5,2	87,1	7,8
Veličina poslodavca (privatni sektor)			
0. Mikro-poslodavac - obrt	3,0	83,3	13,7
1. 0-9 Mikro-poslodavci	3,8	85,8	10,5
2. 10-49 Mali poslodavci	9,6	79,6	10,8
3. Srednji poslodavci	24,1	68,3	7,6
4. Veliki poslodavci	50,0	48,2	1,8

Kada je u pitanju projekcija odgovora na populaciju zaposlenika čiji su odnosi s poslodavcima uređeni kolektivnim ugovorima na razini tvrtke, prema odgovorima poslodavaca oko 34% zaposlenika obuhvaćeno je ovim tipom ugovora, 64% u državnom ili javnom sektoru, 23% u privatnom te oko 4% zaposlenika organizacija koje spadaju u ostale oblike vlasništva.

Broj zaposlenika u privatnom sektoru povećava se s veličinom organizacije u kojoj su zaposleni pa je 43% svih zaposlenika velikih poslodavaca obuhvaćeno ugovorom, što je i dalje niže nego u državnom ili javnom sektoru, a udio se smanjuje do 5% i manje, koliko je obuhvaćeno kod mikro-poslodavaca.

Ukupni obuhvat kolektivnim ugovorima

Obuhvat kolektivnim ugovorima izračunat neovisno o tipu kolektivnog ugovora kojim su uređeni radni odnosi unutar neke organizacije daje nam ukupnu sliku pokrivenosti udjela organizacija u populaciji poslodavaca.

Kada je riječ o organizacijama, ukupno gledano unutar trećine njih radni odnosi uređeni su kolektivnim ugovorima. Državni ili javni sektor i dalje prednjači u udjelu, a pokrivenost iznosi oko dvije trećine organizacija unutar ovog oblika vlasništva nasuprot manje od 17% privatnih ili pretežno privatnih organizacija. Unutar ostalih oblika vlasništva pokrivenost je manja od 7%.

Udio radnika obuhvaćenih bilo kojim tipom kolektivnog ugovora prema iskazu poslodavaca iznosi polovicu svih zaposlenika. Udio snažno varira ovisno o sektoru vlasništva, ali i o veličini organizacije promotri li se privatni sektor po tom kriteriju.

Većina zaposlenika državnog ili javnog sektora obuhvaćena je nekim tipom kolektivnog ugovora (85,6%), dok je to slučaj s manje od trećine zaposlenika privatnog sektora (29,1%) te svakim dvadesetim radnikom zaposlenim u organizacijama koje spadaju u druge oblike vlasništva.

Zaposlenici u obrtima ili kod mikro-poslodavaca izrazito rijetko su obuhvaćeni kolektivnim ugovorima, njihov udio iznosi između 7,6% i 8,1% što je puno bliskije organizacijama iz ostalih oblika vlasništva nego preostalim skupinama privatnih poslodavaca. Više od petine zaposlenika malih organizacija obuhvaćeni su kolektivnim ugovorima (21,4%), te više od trećine svih zaposlenika srednjih poslodavaca (34,2%). Udio zaposlenika velikih poslodavaca iznosi gotovo polovicu svih radnika (47,8%), što je još uvijek za oko 40 postotnih bodova manje nego pokrivenost zaposlenika državnog ili javnog sektora.⁸

Tablica 49. Organizacije i radnici obuhvaćeni bilo kojim oblikom kolektivnog ugovora, %

	Organizacije	Populacija radnika
Ukupno	33,3	50,0
Oblik vlasništva		
1. Privatno ili pretežno privatno	16,8	29,1
2. Državno ili javno	67,9	85,6
3. Ostalo	6,7	5,0
Veličina poslodavca (privatni sektor)		
0. Mikro-poslodavac - obrt	7,0	7,6
1. 0-9 Mikro-poslodavci	7,4	8,1
2. 10-49 Mali poslodavci	18,3	21,4
3. Srednji poslodavci	35,1	34,2
4. Veliki poslodavci	54,5	47,8

⁸ Brojevi je moguće usporediti s onim objavljenim u članku *Analysis Of The Impact Of Collective Agreements On The Wage System In The Republic Of Croatia* (D. Bagić) gdje ukupna pokrivenost zaposlenika kolektivnim ugovorima iznosi 52,8% zaposlenika. Skupine poslodavaca prema sektoru vlasništva napravljene su nešto drukčije nego u ovom radu. Pokrivenost javnih službi i administracije iznosi 88,3%; javnih poduzeća 74,8% te privatnih poslodavaca 35,5%

Obuhvat radnika kolektivnim ugovorima prema području djelatnosti

Obuhvat kolektivnim ugovorima, gledano po području djelatnosti, značajno se razlikuje među različitim djelatnostima, ali i u tipu ugovora kojim su radnici unutar određene djelatnosti obuhvaćeni.

Gledajući ukupni obuhvat, gotovo svi radnici iz djelatnosti opskrbe električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija obuhvaćeni su kolektivnim ugovorima (95,9%) i najveći dio njih potpisalo je upravo ugovor na razini tvrtke. Visok obuhvat je i u javnoj upravi i obrani; obveznom socijalnom osiguranju (87,4%), djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (85,4%) te obrazovanja (81,7%).

Najniži obuhvat radnika kolektivnim ugovorima, nižu od jedne petine, imaju informacije i komunikacije (19,0%), trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala (16,7%), administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (16,6%), stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (14,1%) te ostale uslužne djelatnosti (12,7%).

Najveći udio radnika obuhvaćenih granskim kolektivnim ugovorom dolazi iz djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (85,1%) te obrazovanja (81,4%).

Tablica 50. Udio populacije radnika obuhvaćenih granskim kolektivnim ugovorom i kolektivnim ugovorom na razini tvrtke po djelatnostima

Područje djelatnosti NKD-a	Obuhvaćeni bilo kojim oblikom kolektivnog ugovora (%)
(A) Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	29,5
(B) Rudarstvo i vađenje	72,9
(C) Prerađivačka industrija	46,0
(D) Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	95,9
(E) Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	53,8
(F) Građevinarstvo	51,9
(G) Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	16,7
(H) Prijevoz i skladištenje	56,6
(I) Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	46,0
(J) Informacije i komunikacije	19,0
(K) Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	49,4
(L) Poslovanje nekretninama	56,5
(M) Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	14,1
(N) Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	16,6
(O) Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	87,4
(P) Obrazovanje	81,7
(Q) Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	85,4
(R) Umjetnost, zabava i rekreacija	57,8
(S) Ostale uslužne djelatnosti	12,7

Opseg korištenja usluga Zavoda

Opseg suradnje poslodavaca s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje ispitivao se kroz nekoliko čestica Ankete poslodavaca 2015. Poslodavci su upitani o korištenju usluga Zavoda u 2014. godini i o namjeri korištenja navedenih usluga u 2015. godini.

Ukupno je 5.207 poslodavaca (61,7% od svih poslodavaca koji su odgovorili na ovo pitanje) izjavilo da su pri traženju i zapošljavanju radnika koristili barem jednu uslugu HZZ-a. Udio takvih poslodavaca neznatno se povećao u odnosu na prošlu godinu za 0,8pb.

Najveći broj poslodavaca koristio je uslugu objave potrebe za radnikom na web stranici HZZ-a, u dnevnom biltenu, dnevnom listu ili na oglasnoj ploči HZZ-a (57,0%). Navedena usluga doživjela je i najveći porast u odnosu na 2014. godinu (porast za 5,0 postotnih bodova). Dalje, uslugu korištenja Mjera za poticanje zapošljavanja (sufinanciranje zapošljavanja ili obrazovanja radnika, stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, javni radovi, očuvanje radnih mjesta, stalni sezonac) koristilo je 38,9% poslodavaca, sličan udio kao i u 2013. godini (pad 1,1pb). Treća veća skupina poslodavaca (30,1%) koristila je uslugu ciljanog posredovanja (upućivanje odgovarajućih kandidata na slobodna radna mjesta od strane savjetnika HZZ-a), gdje se bilježi porast od 3,3pb u odnosu na udio poslodavaca od prošle godine. Ostale usluge poslodavci su koristili u manjoj mjeri: predstavljanje tvrtke i slobodnog radnog mjesta nezaposlenim osobama u prostorijama HZZ-a ili na Sajmu poslova (10,3%; pad 1,8pb); profesionalna selekcija kandidata za zapošljavanje (psihologijsko testiranje i intervju) (6,4%, porast 0,9pb); stručna pomoć kod zbrinjavanja viška radnika (3,5%; pad 0,4pb) i na kraju ostale usluge (2,9%) koje uglavnom uključuju različite vrste informiranja i partnersku suradnju. *Prilog I – 22. i Prilog I. – 23.*

Tablica 51. Učestalost korištenja pojedinih usluga Zavoda prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca, %

	Koristili bili koju uslugu u 2013. godini	Koristili bili koju uslugu u 2014. godini	Objava potrebe za radnikom na web stranici HZZ-a, u dnevnom biltenu, dnevnom listu ili na oglasnoj ploči HZZ-a	Predstavljanje tvrtke i slobodnog radnog mjesta nezaposlenim osobama u prostorijama HZZ-a ili na Sajmu poslova HZZ-a	Ciljano posredovanje - upućivanje odgovarajućih kandidata na slobodna radna mjesta od strane savjetnika HZZ-a	Profesionalna selekcija kandidata za zapošljavanje (psihologijsko testiranje...)	Stručna pomoć kod zbrinjavanja viška radnika	Korištenje mjera za poticanje zapošljavanja	Druge usluga
Ukupno 2013.	60,9		52,0	12,1	26,8	5,5	3,9	40,0	4,2
Ukupno 2014.		61,7	57,0	10,3	30,1	6,4	3,5	38,9	2,9
Sektor vlasništva									
Privatno ili pretežno privatno	52,3	53,4	47,7	10,2	27,2	4,5	3,2	27,3	2,6
Državno ili javno	84,9	80,9	78,5	9,9	36,9	11,0	4,1	64,2	3,5
Ostalo	64,1	59,3	53,8	15,1	35,0	7,8	4,8	47,1	5,7
Veličina poslodavca (privatni sektor)									
Mikro - do 9 zaposlenih	49,7	48,5	40,1	7,7	23,7	4,9	3,0	28,5	3,1
Mikro obrt - do 9 zaposlenih	42,7	41,3	35,0	4,8	21,6	2,4	2,6	23,1	2,7
Mali - 10 do 49 zaposlenih	57,4	59,7	55,3	9,8	30,3	4,3	3,1	28,9	2,4
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	71,5	67,2	64,3	18,3	34,9	6,7	3,4	30,5	1,9
Veliki - 250 i više zaposlenih	83,3	80,1	75,6	37,5	40,3	9,8	8,9	28,2	1,9

Doseg usluga HZZ-a s obzirom na veličinu poslodavca nije posve ujednačen. Udio poslodavaca koji su koristili bilo koju uslugu u 2014. godini, a koji su odgovorili na pitanje, varira ovisno o njihovoj veličini i sektoru vlasništva. Ako promatramo poslodavce iz privatnog sektora koji su koristili usluge, najčešće su ih koristili veliki poslodavci (80,1%), dok su ih najrjeđe koristili mikro-poslodavci obrtnici s udjelom od 41,3%. Potrebno je naglasiti da je u odnosu na prošlu godinu došlo do porasta raširenosti korištenja usluga samo među malim poslodavcima (+2,3 p.b.), dok je kod ostalih došlo do pada. Najveći pad u korištenju usluga u privatnom sektoru, u odnosu na prošlu godinu, zabilježen je kod srednjih poslodavaca (pad 4,3%), dok je najmanji pad zabilježen kod mikro poslodavaca (pad 1,2%). Pritom je potrebno naglasiti da je navedene promjene u udjelima kod srednjih i većih poslodavaca potrebno gledati s oprezom ako se uzme u obzir činjenica da su u Anketi poslodavaca 2015. godini veliki i srednji poslodavci birani u uzorak po drugačijem metodološkom pristupu (veći obuhvat populacije) u odnosu na AP 2014. godine.

Promatrajući po sektoru vlasništva poslodavca (tablica 51), usluge HZZ-a u 2014. godini, od onih koji su odgovorili na pitanje, najčešće su koristili poslodavci iz državnog ili javnog sektora (80,9%), ali promatrano u odnosu na prošlu godinu, bilježi se pad udjela tih poslodavaca koji koriste usluge (4,0%). Za razliku od državnog ili javnog sektora, privatni ili pretežno privatni sektor (udio u korištenju usluga 53,4%), bilježi rast u odnosu na prošlu godinu za 1,1%.

Tablica 52. Namjera korištenja usluga Zavoda u 2015. godini, %

Vrsta usluge	Namjera korištenja u 2015.			Namjera kontinuiteta korištenja
	Namjeravam koristiti	Ne mogu procijeniti	Ne namjeravam koristiti	
Objava potrebe za radnikom na web stranici HZZ-a, u dnevnom biltenu, dnevnom listu ili na oglasnoj ploči HZZ-a	53,7	32,5	13,8	78,9
Predstavljanje tvrtke i slobodnog radnog mjesta nezaposlenim osobama u prostorijama HZZ-a ili na Sajmu poslova HZZ-a	12,8	39,5	47,7	80,3
Ciljano posredovanje - upućivanje odgovarajućih kandidata na slobodna radna mjesta od strane savjetnika HZZ-a	30,4	42,1	27,5	75,2
Profesionalna selekcija kandidata za zapošljavanje (psihologijsko testiranje...)	10,1	40,6	49,3	74,9
Stručna pomoć kod zbrinjavanja viška radnika	5,9	43,1	51,0	58,7
Korištenje mjera za poticanje zapošljavanja	47,3	36,3	16,4	80,3
Druga usluga	1,9	62,3	35,8	25,9

Ukoliko se promatra namjera korištenja pojedinih usluga u 2015. godini (tablica 52.), najveći udio poslodavaca (koji su odgovorili na pitanje) namjerava koristiti objavu potrebe za radnikom na web stranici HZZ-a, u dnevnom biltenu, dnevnom listu ili na oglasnoj ploči HZZ-a (53,7%). Također, ako se promatra namjera daljnjeg korištenja usluga od strane poslodavaca koji su već koristili uslugu objave oglasa u 2014. godini, 78,9% prošlogodišnjih korisnika namjerava koristiti uslugu oglašavanja i ove godine. Sljedeća najzastupljenija usluga koju poslodavci namjeravaju koristiti su mjere za poticanje zapošljavanja (47,3%). Najmanje zastupljena usluga koju poslodavci namjeravaju koristiti u 2015. godini je usluga stručne pomoći kod zbrinjavanja viška radnika (5,9%).

Između 75,2 i 80,3% ovogodišnjih korisnika određene usluge namjerava istu uslugu koristiti i naredne godine, što ukazuje na zadržavanje klijenata i potrebitost tih usluga. Namjera kontinuiteta korištenja najviša je kod usluga predstavljanje tvrtke i slobodnog radnog mjesta nezaposlenim osobama u prostorijama HZZ-a ili na Sajmu poslova HZZ-a te korištenja mjera za poticanje zapošljavanja (80,3%). Za razliku od toga, najniža razina kontinuiteta korištenja nalazi se kod usluge Stručna pomoć kod zbrinjavanja viška radnika (58,7%), što je razumljivo ako se uzme u obzir da se radi o situaciji koju svaki poslodavac pokušava izbjeći. Stručna pomoć kod zbrinjavanja viška radnika vezana je za poslodavce kod kojih bi u razdoblju od 90 dana mogla prestati potreba za radom najmanje 20 radnika, od kojih bi poslovno uvjetovanim otkazom prestali ugovori o radu najmanje petorici radnika. Ti poslodavci dužni su se savjetovati s radničkim vijećem radi postizanja sporazuma u svrhu otklanjanja ili smanjenja potrebe za prestankom radnika. O provedenom savjetovanju poslodavac je dužan obavijestiti Zavod, koji se uključuje u rješavanje nastalog problema.

Korištenje mjera HZZ-a od strane poslodavaca

Poslodavci su u ovogodišnjem upitniku imali priliku iskazati interes u 2015. godini za korištenje mjera za poticanje zapošljavanja koje provodi Hrvatski zavod za zapošljavanje. Njih 61,7% od onih koji su odgovorili na pitanje, iskazalo je interes za bilo kojom od mjera. Najveći interes poslodavaca iskazan je za mjere javnih radova (samo civilni i javni sektor) (47,4%), ali gledano u odnosu na prošlu godinu, interes za navedenu mjeru pao je za 15,3pb. Sličan udio poslodavaca zastupljen je kod mjere stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa (46,9%), s padom od 3,4pb u odnosu na prošlu godinu. Najmanji udio poslodavaca iskazao je zainteresiranost za mjeru očuvanja radnih mjesta (samo privatni sektor) (19,2%).

Tablica 53. Raširenost interesa anketiranih poslodavaca o mjerama za poticanje zapošljavanja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, struktura %

Vrsta mjere	2014. godina	2015. godina			
	Zainteresirani	Nema interesa	Ne može se procijeniti	Zainteresirani	Interes za broj osoba
Sufinanciranje zapošljavanja novih radnika (samo privatni sektor)	48,1	18,9	38,2	42,9	27.704
Sufinanciranje obrazovanja novih radnika ili postojećih radnika u uvjetima uvođenja novih tehnologija, viših standarda i promjene proizvodnog programa	27,2	35,3	42,4	22,3	16.572
Mjere za očuvanje radnih mjesta (samo privatni sektor)	24,4	35,0	45,9	19,2	13.428
Mjere javnih radova (samo civilni i javni sektor)	62,7	27,1	25,5	47,4	8.567
Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa	50,3	25,1	28,0	46,9	30.008

Temeljem dobivenih iskaza, na razini populacije poslodavaca može se procijeniti broj osoba za koje su poslodavci naznačili interes za uključivanje u mjere (96.279 osoba). Mjera kod koje su poslodavci iskazali interes za najvećim brojem osoba u 2015. godini je mjera Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa (30.008 osoba). Interes za korištenjem navedene mjere najčešće su iskazali poslodavci iz djelatnosti javne uprave i obrane, obveznog socijalnog osiguranja (68,0%), obrazovanja (63,8%), djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (48,9%) te iz djelatnosti umjetnosti, zabave

i rekreacije (45,4%). *Prilog I – 24.* Potreba stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa, kod poslodavaca koji su odgovorili na pitanje o zanimanju od interesa ukoliko misle koristiti navedenu mjeru, najčešće je iskazana za sljedeća zanimanja: diplomirani ekonomist (16,1%), medicinska sestra (7,8%), frizer (4,8%), administrativni službenik (4,3%), diplomirani pravnik (4,1%) te odgojitelj predškolske djece (3,5%). Međutim, preostalih 59,4% potreba za stručno osposobljavanje definirano je u ukupno 370 drugih zanimanja.

Sljedeća mjera po broju osoba za koje su anketirani poslodavci zainteresirani je Mjera sufinanciranja zapošljavanja novih radnika (27.704 osobe). Interes je najrašireniji u sljedećim djelatnostima: Informacije i komunikacije (41,0%), prerađivačka industrija (36,5%), građevinarstvo (31,5%) te djelatnost prijevoza i skladištenja (29,2%).

Tablica 54. Raširenost interesa anketiranih poslodavaca za mjere za poticanje zapošljavanja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje po veličini i sektoru vlasništva poslodavaca, struktura %

	Interes za bilo kojom od mjera	Sufinanciranje zapošljavanja novih radnika	Sufinanciranje obrazovanja novih radnika u uvjetima uvođenja novih tehnologija, viših standarda i promjene proizvodnog programa	Mjere za očuvanje radnih mjesta	Mjere javnih radova	Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa
Sektor vlasništva						
Privatno ili pretežno privatno	54,4	42,9	22,3	19,2		31,6
Državno ili javno	77,3				44,8	76,6
Ostalo	65,9				61,8	45,9
Veličina poslodavca (privatni sektor)						
Mikro - do 9 zaposlenih	56,2	43,2	25,5	24,1		34,6
Mikro obrt - do 9 zaposlenih	51,1	39,4	18,4	18,9		27,1
Mali - 10 do 49 zaposlenih	55,1	45,6	21,4	18,1		31,4
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	58,5	45,5	25,9	15,8		34,5
Veliki - 250 i više zaposlenih	47,1	37,7	21,3	9,0		32,4

Prema veličini poslodavca u privatnom sektoru (tablica 54.), za bilo koju od mjera, najviše su zainteresirani srednji poslodavci (58,5%). Prema sektoru vlasništva poslodavci u državnom ili javnom zainteresirani su češće (77,3%) u odnosu na poslodavce iz privatnog sektora (54,5%).

Najveća zainteresiranost javlja se kod Mjere stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, u državnom ili javnom sektoru udio zainteresiranih poslodavaca je 76,6%, dok je u privatnom sektoru riječ o gotovo trećini zainteresiranih poslodavaca (31,6%). Najmanji interes postoji kod Mjera za očuvanje radnih mjesta (19,2%). U toj skupini najzastupljeniji su mikro poslodavci (24,1%).

Što se tiče zainteresiranosti poslodavaca da ih HZZ informira o novostima i uslugama (tablica 55.), njih 83,3% od onih koji su odgovorili na pitanje izrazilo je interes, u nešto

većem udjelu iz državnog ili javnog sektora (91,1%). Po pitanju veličine poslodavaca u privatnom sektoru, najveći interes iskazali su veliki poslodavci, njih 93,7%. Očekivano, preferirani način komunikacije je putem e-maila; 84,3% poslodavaca koji su odgovorili na pitanje, dok je najmanji interes za načinom komunikacije putem organizirane prezentacije, svega 2,0% navedenih poslodavaca.

Tablica 55. Zainteresiranost poslodavaca da ih HZZ informira o novostima i uslugama te način informiranja, struktura %

	Zainteresirani za informiranje	E-mail	Telefonski	Posjet savjetnika HZZ-a	Organizirana prezentacija
UKUPNO	83,3	84,3	8,9	4,8	2,0
Sektor vlasništva					
Privatno ili pretežno privatno	79,8	82,5	10,7	5,1	1,7
Državno ili javno	91,1	87,9	5,6	4,0	2,5
Ostalo	85,3	86,3	6,6	5,8	1,3
Veličina poslodavca (privatni sektor)					
Mikro - do 9 zaposlenih	75,8	84,1	9,3	5,5	1,1
Mikro obrt - do 9 zaposlenih	74,2	70,1	20,9	7,2	1,8
Mali - 10 do 49 zaposlenih	82,5	88,1	6,5	3,9	1,5
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	89,1	89,2	5,2	3,5	2,1
Veliki - 250 i više zaposlenih	93,7	87,9	3,2	4,2	4,7

SAŽETAK

Promjene u zaposlenosti prethodne godine. Tijekom godine anketirani su poslodavci zaposlili ukupno 327.117 radnika, što čini 26,3% u odnosu na broj zaposlenih početkom godine, dok su u istom razdoblju kod istih poslodavaca prestala raditi 145.932 radnika ili 24,4% od ukupnoga broja zaposlenih. Dakle, na godišnjoj je razini prisutna visoka fluktuacija, ali je njome ostvareno povećanje zaposlenosti od 23.748 radnika ili 1,9%. Kretanja u zaposlenosti kod anketiranih subjekata 2014. godine četvrtu su godinu za redom pozitivna, pri čemu je vidljivo povećanje stope rasta u odnosu na 2013. godinu. Sektor mikro poslodavaca bilježi najveću fluktuaciju radnika. Najveće povećanje u odnosu na ukupnu zaposlenost je kod malih poslodavaca za 6,5%. S veličinom poslodavca smanjuje se i prosječan porast broja zaposlenih. Poslodavci u privatnom sektoru iskazuju puno veću fluktuaciju, ali i rast zaposlenih (3,0%) nego poslodavci u državnom ili javnom vlasništvu koji su u prosjeku smanjili broj zaposlenih za 0,3%.

Način traženja i poteškoće pri zapošljavanju radnika. U 2014. godini 63,6% anketiranih poslodavaca tražilo je radnike. Među njima je najveći dio onih (73,6%) koji su radnike tražili posredovanjem Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje. Pri traženju zaposlenika poslodavci učestalo koriste i vlastite resurse: osobna poznanstva (32,0%), vlastite baze životopisa (29,3%) te traženje radnika među osobama koje su bile ranije zaposlene kod anketiranih poslodavaca (25,8%); zatim oglašavanje u medijima: na Internetu (32,4%) te u ostalim medijima (14,4%), a u 12,4% slučajeva praksa, naukovanje ili stručno osposobljavanje bili su način identifikacije i selekcije mladih zaposlenika.

Nešto više od dvije trećine poslodavaca (70,9%) koji su tražili radnike nisu se susreli s poteškoćama pri traženju radnika. Kada imaju poteškoća u zapošljavanju, najčešći je problem nedostatak osoba tražene razine obrazovanja (u 49,5% slučajeva), a potom nedostatno radno iskustvo (43,5%). Dio poslodavaca (17,3% anketiranih) identificirao je specifično zanimanje u kojem je imao poteškoće u zapošljavanju radnika, na temelju čega je izračunat indeks deficitarnosti. U odnosu na broj zaposlenih, problemi su se najučestalije javljali u rodu zanimanja stručnjaka i znanstvenika: poglavito kod informatičara, profesora fizike, farmaceuta, profesora matematike te defektologa. Kod navedenih zanimanja naglašen je nedostatak potrebnog obrazovanja, redovitog (formalnog) i cjeloživotnog što odgovara i dosadašnjim godišnjim preporukama koje izdaje HZZ kao i stručnim osposobljavanjima koja se provode putem HZZ-a.

Većina poslodavaca (66,3%) ne smatra da bi se potrebe za zanimanjima s kojima su imali poteškoća pri zapošljavanju mogle zadovoljiti zapošljavanjem radnika iz inozemstva. Oni poslodavci koji su odgovorili pozitivno, u velikoj mjeri smatraju da bi se na taj način problem riješio tek djelomično. Poslodavci iz djelatnosti prijevoza i skladištenja, građevinarstva, djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i usluživanja hrane te zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, vide neku mogućnost uvoza radne snage u zanimanjima vozača teretnih vozila, zidara, zavarivača, konobara, kuhara, viših medicinskih sestara/tehničara i liječnika specijalista.

Planirano zapošljavanje u 2015. godini. Anketom poslodavaca utvrdili smo da poslodavci na razini ukupne populacije poslodavci prognoziraju da će u tekućoj godini zaposliti ukupno 164.369 radnika temeljem ugovora o radu, što ukazuje na stopu planiranog zapošljavanja (postotak u odnosu na ukupni broj zaposlenih kod anketiranih poslodavaca) od 12,9%

što je nešto manje u odnosu na prethodnu godinu kada je stopa iznosila 12,9%. Prema sektoru vlasništva anketiranih poslodavaca, namjere zapošljavanja znatno su izraženije u privatnom sektoru sa stopom zapošljavanja od 16,6% u odnosu na državni i javni sektor gdje stopa planiranog zapošljavanja iznosi 5,4%.

Najviša stopa novoga zapošljavanja predviđa se u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (58,0%), dok su više stope zapošljavanja od prosječne zabilježene u administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima (22,9%), poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu (21,0%), ostalim uslužnim djelatnostima (20,6%) i građevinarstvu (14,9%). Potrebe za zapošljavanjem najizraženije su kod poslodavaca s područja Ličko-senjske županije (stopa planiranog zapošljavanja iznosi 35,9%), Šibensko-kninske (28,3%), Dubrovačko-neretvanske (28,0%), Istarske (27,0%), i Zadarske županije (24,4%). Većina planiranoga zapošljavanja s udjelom od 78,8% predviđa se na određeno vrijeme, od čega se značajan dio zapošljavanja odnosi na sezonsko zapošljavanje čiji udio u ukupnom planiranom zapošljavanju iznosi 32,7%, a u zapošljavanju na određeno vrijeme 41,5%.

Očekivane promjene u zaposlenosti. U strukturi odgovora poslodavaca o promjenama u zaposlenosti kroz 2015. u odnosu na 2014. godinu, prevladavaju očekivanja prema kojima se neće mijenjati broj zaposlenih (43,1%), nešto više od četvrtine poslodavaca (28,4%) očekuje rast, petina (20,1%) ne može procijeniti, a 8,4% očekuje smanjenje broja zaposlenih. Sumarno, anektirani poslodavci ove godine očekuju povećanje broja zaposlenih za 4,5%. Povećanje broja zaposlenih izrazitije očekuju mikro poslodavci obrtnici (12,6%) i mikro poslodavci ostalih oblika vlasništva (11,4%), dok je kod malih poslodavaca rast manje izražen, ali još uvijek iznadprosječan (7,7%). S druge strane, kod srednjih (3,8%) i velikih poslodavca (1,3%) očekuje se ispodprosječno povećanje broja zaposlenih. S obzirom na sektor vlasništva, u privatnom se sektoru očekuje iznadprosječno povećanje broja zaposlenih, i to za 6,3%, dok je očekivano povećanje kod državnog ili javnog sektora zanemarivo (0,6%).

Očekivanja poslodavaca u pogledu promjena zaposlenosti 2015. godine uglavnom su pozitivna, međutim između poslodavaca iz različitih djelatnosti i županija postoje značajne razlike u pogledu predviđanja smjera i opsega promjene zaposlenosti. Uz očekivanu stopa rasta od 4,5%, bitno je promatrati stope rasta kod djelatnosti koje su od većeg značaja za gospodarstvo ili obuhvaćaju značajan udio ukupne zaposlenosti, jer upravo rast ili pad očekivanog zapošljavanja u tim djelatnostima može utjecati na rast ili pad ukupnog gospodarstva. Tako možemo vidjeti iznadprosječne stope u građevinarstvu (10,7%), stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima (7,4%), djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i usluživanja hrane (6,9%) i prerađivačkoj industriji (5,0%). S druge strane, zabrinjava niska stopa rasta u javnoj upravi (2,7%), trgovini (2,6%), obrazovanju (1,2%).

Kod županija je distribucija stopa pomalo neočekivana. Suprotno prepoznavanju tih županija u javnosti kao gospodarski uspješnijih, značajne iznadprosječne stope ne očekuju se u „morskim“ i sjeverozapadnim županijama, već slavonskim županijama: Brodsko - posavskoj (7,6%), Požeško - slavonskoj (7,0%) i Vukovarskoj (6,5%) te Ličko-senjskoj (7,0%).

Razlozi povećanja odnosno smanjenja broja radnika i potencijalni viškovi.

Gospodarski razlozi pretežito se navode kao razlog za povećanje ili smanjenje broja zaposlenih. Od 2.314 poslodavaca koji predviđaju povećanje broja radnika, njih 67,5% ukazuje na gospodarske razloge u vidu širenja tržišta, a najučestalije kod građevinarstva (88,2%), prijevoza i skladištenja (86,5%), informacija i komunikacija (79,8%) i prerađivačke industrije (78,1%). Od 630 poslodavaca koji predviđaju smanjenje broja radnika, njih 42,1%

ukazuje na gospodarske poteškoće navodeći gubitak tržišta kao primarni razlog. Prema procjenama najugroženija su radna mjesta trgovini (71,1%), građevinarstvu (68,4%) te poslovanju nekretninama i administrativnim djelatnostima (po 66,7%).

Od poslodavca koji očekuju viškove, njih 25,7%, većina je procijenila da su svi zaposlenici u sličnom riziku za postanu višak (23,7%), dok je tek manjima izdvojila pojedina zanimanja (2,0%). Vjerojatnost pojave viška bitno je češća u privatnom (31,2%) nego u državnom ili javnom sektoru (11,9%), a daleko najizraženija u građevinarstvu (49,1%). Promatrano prema veličini poslodavca u privatnom sektoru, potencijalni viškovi ravnomjernije su raspoređeni, u rasponu od 36,2% kod velikih poslodavca do 28,2% kod mikro poslodavca koji nisu obrtnici.

Najpotrebnija zanimanja u 2015. godini. Poslodavci koji su iskazali namjeru zapošljavanja odredili su zanimanje za koje procjenjuju da će u 2015. godini imati najveću potrebu za zapošljavanjem. Najveći broj poslodavaca iskazuje potrebu za zapošljavanjem konobara, diplomiranih ekonomista, prodavača, kuhara, odgojitelja predškolske djece, vozača teretnog vozila, čistačica, diplomiranih pravnika, medicinskih sestara i zidara. Trenutno zaposlene u najpotrebnijem zanimanju nema 12% poslodavaca ukazuje na zapošljavanja potpuno novih kadrova, a najčešće je to izraženo kod radnika jednostavnih zanimanja kao i tehničara i stručnih suradnika. Vezano uz stupanj obrazovanja najpotrebnijeg zanimanja, osnovna škola se traži kod jednostavnih zanimanja (54,8% poslodavaca), a srednja škola u trajanju do 3 godine se traži kod zanimanja u obrtu (68,4%), uslužnih i trgovačkih zanimanja (47,5%) i poljoprivrednika (47,5%). Srednja škola u trajanju 4 ili više godina traži se kod administrativnih službenika (74,1%) kao i kod tehničara i stručnih suradnika (57,8%) te rukovatelja postrojenjima i strojevima (49,6%). Diplomski sveučilišni studij je kod 80,5% poslodavaca tražen za znanstvenike, inženjere i stručnjake. Za novo zapošljavanje, prethodno radno iskustvo smatra potrebnim 74% poslodavaca dok ga njih 26% uopće ne traži. Radno iskustvo se u najvećoj mjeri ne traži kod jednostavnih zanimanja što je izrazilo 51,4% poslodavaca. 1 godina radnog iskustva traži se za administrativne službenike (49,4%) zatim za uslužna i trgovačka zanimanja (39,9%), znanstvenike, inženjere i stručnjake (38,9%), tehničare i stručne suradnike (32,7%) te poljoprivrednike (40,5%). Nešto više radnog iskustva – 2 do 4 godine traži se za zanimanja u obrtu (40,3%) kao i za rukovatelje postrojenjima i strojevima (36,3%). Početna mjesečna bruto plaća za novozaposlenog radnika u najvišem iznosu navedena je kod znanstvenika, inženjera i stručnjaka, prosječno 7.377 kn. Slijede tehničari i stručni suradnici s bruto plaćom od 5.451 kn. Kod rukovatelja postrojenjima i strojevima iskazana prosječna mjesečna bruto plaća je 4.617 kn. Približno iste bruto plaće se nude za zanimanja u obrtu (4.535 kn) i administrativne službenike (4.558 kn). Za uslužna i trgovačka zanimanja u prosjeku je iskazana plaća od 4.330 kn. Poljoprivrednici (4.048 kn) kao i jednostavna zanimanja (3.777 kn) imaju iskazane najniže mjesečne bruto plaće. U procjeni vremena potrebnog za uvođenje radnika bez relevantnog iskustva u rad u najpotrebnijem zanimanju, najviše poslodavaca (27,2%) procjenjuje da bi uvođenje moglo trajati od 7 do 12 mjeseci. Samo 3,7% poslodavca procjenjuje da nije potrebno uvođenje u rad što su najviše izrazili poslodavci koji bi zapošljavali jednostavna zanimanja (17,5%). Više od 12 mjeseci uvođenja u rad najčešće je izraženo kod zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji (9,6%).

Upravljanje i razvoj ljudskih potencijala te obrazovanje radnika. Ovogodišnjom se anketom poslodavce pitalo koje procese/aktivnosti provode u svojim organizacijama u sklopu upravljanja i razvoja ljudskih potencijala. Poslodavci učestalije koriste procese/

aktivnosti uvođenje u posao (44,7% poslodavaca koji su odgovorili na postavljeno pitanje), planiranje zapošljavanja novih zaposlenika (34,1%) te motivaciju i nagrađivanje zaposlenika (31,5%), a rjeđe koriste planiranje razvoja karijere zaposlenika (9,7%) te selekciju novih zaposlenika (18,9%).

Svih 9 ponuđenih procesa/aktivnosti upravljanja i razvoja ljudskih potencijala koristi svega 2,2% anketiranih poslodavaca, dok nešto više od petine anketiranih poslodavaca (21,7%) ne koriste niti jedan od ponuđenih procesa/aktivnosti vezano za upravljanje i razvoj ljudskih potencijala.

Gotovo polovica anketiranih poslodavaca (4.478 ili 49,9% od ukupnog broja) potvrdno je odgovorila kako je u protekloj godini organizirala edukaciju ili usavršavanje radnika, što je značajno više u odnosu na 2013. godinu kada je samo trećina anketiranih poslodavaca (32,4%) organizirala usavršavanje radnika. Nešto više od petine zaposlenih radnika (259.697 ili 20,5%) prošlo je dodatnu edukaciju ili usavršavanje.

Regulacija tržišta rada.

Procjena konkretnih instrumenata nedavnih zakonskih reformi u području zapošljavanja pokazuje stavove poslodavaca u ovom polju. Izuzeće od doprinosa na plaću pri zapošljavanju mladih osoba na ugovor o radu iz Zakona o doprinosima procijenjen korisnim instrumentom od strane gotovo dvije trećine ispitanika (61,2%). Pretežno korisnim instrumentom smatraju se i promjene definicije otkaznog roka iz Zakona o radu (26,4%). O izmjenama odredbi o radnom vremenu približno podjednak udio poslodavaca se izjasnio pozitivno (26,7%) i negativno (27,0%). Preostale zakonske promjene između jedne četvrtine i jedne šestine poslodavaca percipiralo je kao korisne: mogućnost sklapanja ugovora o radu do 8 sati tjedno s radnikom koji radi kod drugog poslodavca puno radno vrijeme (Zakon o radu), promjene u proceduri otkazivanja ugovora o radu u postupku kolektivnog viška radnika (Zakon o radu), mogućnost privremenog ustupanja radnika u povezano društvo (Zakon o radu), te mogućnost zapošljavanja umirovljenika do polovice radnog vremena (Zakon o mirovinskom osiguranju).

Uređenje radnih odnosa. Jedno od pitanja unutar Ankete poslodavaca ticalo se uređenosti radnih odnosa unutar organizacije, konkretnije, kolektivnih ugovora. Obuhvat kolektivnim ugovorima izračunat je za granske kolektivne ugovore te kolektivne ugovore na razini tvrtke. Osim toga, neovisno o tipu kolektivnog ugovora kojim su uređeni radni odnosi unutar neke organizacije, napravljena je procjena radnika obuhvaćenih kolektivnim ugovorima. U državnom ili javnom sektoru 85,6% zaposlenika obuhvaćeno je kolektivnim ugovorom, 29,1% u privatnom sektoru vlasništva te 5,0% zaposlenika ostalih oblika vlasništva. U privatnom sektoru, obuhvat kolektivnim ugovorima povećava se s veličinom organizacije u kojoj su radnici zaposleni te kod velikih poslodavaca privatnog sektora odnosi gotovo polovice svih zaposlenih uređeni su nekim tipom kolektivnog ugovora.

Suradnja s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje. Većina anketiranih poslodavaca (61,7%), a koja se izjasnila na ovo pitanje, pri traženju i zapošljavanju radnika koristila je usluge HZZ-a, pri čemu je najčešće korištena usluga objave potrebe za radnikom na web stranici i oglasnoj ploči HZZ-a (u 57,0% slučajeva), a najrjeđe ostale usluge (2,9%) koje uglavnom uključuju različite vrste informiranja i partnersku suradnju te specifična usluga stručne pomoći kod zbrinjavanja viška radnika koju je koristilo 3,5% poslodavaca. Doseg usluga HZZ-a s obzirom na veličinu poslodavca nije posve ujednačen. Kod poslodavaca iz privatnog sektora mikro-poslodavci, pogotovo mikro-obrtnici nešto rjeđe objavljuju oglase

za radna mjesta preko Zavoda i traže ciljano posredovanje. Također, veliki poslodavci su bitno skloniji predstavljanju tvrtke i slobodnih radnih mjesta na sajmovima poslova i u prostorijama HZZ-a. Profesionalnu selekciju i stručnu pomoć kod zbrinjavanja viškova također češće koriste veliki poslodavci, od ostalih skupina poslodavaca. Mjere za poticanje zapošljavanja koriste poslodavci bez obzira na veličinu, ali je udio najveći među srednjim poslodavcima, a najmanji među mikro-obrtnicima. U odnosu na prošlogodišnju Anketu, prema sektoru vlasništva, usluge HZZ-a su najčešće koristili poslodavci iz državnog ili javnog sektora (80,9%), ali je taj udio u padu za razliku od privatnog ili pretežito privatnog sektora koji bilježi porast udjela za 1,1 postotni bod te iznosi 53,4%.

Poslodavci namjeravaju i u 2015. godini koristiti usluge HZZ-a, a namjera kontinuiteta korištenja najviša je kod usluga predstavljanje tvrtke i slobodnog radnog mjesta nezaposlenim osobama u prostorijama HZZ-a ili na Sajmu poslova HZZ-a te korištenja mjera za poticanje zapošljavanja (80,3%).

U 2015. godini poslodavci su iskazali najveći interes za mjere javnih radova (47,4%) i za stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa (46,9%). No, na razini populacije poslodavaca najveći interes za broj osoba iskazan je kod mjere Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa (30.008 osoba ili 31,2%) te kod mjere Sufinanciranje zapošljavanja novih radnika (27.704 osobe ili 28,8%).

PRILOG I – Tablice

PRILOG I - 1. Broj i struktura anketiranih poslodavaca i zaposlenih radnika po djelatnostima te tipu i veličini poslodavca

Područje djelatnosti NKD-a	ANKETIRANI POSLODAVCI										BROJ ZAPOSLENIH RADNIKA, 31.12.2014.											
	UKUPNO	TIP POSLODAVCA, %					VELIČINA POSLODAVCA, %					UKUPNO	TIP POSLODAVCA, %					VELIČINA POSLODAVCA, %				
		Prava osoba	Ost	Mikro	Mali	Srednji	Veliki	Mikro	Mali	Srednji	Veliki		Prava osoba	Ost	Mikro	Mali	Srednji	Veliki				
																			Prava osoba	Ost	Mikro	Mali
(A) Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	414	45,7	54,3	48,3	19,3	22,0	8,0	2,4	27,758	70,1	29,9	25,8	10,5	19,3	15,5	28,9						
(B) Rudarstvo i vađenje	62	75,8	24,2	21,0	27,4	38,7	11,3	1,6	4,508	97,5	2,5	1,2	4,5	21,9	13,6	58,9						
(C) Prerađivačka industrija	1121	78,5	21,5	14,7	15,6	25,9	33,8	10,0	237,127	90,6	9,4	5,2	8,0	19,0	28,4	39,4						
(D) Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	74	100,0	0,0	0,0	41,9	31,1	20,3	6,8	18,986	99,0	1,0	0,0	1,9	4,7	10,4	83,0						
(E) Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	261	94,6	5,4	5,0	26,8	40,2	24,1	3,8	18,528	5,9	94,1	0,7	5,0	27,7	45,3	21,3						
(F) Građevinarstvo	673	68,5	31,5	25,3	21,7	32,7	17,5	2,8	92,056	81,7	18,3	14,4	15,5	30,4	24,5	15,2						
(G) Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	834	75,2	24,8	21,1	26,3	31,3	15,3	6,0	204,235	94,8	5,2	6,9	20,0	24,7	14,1	34,3						
(H) Prijevoz i skladištenje	469	58,6	41,4	32,4	26,4	25,8	11,3	4,1	63,526	69,2	30,8	11,7	9,7	13,6	15,8	49,2						
(I) Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	566	48,9	51,1	43,8	14,5	27,0	11,8	2,8	66,401	98,6	1,4	24,0	12,6	25,2	22,1	16,0						
(J) Informacije i komunikacije	295	88,1	11,9	10,5	51,5	31,2	4,4	2,4	29,888	93,9	6,1	2,7	20,1	28,0	18,0	31,3						
(K) Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	172	77,9	22,1	20,9	36,6	14,0	17,4	11,0	48,325	99,3	0,7	0,7	3,2	5,3	17,8	73,0						
(L) Poslovanje nekretnimama	166	83,7	16,3	15,7	54,8	25,9	2,4	1,2	8,404	40,3	59,7	3,7	22,9	26,4	28,4	18,5						
(M) Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	526	79,1	20,9	20,0	43,7	29,5	5,9	1,0	54,430	95,8	4,2	8,6	41,0	28,9	14,3	7,2						
(N) Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	324	71,9	28,1	25,6	30,2	27,8	12,7	3,7	43,510	99,4	0,6	4,7	9,6	20,0	19,8	45,9						
(O) Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje	571	96,8	3,2	3,2	35,4	32,9	24,2	4,4	85,902	99,8	0,2	0,3	3,1	10,6	25,5	60,5						
(P) Obrazovanje	1047	98,6	1,4	1,4	13,5	26,8	57,2	1,1	108,618	93,7	6,3	0,2	2,4	25,1	65,3	6,9						
(Q) Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	653	74,7	25,3	24,5	18,7	28,9	21,3	6,6	88,347	99,9	0,1	7,5	3,4	11,5	23,5	54,1						
(R) Umjetnost, zabava i rekreacija	315	98,7	1,3	1,3	56,2	31,7	7,3	3,5	21,363	62,4	37,6	0,4	20,1	23,7	18,1	37,7						
(S) Ostale uslužne djelatnosti	426	54,9	45,1	43,4	34,0	18,1	4,2	0,2	23,788	66,2	33,8	33,1	35,4	13,2	11,8	6,5						
UKUPNO	8.969	76,7	23,3	20,1	26,4	28,2	21,2	4,2	1.245.700	90,3	9,7	7,5	12,0	20,4	25,0	35,0						

PRILOG I - 2. Broj i struktura anketiranih poslodavaca i zaposlenih radnika po županijama te tipu i veličini poslodavca

Županija	ANKETIRANI POSLODAVCI										BROJ ZAPOSLENIH RADNIKA, 31.12.2014.					
	POSLODAVCA, %					VELIČINA POSLODAVCA, %					POSLODAVCA, %					
	UKUPNO		Mali		Srednji		Veliki		UKUPNO		Mali		Srednji		Veliki	
	Prava osoba	Obrt	Mikro	Mikro	Mali	Srednji	Veliki	Prava osoba	Obrt	Mikro	Mikro	Mali	Srednji	Veliki		
Zagrebačka	348	81,9	18,1	14,9	24,7	29,3	29,0	2,0	56.430	84,5	15,5	12,2	17,1	29,9	29,8	11,0
Virovitičko-podravska	291	66,3	33,7	30,2	26,8	30,2	11,7	1,0	13.888	80,5	19,5	14,8	12,5	31,8	28,4	12,5
Požeško-slavonska	252	65,5	34,5	31,3	26,2	24,6	14,7	3,2	12.793	85,2	14,8	12,2	9,4	19,7	31,9	26,8
Brodsko-posavska	320	67,2	32,8	25,3	24,4	29,4	19,4	1,6	23.109	75,4	24,6	12,7	12,4	26,8	34,6	13,5
Zadarska	338	82,0	18,0	16,3	27,5	32,8	19,5	3,8	33.270	79,2	20,8	14,7	13,5	24,6	28,1	19,0
Osječko-baranjska	448	80,8	19,2	15,4	23,9	28,3	27,9	4,5	60.971	94,9	5,1	9,1	11,7	22,0	30,2	27,1
Šibensko-kninska	368	69,3	30,7	27,4	25,3	29,3	16,3	1,6	18.500	74,4	25,6	14,4	12,3	27,7	34,7	10,9
Vukovarsko-srijemska	573	65,1	34,9	31,2	24,4	28,3	14,5	1,6	28.793	46,6	53,4	13,2	9,5	23,8	32,7	20,7
Šplitsko-dalmatinska	798	87,6	12,4	10,0	27,1	28,9	28,8	5,1	115.333	92,4	7,6	8,4	12,5	26,1	27,4	25,5
Istarska	302	88,1	11,9	10,3	27,5	29,1	27,8	5,3	59.771	92,9	7,1	13,1	17,6	23,7	26,4	19,2
Dubrovačko-neretvanska	416	75,5	24,5	21,6	35,3	31,3	10,1	1,7	29.134	83,5	16,5	12,2	15,4	31,9	28,1	12,4
Krapinsko-zagorska	405	67,9	32,1	26,7	24,2	27,7	18,5	3,0	26.594	86,7	13,3	13,6	10,2	23,5	32,3	20,4
Međimurska	460	78,0	22,0	18,5	29,6	30,2	18,3	3,5	32.228	56,4	43,6	8,2	14,0	25,6	30,0	22,2
Grad Zagreb	686	93,3	6,7	5,8	17,3	22,0	35,0	19,8	486.495	99,2	0,8	2,3	10,3	14,0	18,6	54,8
Sisačko-moslavačka	459	69,7	30,3	27,7	27,9	24,8	17,9	1,7	28.576	86,6	13,4	11,5	9,5	20,3	29,3	29,5
Karlovačka	361	74,0	26,0	20,2	27,7	31,3	19,1	1,7	25.312	76,9	23,1	11,0	13,4	26,6	29,5	19,5
Varaždinska	427	77,0	23,0	18,7	22,7	29,7	24,8	4,0	48.930	95,4	4,6	8,3	8,7	20,1	31,2	31,7
Koprivničko-križevačka	352	69,6	30,4	28,4	26,4	27,3	15,6	2,3	23.076	87,9	12,1	8,6	9,3	20,4	27,6	34,1
Bjelovarsko-bilogorska	380	79,5	20,5	17,6	35,0	28,4	17,1	1,8	22.677	87,7	12,3	9,9	16,6	22,9	34,0	16,6
Primorsko-goranska	686	79,2	20,8	17,1	24,8	27,7	25,8	4,7	91.272	87,3	12,7	10,0	15,0	20,5	25,3	29,1
Ličko-senjska	299	64,5	35,5	32,8	34,8	24,7	7,4	0,3	8.548	81,8	18,2	16,2	16,3	32,4	26,9	8,2
UKUPNO	8.969	69,7	23,3	20,1	26,4	28,2	21,2	4,2	1.245.700	90,3	9,7	7,5	12,0	20,4	25,0	35,0

PRILOG I - 3. Broj i struktura anketiranih poslodavaca i zaposlenih radnika po djelatnostima i sektoru vlasništva

Područje djelatnosti NKD-a	ANKETIRANI POSLODAVCI				BROJ ZAPOSLENIH RADNIKA, 31.12.2014.			
	UKUPNO	SEKTOR VLASNIŠTVA, %			UKUPNO	SEKTOR VLASNIŠTVA, %		
		Privatno	Državno/ Javno	Ostalo		Privatno	Državno/ Javno	Ostalo
(A) Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	414	91,1	1,2	7,7	27.758	89,0	6,4	4,6
(B) Rudarstvo i vađenje	62	96,8	3,2	0,0	4.508	40,5	59,5	0,0
(C) Prerađivačka industrija	1.121	96,7	2,6	0,7	237.127	90,0	9,7	0,3
(D) Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	74	43,2	56,8	0,0	18.986	4,5	95,5	0,0
(E) Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	261	30,7	69,3	0,0	18.528	14,8	85,2	0,0
(F) Građevinarstvo	673	96,7	3,1	0,1	92.056	91,4	8,4	0,1
(G) Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	834	97,4	2,4	0,2	204.235	97,8	2,0	0,2
(H) Prijevoz i skladištenje	469	90,8	9,2	0,0	63.526	53,8	46,2	0,0
(I) Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	566	92,8	6,5	0,7	66.401	88,9	10,7	0,4
(J) Informacije i komunikacije	295	89,2	10,5	0,3	29.888	71,3	28,6	0,1
(K) Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	172	87,8	9,9	2,3	48.325	72,0	27,7	0,3
(L) Poslovanje nekretninama	166	81,9	16,9	1,2	8.404	82,9	16,9	0,1
(M) Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	526	86,1	13,5	0,4	54.430	85,3	14,6	0,0
(N) Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	324	86,1	13,0	0,9	43.510	87,8	12,2	0,1
(O) Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	571	3,5	96,5	0,0	85.902	0,4	99,6	0,0
(P) Obrazovanje	1.047	15,0	84,4	0,6	108.618	6,7	93,0	0,3
(Q) Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	653	40,7	40,4	18,8	88.347	13,9	81,1	4,9
(R) Umjetnost, zabava i rekreacija	315	16,5	69,5	14,0	21.363	20,7	72,0	7,3
(S) Ostale uslužne djelatnosti	426	62,4	16,0	21,6	23.788	66,4	18,5	15,1
UKUPNO	8.969	67,9	28,5	3,6	1.245.700	64,9	34,1	1,0

PRILOG I - 4. Broj i struktura anketiranih poslodavaca i broj zaposlenih radnika po županijama i sektoru vlasništva

Županija	ANKETIRANI POSLODAVCI						BROJ ZAPOSLENIH RADNIKA, 31.12.2014.					
	UKUPNO	SEKTOR VLASNIŠTVA, %			UKUPNO	SEKTOR VLASNIŠTVA, %						
		Privatno	Državno/ javno	Ostalo		Privatno	Državno/ javno	Ostalo				
Zagrebačka	348	68,1	29,9	2,0	56.430	80,5	18,8	0,7				
Virovitičko-podravska	291	69,1	28,2	2,7	13.888	64,2	33,2	2,6				
Požeško-slavonska	252	70,6	24,6	4,8	12.793	65,4	33,1	1,5				
Brodsko-posavska	320	70,3	25,9	3,8	23.109	69,0	28,8	2,1				
Zadarska	338	57,7	37,9	4,4	33.270	62,1	36,4	1,6				
Osječko-baranjska	448	60,3	35,9	3,8	60.971	62,0	36,5	1,5				
Šibensko-kninska	368	70,4	26,6	3,0	18.500	63,6	33,8	2,6				
Vukovarsko-srijemska	573	68,8	26,0	5,2	28.793	57,0	40,7	2,3				
Splitsko-dalmatinska	798	64,2	30,1	5,8	115.333	68,7	29,2	2,1				
Istarska	302	66,9	30,8	2,3	59.771	74,8	24,1	1,0				
Dubrovačko-neretvanska	416	70,9	26,2	2,9	29.134	63,8	35,0	1,2				
Krapinsko-zagorska	405	71,1	26,2	2,7	26.594	71,3	27,6	1,0				
Međimurska	460	78,9	18,3	2,8	32.228	81,5	17,4	1,1				
Grad Zagreb	686	67,6	30,6	1,7	486.495	58,4	41,2	0,4				
Sisačko-moslavačka	459	64,3	31,2	4,6	28.576	56,5	42,2	1,3				
Karlovačka	361	63,4	30,7	5,8	25.312	67,4	31,0	1,6				
Varaždinska	427	72,8	25,1	2,1	48.930	79,4	20,2	0,4				
Koprivničko-križevačka	352	69,3	26,7	4,0	23.076	72,9	25,6	1,5				
Bjelovarsko-bilogorska	380	66,3	28,2	5,5	22.677	68,6	29,5	1,9				
Primorsko-goranska	686	69,2	28,7	2,0	91.272	68,6	30,4	1,0				
Ličko-senjska	299	67,2	29,1	3,7	8.548	52,6	46,5	0,9				
UKUPNO	8.969	67,9	28,5	3,6	1.245.700	64,9	34,1	1,0				

PRILOG I - 5. Broj i struktura zaposlenih radnika tijekom 2014. po djelatnostima i vrsti zapošljavanja

Područje djelatnosti NKD-a	ZAPOSIJENI TEMLJEM O RADU UGOVORA	NA NEODREĐENO VRIJEME	NA ODREĐENO VRIJEME	NA SEZONSKIM POSLOVIMA	OSOBE S INVALIDITETOM
(A) Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	10.255	14,6	85,4	28,8	0,4
(B) Rudarstvo i vađenje	279	36,9	63,1	8,6	1,4
(C) Prerađivačka industrija	57.356	17,4	82,6	11,9	0,3
(D) Oskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	857	45,0	55,0	2,9	0,7
(E) Oskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	2.940	31,7	68,3	21,4	1,0
(F) Građevinarstvo	27.785	28,1	71,9	7,8	0,4
(G) Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	55.823	25,3	74,7	9,2	0,2
(H) Prijevoz i skladištenje	14.668	24,3	75,7	16,2	0,1
(I) Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	58.094	13,7	86,3	53,5	0,4
(J) Informacije i komunikacije	7.087	53,7	46,3	0,4	0,3
(K) Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	4.280	51,5	48,5	3,6	0,6
(L) Poslovanje nekretninama	3.434	30,1	69,9	15,1	0,5
(M) Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	12.345	43,8	56,2	5,9	0,3
(N) Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	20.617	14,5	85,5	26,0	0,2
(O) Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	8.736	57,1	42,9	10,4	2,0
(P) Obrazovanje	18.761	20,4	79,6	0,9	0,5
(Q) Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	12.384	29,7	70,3	2,0	3,3
(R) Umjetnost, zabava i rekreacija	4.056	19,2	80,8	31,4	1,5
(S) Ostale uslužne djelatnosti	7.251	21,1	78,9	24,2	1,4
UKUPNO	327.008	23,4	76,6	19,1	0,5

PRILOG I - 6. Broj i struktura zaposlenih radnika tijekom 2014. po županijama i vrsti zapošljavanja

Županija	Od toga, %				OSOBE S INVALIDITETOM
	ZAPOSIJENI TEMELJEM UGOVORA O RADU	NA NEODREĐENO VRIJEME	NA ODREĐENO VRIJEME	NA SEZONSKIM POSLOVIMA	
Zagrebačka	16.011	35,2	64,8	4,7	0,3
Virovitičko-podravska	4.694	20,6	79,4	20,7	0,2
Požeško-slavonska	2.950	21,7	78,3	6,6	0,8
Brodsko-posavska	5.331	32,8	67,2	7,0	0,2
Zadarska	13.380	12,4	87,6	38,0	0,9
Osječko-baranjska	16.834	25,0	75,0	17,9	0,7
Šibensko-kninska	8.024	16,2	83,8	46,5	0,2
Vukovarsko-srijemska	8.397	20,7	79,3	18,4	0,2
Splitsko-dalmatinska	38.668	13,5	86,5	27,0	0,2
Istarska	26.606	14,6	85,4	46,8	0,0
Dubrovačko-neretvanska	12.742	13,5	86,5	48,9	0,7
Krapinsko-zagorska	6.175	22,5	77,5	0,7	0,5
Međimurska	6.312	23,6	76,4	6,9	0,4
Grad Zagreb	96.012	34,4	65,6	3,6	0,8
Sisačko-moslavačka	5.826	19,3	80,7	7,0	0,6
Karlovačka	4.846	24,6	75,4	9,7	0,9
Varaždinska	13.951	16,0	84,0	9,2	0,6
Koprivničko-križevačka	5.770	31,8	68,2	13,2	1,2
Bjelovarsko-bilogorska	5.241	18,6	81,4	16,4	1,3
Primorsko-goranska	25.087	15,7	84,3	30,9	0,2
Ličko-senjska	4.151	15,9	84,1	50,2	0,2
UKUPNO	327.008	23,4	76,6	19,1	0,5

PRILOG I - 7. Broj i struktura zaposlenih temeljem ugovora o radu u 2014. po djelatnostima i razini obrazovanja

Područje djelatnosti NKD-a	RAZINA OBRAZOVANJA,%					
	ZAPOSIENI UGOVORA O RADU	Nezavršena/ škola	Srednja škola u trajanju do tri godine	Srednja škola u trajanju 4 godine ili više godina	Diplomski studij/viša škola	Diplomski studij/fakultet, akademija
(A) Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	10.244	23,6	30,3	40,3	1,6	4,3
(B) Rudarstvo i vađenje	276	10,1	27,9	33,3	6,9	21,7
(C) Prerađivačka industrija	57.318	12,3	27,5	49,6	3,5	7,1
(D) Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	859	2,4	8,4	40,4	8,3	40,5
(E) Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	2.921	21,1	27,5	37,1	4,8	9,5
(F) Građevinarstvo	27.723	22,2	35,2	34,1	2,4	6,2
(G) Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	55.818	2,9	21,7	58,4	6,6	10,4
(H) Prijevoz i skladištenje	14.662	3,0	35,7	53,0	1,9	6,4
(I) Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	58.100	9,6	34,0	49,6	3,2	3,6
(J) Informacije i komunikacije	7.090	0,2	1,6	50,6	13,7	33,9
(K) Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	4.280	0,7	4,0	39,2	13,1	43,0
(L) Poslovanje nekretninama	3.433	20,4	12,0	39,3	5,9	22,3
(M) Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	12.350	1,8	7,6	38,7	11,8	40,1
(N) Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	20.629	19,6	19,3	52,2	3,3	5,6
(O) Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	8.745	8,6	5,0	24,3	8,2	53,9
(P) Obrazovanje	18.714	3,0	2,8	10,3	15,9	68,0
(Q) Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	12.373	6,3	9,7	41,7	8,2	34,0
(R) Umjetnost, zabava i rekreacija	4.054	3,6	14,2	53,4	7,8	20,9
(S) Ostale uslužne djelatnosti	7.249	9,3	32,3	44,1	4,3	10,0
UKUPNO	326.838	9,8	23,7	45,7	5,5	15,3

PRILOG I - 8. Broj i struktura zaposlenih temeljem ugovora o radu u 2014. po županijama i razini obrazovanja

Županija	RAZINA OBRAZOVANJA, %					
	ZAPOSIJENI TEMELJEM UGOVORA O RADU	Nezavršena/ završena osnovna škola	Srednja škola u trajanju do tri godine	Srednja škola u trajanju 4 godine ili više godina	Diplomski studij/ viša škola	Diplomski studij/ fakultet, akademija
Ličko-senjska	16.024	9,3	25,0	46,4	6,2	13,0
Dubrovačko-neretvanska	4.690	25,1	25,9	35,3	4,2	9,5
Virovitičko-podravska	2.945	8,1	33,3	36,6	6,2	15,8
Šibensko-kninska	5.323	8,4	34,1	37,9	4,6	15,1
Koprivničko-križevačka	13.374	11,1	22,9	45,9	6,0	14,1
Varaždinska	16.823	13,3	21,4	49,2	3,2	13,0
Međimurska	8.021	6,1	25,8	54,3	3,8	10,1
Sisačko-moslavačka	8.371	16,1	34,0	33,2	4,3	12,4
Vukovarsko-srijemska	38.613	8,0	27,5	46,0	4,5	14,1
Osječko-baranjska	26.589	10,2	25,8	46,4	4,6	13,1
Zagrebačka	12.743	10,1	28,7	46,6	6,1	8,4
Bjelovarsko-bilogorska	6.161	7,6	35,0	38,4	5,5	13,6
Istarska	6.309	10,8	37,8	34,5	5,3	11,6
Primorsko-goranska	96.024	7,4	14,4	49,3	7,0	21,9
Krapinsko-zagorska	5.814	12,8	33,2	37,8	4,2	12,0
Zadarska	4.839	13,3	26,8	38,2	6,5	15,2
Splitsko-dalmatinska	13.949	10,7	23,6	51,5	4,0	10,3
Brodsko-posavska	5.759	18,8	30,2	35,6	5,2	10,2
Karlovačka	5.236	12,0	29,3	40,5	5,2	13,1
Požeško-slavonska	25.079	10,7	28,2	41,9	5,7	13,5
Grad Zagreb	4.152	9,8	33,4	45,6	4,4	6,7
UKUPNO	326.838	9,8	23,7	45,7	5,5	15,3

PRILOG I - 9. Broj i struktura radnika koji su prestali raditi tijekom 2014. po djelatnostima i razlozima prestanka rada

Područje djelatnosti NKD-a	BROJ RADNIKA KOJI SU PRESTALI RADITI	RAZLOG PRESTANKA RADA, %						Neki drugi razlog
		Otkaz od strane poslodavca	Otkaz od strane radnika	Sporazumni raskid ugovora o radu	Istek ugovora o radu na određeno vrijeme	Umirovljenje	Smrt	
(A) Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	10.387	10,9	7,3	15,3	62,6	1,8	0,8	1,3
(B) Rudarstvo i vađenje	575	43,8	8,0	26,4	16,7	2,8	1,7	0,5
(C) Prerađivačka industrija	49.525	14,0	12,1	17,2	48,9	5,4	0,5	1,8
(D) Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	743	18,2	2,6	25,3	7,5	35,7	9,7	1,1
(E) Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	3.290	10,7	2,1	24,2	34,0	10,5	1,2	17,3
(F) Građevinarstvo	27.296	14,7	11,4	19,3	49,4	4,5	0,4	0,2
(G) Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	55.214	9,4	6,7	30,9	39,8	2,4	0,2	10,7
(H) Prijevoz i skladištenje	15.991	19,2	7,7	29,8	37,7	4,4	0,7	0,6
(I) Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	55.080	8,4	4,6	14,6	71,1	0,9	0,1	0,3
(J) Informacije i komunikacije	4.951	4,2	19,0	49,2	24,3	2,4	0,6	0,3
(K) Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	4.516	13,5	5,0	54,9	18,4	4,1	0,7	3,3
(L) Poslovanje nekretninama	3.049	12,6	2,7	19,5	60,3	2,4	0,4	2,1
(M) Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	8.207	5,5	11,9	30,4	40,6	10,9	0,3	0,5
(N) Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	20.126	7,0	4,5	24,0	62,5	1,5	0,4	0,2
(O) Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	6.601	2,6	1,7	21,2	34,3	30,8	2,3	7,0
(P) Obrazovanje	16.837	1,7	1,6	11,1	68,7	13,3	1,1	2,5
(Q) Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	10.809	3,9	6,3	23,0	47,1	17,4	1,0	1,2
(R) Umjetnost, zabava i rekreacija	3.513	3,3	6,7	13,9	62,9	10,5	0,9	1,9
(S) Ostale uslužne djelatnosti	6.159	9,3	7,9	22,1	57,5	1,2	0,0	2,0
UKUPNO	302.869	10,0	7,4	22,1	51,9	5,1	0,5	3,1

PRILOG I - 10. Broj i struktura radnika koji su prestali raditi tijekom 2014. po županijama i razlozima prestanka rada

Županija	BROJ RADNIKA koji su prestali raditi tijekom 2014.						OD TOGA:					
	UKUPNO	Otkaz od strane poslodavca	Otkaz od strane radnika	Sporazumni raskid ugovora o radu	Istek ugovora o radu na određeno vrijeme	Umirovljenje	Smrt	Neki drugi razlog				
Zagrebačka	10.646	9,8	10,9	29,6	41,3	5,8	0,5	2,1				
Virovitičko-podravska	4.779	9,9	4,5	15,7	60,6	5,1	0,1	4,2				
Požeško-slavonska	2.515	7,6	10,6	13,6	58,0	6,0	0,6	3,6				
Brodsko-posavska	5.110	15,9	12,9	16,3	43,7	5,5	0,5	5,2				
Zadarska	12.222	9,9	6,8	14,0	64,8	3,9	0,2	0,3				
Osječko-baranjska	17.262	12,6	9,4	16,7	55,9	4,5	0,9	0,0				
Šibensko-kninska	7.456	7,4	4,5	11,5	71,0	3,0	0,5	2,1				
Vukovarsko-srijemska	7.357	10,3	9,2	12,0	59,7	5,6	0,4	2,9				
Splitsko-dalmatinska	35.038	5,7	4,5	9,9	74,8	3,6	0,2	1,3				
Istarska	24.879	8,0	7,2	16,3	62,0	3,9	0,2	2,5				
Dubrovačko-neretvanska	12.400	5,8	4,5	12,2	74,7	2,3	0,4	0,2				
Krapinsko-zagorska	4.673	11,9	10,3	25,7	45,4	5,8	0,8	0,00				
Međimurska	5.300	13,7	18,3	19,8	40,6	7,0	0,6	0,0				
Grad Zagreb	92.535	11,5	6,5	36,2	32,2	6,0	0,6	7,0				
Sisačko-moslavačka	5.848	16,5	9,4	15,7	52,7	4,7	0,9	0,0				
Karlovačka	4.726	12,0	9,4	20,1	48,7	9,2	0,6	0,0				
Varaždinska	10.836	10,7	14,5	22,8	45,2	5,9	0,5	0,3				
Koprivničko-križevačka	4.739	15,0	10,6	15,2	53,4	4,8	0,5	0,4				
Bjelovarsko-bilogorska	5.420	5,6	6,1	15,9	56,8	6,3	0,4	8,8				
Primorsko-goranska	25.027	9,8	6,6	16,2	60,5	6,1	0,5	0,3				
Ličko-senjska	4.101	7,7	4,3	15,3	69,3	1,9	0,4	1,1				
UKUPNO	302.869	10,0	7,4	22,1	51,9	5,1	0,5	3,1				

PRILOG I - 11. Struktura odgovora poslodavaca o načinu traženja radnika za zapošljavanje po djelatnostima, %

Područje djelatnosti NKD-a	POSLODAVCI KOJI SU TRAZILI RADNIKE	Posredovanjem Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje	Posredovanjem privatnih agencija za zapošljavanje/privremeno zapošljavanje	Oglašavanjem na Internetu	Oglašavanjem u ostalim medijima (novine, radio, TV)	Uvidom u vlastitu bazu životopisa	Putem obrazovne ustanove (škole, fakulteti)	Putem osobnih poznanstava	Medu osobama koje su bile ranije zaposlene kod vas	Medu osobama koje su bile kod vas na praksi, naukovanju ili stručnom osposobljavanju	Na neki drugi način
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	198	59,1	2,0	10,1	9,1	26,8	2,0	51,0	33,3	4,0	0,5
Rudarstvo i vađenje	28	42,9	7,1	14,3	7,1	25,0	3,6	46,4	35,7	3,6	7,1
Prerađivačka industrija	769	69,7	6,1	25,4	13,7	49,3	4,7	40,2	29,3	15,0	0,5
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	34	35,3	5,9	38,2	2,9	41,2	2,9	11,8	11,8	11,8	0,0
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	145	66,2	0,7	15,9	6,2	40,0	0,0	17,2	24,1	13,1	0,0
Građevinarstvo	429	62,2	2,1	16,1	8,4	26,3	1,4	45,5	29,6	7,2	0,0
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	524	66,2	5,0	28,6	9,5	30,5	3,1	39,1	20,6	10,1	1,0
Prijevoz i skladištenje	294	58,8	2,0	23,8	11,2	31,6	3,1	51,7	25,9	5,8	1,0
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	412	74,5	2,9	32,0	13,6	32,3	8,0	53,6	36,2	15,0	0,2
Informacije i komunikacije	163	66,9	10,4	46,6	9,2	33,1	13,5	41,1	14,1	19,6	1,2
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	72	45,8	11,1	51,4	23,6	52,8	18,1	50,0	27,8	15,3	2,8
Poslovanje nekretninama	77	57,1	2,6	20,8	14,3	27,3	5,2	40,3	20,8	1,3	0,0
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	263	68,8	3,8	21,7	8,4	22,4	4,9	35,4	13,7	10,3	1,5
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	215	70,7	4,7	24,2	13,0	35,3	4,2	40,0	31,2	6,0	0,5
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	353	83,9	0,3	49,9	39,1	3,1	0,0	2,5	5,7	7,4	4,0
Obrazovanje	911	94,0	0,4	55,4	9,7	23,1	6,5	10,1	34,1	18,4	1,2
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	470	86,6	1,7	35,5	29,1	26,0	0,9	21,7	22,6	14,3	1,1
Umjetnost, zabava i rekreacija	154	74,7	1,3	32,5	28,6	21,4	3,2	15,6	18,2	14,9	1,9
Ostale uslužne djelatnosti	193	70,5	1,6	19,7	5,7	20,2	3,6	32,6	21,8	16,6	0,0
UKUPNO	5.704	73,6	3,1	32,4	14,4	29,3	4,2	32,0	25,8	12,4	1,0

PRIOLOG I - 12. Struktura odgovora poslodavaca o načinu traženja radnika za zapošljavanje po županijama, %

Županija	POSLODAVCI KOJI SU TRAZILI RADNIKE	Posredovanjem Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje	Posredovanjem privatnih agencija za zapošljavanje/privremeno zapošljavanje	Oglašavanjem na Internetu	Oglašavanjem u ostalim medijima (novine, radio, TV)	Uvidom u vlastitu bazu životopisa	Putem obrazovne ustanove (škole, fakulteti)	Putem osobnih poznanstava	Medu osobama koje su bile ranije zaposlene kod vas	Medu osobama koje su bile kod vas na praksi, naukovanju ili stručnom osposobljavanju	Na neki drugi način
Zagrebačka	232	76,7	5,6	41,4	7,8	37,1	5,2	37,5	26,7	12,1	0,9
Krapinsko-zagorska	283	71,7	2,1	29,0	12,7	25,4	4,2	36,4	20,1	12,0	0,0
Sisačko-moslavačka	255	76,9	0,8	25,9	8,2	20,0	3,1	29,4	23,1	10,2	0,0
Karlovačka	232	78,0	1,7	33,2	14,2	29,7	3,9	32,3	23,3	8,6	0,4
Varaždinska	304	79,9	3,9	35,9	22,7	26,6	3,6	27,6	22,4	12,8	0,3
Koprivničko-križevačka	234	78,2	0,9	24,8	12,0	27,8	2,1	29,1	23,1	13,2	0,0
Bjelovarsko-bilogorska	235	71,9	1,3	25,1	11,1	26,4	3,0	31,1	26,4	12,3	0,4
Primorsko-goranska	451	72,3	4,7	38,4	15,1	31,3	7,3	30,8	27,9	14,9	0,4
Ličko-severjska	174	72,4	1,1	21,8	13,8	12,1	1,1	32,2	23,0	4,0	0,0
Virovitičko-podravska	165	71,5	0,0	27,9	10,3	23,6	1,2	27,3	27,9	6,7	0,0
Požeško-slavonska	149	77,9	2,0	29,5	14,8	25,5	2,7	31,5	16,8	14,1	1,3
Brodsko-posavska	166	70,5	1,8	28,3	9,6	29,5	1,8	31,9	22,9	12,7	3,0
Zadarska	240	73,8	1,3	30,4	11,3	26,3	3,3	29,2	23,8	11,7	0,4
Osječko-baranjska	307	76,5	2,3	30,0	15,6	28,7	4,6	25,1	27,4	13,0	0,0
Šibensko-kninska	215	69,3	1,9	27,0	11,6	32,1	2,8	40,5	32,6	7,9	1,9
Vukovarsko-srijemska	321	68,5	2,2	27,7	11,5	26,2	1,9	33,3	25,5	10,9	1,2
Splitško-dalmatinska	478	79,1	2,1	28,0	14,2	35,1	4,4	28,2	33,9	13,6	1,9
Istarska	213	78,4	4,2	39,4	19,2	35,2	7,0	32,4	32,4	12,7	2,3
Dubrovačko-neretvanska	206	63,1	1,9	28,2	18,9	27,2	4,4	42,2	28,6	11,7	1,0
Medimurska	333	76,0	1,2	24,3	19,8	26,1	3,0	36,9	20,4	16,8	1,8
Grad Zagreb	511	64,8	10,8	56,0	18,0	40,9	8,8	32,9	24,9	16,4	2,5
UKUPNO	5.704	73,6	3,1	32,4	14,4	29,3	4,2	32,0	25,8	12,4	1,0

PRILOG I - 13. Broj poslodavaca koji su imali poteškoće s pronalaženjem radnika u 2014. godini i struktura razloga poteškoća po djelatnostima

Područje djelatnosti NKD-a	RAZLOZI POTEŠKOĆA, %										
	POSLODAVACI S POTEŠKOĆAMA U NALAŽENJU RADNIKA	Nedostatak kandidata s traženom razinom obrazovanja	Nedostatak kandidata s prikladnim obrazovnim smjerom/programom	Nedostatak kandidata s traženim radnim iskustvom	Nedostatak kandidata s traženim znanjem rada na računali	Nedostatak kandidata s traženim znanjem stranoga jezika	Nedostatak kandidata s traženim certifikatom ili licencom	Nedostatak kandidata s potrebnim socijalnim vještinama (komunikativnost, timski rad isli.)	Nezainteresiranost ili nemoтивranost kandidata (npr. spremnost na učenje)	Nedostatak kandidata koji su spremni raditi za ponudenu plaću	Nešto drugo
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	41	34,1	17,1	58,5	0,0	4,9	4,9	12,2	29,3	19,5	2,4
Rudarstvo i vađenje	4	25,0	25,0	75,0	0,0	0,0	25,0	25,0	25,0	25,0	0,0
Prerađivačka industrija	243	51,0	39,5	64,2	6,2	7,4	5,8	7,8	30,5	18,9	3,3
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	4	50,0	50,0	50,0	0,0	0,0	25,0	0,0	25,0	25,0	0,0
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	13	38,5	0,0	30,8	0,0	0,0	0,0	7,7	30,8	38,5	0,0
Gradvinarstvo	126	50,0	21,4	68,3	2,4	4,0	4,8	7,1	26,2	17,5	3,2
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	144	43,1	18,8	48,6	6,3	7,6	4,9	25,0	34,7	19,4	4,9
Prijevoz i skladištenje	94	45,7	25,5	57,4	1,1	11,7	7,4	16,0	33,0	22,3	1,1
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	170	32,9	21,2	58,2	2,9	17,1	2,4	24,1	44,7	30,6	4,1
Informacije i komunikacije	48	37,5	31,3	39,6	22,9	4,2	0,0	20,8	35,4	16,7	0,0
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	12	25,0	8,3	50,0	8,3	0,0	16,7	8,3	33,3	8,3	8,3
Poslovanje nekretninama	18	33,3	0,0	50,0	5,6	16,7	16,7	11,1	33,3	22,2	16,7
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	52	40,4	25,0	48,1	9,6	7,7	13,5	11,5	28,8	7,7	5,8
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	59	28,8	23,7	40,7	10,2	10,2	16,9	23,7	28,8	37,3	3,4
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	36	41,7	33,3	47,2	2,8	2,8	2,8	5,6	13,9	22,2	8,3
Obrazovanje	278	68,7	48,6	6,1	0,4	2,5	2,2	1,4	4,0	5,8	2,5
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	147	67,3	26,5	18,4	0,0	1,4	10,9	5,4	19,0	15,0	4,1
Umjetnost, zabava i rekreacija	22	54,5	27,3	27,3	0,0	9,1	4,5	18,2	36,4	9,1	9,1
Ostale uslužne djelatnosti	44	38,6	13,6	65,9	4,5	4,5	4,5	25,0	54,5	36,4	4,5
UKUPNO	1.555	49,5	29,6	43,5	3,9	6,8	5,8	12,2	26,8	18,5	3,7

PRILOG I - 14. Broj poslodavaca koji su imali poteškoće s pronalazanjem radnika u 2014. godini i struktura razloga poteškoća po županijama

Županija	POSLODAVACI S POTEŠKOĆAMA U NALAŽENJU RADNIKA	RAZLOZI POTEŠKOĆA, %									
		Nedostatak kandidata s traženom razinom obrazovanja	Nedostatak kandidata s prikladnim obrazovnim smjerom/programom	Nedostatak kandidata s traženim radnim iskustvom	Nedostatak kandidata s traženim znanjem rada na računali	Nedostatak kandidata s traženim znanjem stranoga jezika	Nedostatak kandidata s traženim certifikatom ili licencom	Nedostatak kandidata s potrebnim socijalnim vještinama (komunikativnost, timski rad isl.)	Nezainteresiranost ili nemotiviranost kandidata (npr. spremnost na učenje)	Nedostatak kandidata koji su spremni raditi za ponudenu plaću	Nešto drugo
Zagrebačka	72	54,2	37,5	40,3	1,4	2,8	4,2	6,9	31,9	25,0	4,2
Krapinsko-zagorska	76	55,3	23,7	40,8	1,3	11,8	3,9	13,2	32,9	21,1	0,0
Sisačko-moslavačka	58	67,2	20,7	31,0	1,7	3,4	3,4	17,2	36,2	13,8	0,0
Karlovačka	72	51,4	26,4	45,8	5,6	5,6	8,3	18,1	20,8	16,7	1,4
Varaždinska	98	50,0	38,8	39,8	2,0	7,1	2,0	17,3	29,6	22,4	1,0
Koprivničko-križevačka	54	68,5	29,6	35,2	0,0	5,6	0,0	9,3	16,7	14,8	0,0
Bjelovarsko-bilogorska	67	49,3	31,3	38,8	4,5	3,0	9,0	13,4	28,4	9,0	3,0
Primorsko-goranska	125	45,6	23,2	47,2	4,0	11,2	10,4	11,2	26,4	16,8	0,0
Ličko-sejnska	38	60,5	47,4	28,9	2,6	10,5	2,6	7,9	31,6	15,8	0,0
Virovitičko-podravska	32	56,3	31,3	37,5	6,3	3,1	6,3	18,8	43,8	15,6	3,1
Požeško-slavonska	39	41,0	33,3	61,5	5,1	5,1	2,6	7,7	35,9	10,3	10,3
Brodsko-posavska	42	45,2	16,7	47,6	7,1	4,8	4,8	11,9	19,0	19,0	11,9
Zadarska	53	43,4	28,3	37,7	11,3	7,5	5,7	13,2	18,9	17,0	7,5
Osječko-baranjska	80	53,8	28,8	48,8	6,3	3,8	5,0	16,3	30,0	18,8	0,0
Šibensko-kninska	74	51,4	29,7	32,4	0,0	6,8	5,4	10,8	25,7	12,2	6,8
Vukovarsko-srijemska	73	49,3	26,0	38,4	4,1	6,8	5,5	9,6	24,7	15,1	8,2
Splitisko-dalmatinska	122	45,9	35,2	41,8	1,6	2,5	3,3	4,1	18,9	12,3	8,2
Istarska	85	42,4	30,6	43,5	4,7	10,6	10,6	9,4	17,6	15,3	7,1
Dubrovačko-neretvanska	54	35,2	29,6	44,4	5,6	9,3	3,7	9,3	29,6	35,2	3,7
Međimurska	87	50,6	35,6	55,2	3,4	8,0	6,9	16,1	26,4	19,5	0,0
Grad Zagreb	154	42,2	24,7	55,2	6,5	7,8	8,4	14,3	30,5	29,2	4,5
UKUPNO	1.555	49,5	29,6	43,5	3,9	6,8	5,8	12,2	26,8	18,5	3,7

PRILOG I - 15. Poslodavci koji bi poteškoće riješili zapošljavanjem radnika iz inozemstva prema županijama, %

Županija	Broj poslodavaca koji su dali odgovor*	Zadovoljenje potreba zapošljavanjem radnika u inozemstvu		
		Da		Ne
		u cjelosti	djelomično	
Zagrebačka	57	7,0	19,3	73,7
Krapinsko-zagorska	68	14,7	19,1	66,2
Sisačko-moslavačka	52	5,8	13,5	80,8
Karlovačka	68	4,4	19,1	76,5
Varaždinska	82	3,7	30,5	65,9
Koprivničko-križevačka	43	11,6	20,9	67,4
Bjelovarsko-bilogorska	61	6,6	18,0	75,4
Primorsko-goranska	106	10,4	25,5	64,2
Ličko-senjska	29	24,1	34,5	41,4
Virovitičko-podravska	30	3,3	33,3	63,3
Požeško-slavonska	33	9,1	27,3	63,6
Brodsko-posavska	36	8,3	13,9	77,8
Zadarska	42	11,9	23,8	64,3
Osječko-baranjska	68	10,3	19,1	70,6
Šibensko-kninska	60	6,7	30,0	63,3
Vukovarsko-srijemska	57	10,5	22,8	66,7
Splitsko-dalmatinska	93	8,6	22,6	68,8
Istarska	74	8,1	35,1	56,8
Dubrovačko-neretvanska	40	10,0	30,0	60,0
Međimurska	87	5,7	39,1	55,2
Grad Zagreb	121	7,4	27,3	65,3
UKUPNO	1307	8,5	25,2	66,3

PRILOG I - 16.

Područje djelatnosti NKD-a	Vrsta zapošljavanja						Obrazovna struktura zapošljavanja				
	Neodređeno		Određeno		Sezonski		Os	3 god	4god.	Viša	Visoka
A - Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	13,7	86,4	54,1	29,7	25,6	41,1	2,1	1,7			
B - Rudarstvo i vađenje	32,1	67,9	9,8	4,5	25,9	45,5	0,9	22,3			
C - Prerađivačka industrija	17,6	82,4	16,1	10,2	41,6	38,0	3,8	6,4			
D - Oskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	62,6	38,1	2,6	1,9	5,8	22,6	6,5	62,6			
E - Oskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	18,5	81,4	43,2	32,9	27,3	29,0	3,2	6,9			
F - Građevinarstvo	24,7	75,2	11,8	25,2	48,8	21,3	1,8	2,9			
G - Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	22,2	77,8	21,8	3,7	25,2	61,4	6,2	3,6			
H - Prijevoz i skladištenje	23,6	76,4	33,0	3,4	29,7	62,8	1,6	2,5			
I - Djelatosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	9,8	90,2	67,8	8,2	39,1	46,3	4,0	2,4			
J - Informacije i komunikacije	54,1	45,9	0,2	0,0	0,8	42,0	19,2	38,3			
K - Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	68,1	31,9	5,3	0,4	10,2	54,7	9,1	25,6			
L - Poslovanje nekretninama	19,3	80,6	31,2	9,0	20,1	49,9	15,7	4,8			
M - Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	42,1	57,9	7,5	0,2	10,8	25,1	24,2	39,6			
N - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	17,2	82,8	52,7	24,4	19,6	48,9	3,7	3,5			
O - Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	37,1	62,9	20,6	32,2	14,2	24,6	4,9	24,2			
P - Obrazovanje	28,9	71,0	2,3	3,3	2,2	7,6	19,5	67,2			
Q - Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	30,8	69,1	5,8	7,3	9,6	45,1	7,5	30,6			
R - Umjetnost, zabava i rekreacija	22,6	77,3	44,7	7,3	16,5	53,5	6,2	16,5			
S - Ostale uslužne djelatnosti	24,6	75,5	15,5	16,2	47,7	24,5	3,9	7,8			
UKUPNO	21,2	78,8	32,7	11,2	30,5	42,2	5,8	10,2			

PRILOG I - 17.

Županija	Vrsta zapošljavanja				Obrazovna struktura zapošljavanja				
	Neodređeno	Određeno	Sezonski	Os	3 god.	4god.	Viša	Visoka	
Zagrebačka	27,2	72,9	7,7	6,7	42,9	34,4	6,3	10,0	
Virovitičko-podravska	21,1	78,9	41,0	41,2	26,7	23,6	2,0	6,5	
Požeško-slavonska	30,1	69,7	5,3	7,4	47,9	26,5	4,8	13,1	
Brodsko-posavska	30,2	69,7	5,0	9,7	39,2	33,9	7,3	10,2	
Zadarska	10,6	89,4	42,7	11,4	37,0	40,0	4,9	6,8	
Osječko-baranjska	25,1	74,8	29,9	26,7	27,9	36,3	1,5	7,8	
Šibensko-kninska	14,1	85,8	61,8	5,6	32,6	52,5	2,4	6,9	
Vukovarsko-srijemska	28,1	71,6	18,1	10,0	42,0	34,1	3,4	10,2	
Splitsko-dalmatinska	7,1	92,9	49,0	7,8	36,1	43,7	4,9	7,5	
Istarska	12,3	87,8	64,1	9,7	33,3	46,6	3,4	7,1	
Dubrovačko-neretvanska	13,1	86,9	50,1	14,3	31,2	46,1	4,5	3,8	
Krapinsko-zagorska	22,8	77,4	8,7	7,1	37,6	38,4	4,8	12,0	
Međimurska	25,7	74,3	9,7	15,3	48,2	21,7	5,3	9,3	
Grad Zagreb	37,7	62,3	8,2	9,0	18,0	45,8	10,7	16,4	
Sisačko-moslavačka	26,4	73,6	15,6	18,6	34,3	33,7	4,9	8,4	
Karlovačka	25,5	74,5	18,1	9,9	29,0	39,9	7,4	13,8	
Varaždinska	22,3	77,7	23,0	13,4	31,3	39,9	7,6	7,6	
Koprivničko-križevačka	27,8	72,2	15,3	14,9	37,6	28,8	4,7	13,9	
Bjelovarsko-bilogorska	25,8	74,1	20,0	14,1	44,8	22,6	4,7	13,7	
Primorsko-goranska	8,9	91,0	48,2	9,7	30,8	46,6	3,1	9,8	
Ličko-senjska	7,4	92,5	70,5	10,2	37,0	45,1	3,4	4,2	
UKUPNO	21,2	78,8	32,7	11,2	30,5	42,2	5,8	10,2	

PRILOG I - 18. Očekivane promjene broja radnika na kraju 2015. godine u odnosu na 2014. godinu po županijama i razlozima povećanja odnosno smanjenja broja radnika

Županija	OČEKIVANO POVEĆANJE						OČEKIVANO SMANJENJE						Očekivane promjene u zaposlenosti krajem 2015. u odnosu na 2014. %	Ne očekuje promjenu broja zaposlenih, % poslodavaca	Ne zna/nema procjenu, % poslodavaca			
	OČEKIJUJU POVEĆANJE BROJA RADNIKA, % POSLODAVACA	Broj radnika	UDIO U UKUPNOM BROJU ZAPOSLENIH, %	Razlozi povećanja broja radnika, %			OČEKIJUJU SMANJENJE BROJA RADNIKA IZATVARANJE OBRTA ILI PODUZEĆA, %	Broj radnika	UDIO U UKUPNOM BROJU ZAPOSLENIH, %	Razlozi smanjenja broja radnika, %								
				Gospodarski	Tehnički	Organizacijski				Ostali razlozi	Gospodarski	Tehnički				Organizacijski	Umrovljenje	Ostali razlozi
Zagrebačka	30,4	4.092	8,7	68,9	10	18,9	12,2	8,5	1.277	2,7	50	4,5	31,8	13,6	9,1	6	42	19,1
Virovitičko-podravska	26,8	701	7,1	74,2	21,2	19,7	0	8,8	351	3,5	44,4	11,1	38,9	0	5,6	3,5	46,7	17,6
Požeško-slavonska	38,3	717	7,9	68,8	13,8	25	0	6,1	81	0,9	25	0	66,7	0	8,3	7	39,1	16,5
Brodsko-posavska	31,6	1.505	8,6	74,2	19,1	19,1	6,7	6,4	180	1	31,6	0	26,3	42,1	15,8	7,6	40,1	21,9
Zadarska	27,3	1.694	6,1	65,9	11,8	21,2	11,8	9,1	499	1,8	34,5	10,3	20,7	34,5	20,7	4,3	52,7	11
Osječko-baranjska	32,5	3.792	8,7	64,8	14,8	39,3	0	11,3	1.423	3,3	40,9	6,8	72,7	0	0	5,4	36,9	19,3
Šibensko-kninska	29,8	1.064	7,8	51,1	16,3	31,5	18,5	8,6	254	1,9	40	0	24	20	24	6	44,2	17,5
Vukovarsko-srijemska	27,2	1.574	8,1	70,4	17,6	27,2	3,2	7,9	313	1,6	47,1	0	26,5	5,9	29,4	6,5	42,8	22
Splitsko-dalmatinska	24	5.009	6,5	60,8	24,8	31,4	10,5	7,5	989	1,3	33,3	4,4	24,4	24,4	20	5,2	43	25,5
Istarska	24,5	2.412	5	56,5	9,7	32,3	16,1	8,5	775	1,6	37,5	8,3	29,2	16,7	25	3,4	50,7	16,3
Dubrovačko-neretvanska	23,7	931	5,6	68,1	13	23,2	2,9	6,5	331	2	47,4	10,5	26,3	21,1	15,8	3,6	48,4	21,4
Krapinsko-zagorska	29,8	1.252	5,6	72,5	15,6	23,9	1,8	9,2	396	1,8	29	6,5	32,3	16,1	19,4	3,8	45,5	15,4
Međimurska	26,3	1.458	5,7	80,8	25	13,3	0,8	5,7	388	1,5	52,6	5,3	63,2	0	0	4,2	47,2	20,9
Grad Zagreb	33,6	20.633	6,3	70,1	16,2	19,8	12,7	12	7.459	2,3	40	6,2	30,8	24,6	13,8	4	32,4	22
Sisačko-moslavačka	24,4	1.155	6,3	74,3	10,9	23,8	1	9,3	298	1,6	65,8	0	39,5	0	0	4,7	44,8	21,6
Karlovačka	32,2	1.297	6,1	68	15,5	33	0	10,7	454	2,1	36,4	3	54,5	21,2	0	4	41,1	16
Varaždinska	31,2	2.721	7,2	74,6	14,8	26,2	0	8,2	420	1,1	31,3	25	78,1	0	0	6,1	38,7	21,9
Koprivničko-križevačka	34,6	1.188	7,1	60,4	17,9	33	0	5,9	290	1,7	44,4	16,7	50	0	0	5,3	38,2	21,3
Bjelovarsko-bilogorska	27,5	1.066	6,4	55,8	16,3	25,6	10,5	9,4	284	1,7	39,3	3,6	28,6	28,6	10,7	4,7	43,6	19,6
Primorsko-goranska	24,6	3.426	5	72,9	13,9	27,1	0	8,3	1.599	2,3	51	4,1	61,2	0	2	2,7	46,5	20,7
Ličko-senjska	23	555	8,9	48,4	21	32,3	0	7,3	116	1,9	61,1	0	44,4	0	0	7	47,4	22,3
Ukupno AP 2015.	28,4	58.242	6,5	67,5	16,4	26	5,2	8,4	18.177	2	42,1	5,9	41,5	13,3	10,6	4,5	43,1	20,1
Ukupno AP 2014.	26,9	72.281	7,9	67,3	17,9	24,6	4,7	8,2	19.022	2,1	55,2	5,6	32	12,1	8,1	5,8	45	19,9

PRILOG I - 19 Očekivane promjene broja radnika na kraju 2015. godine u odnosu na 2014. godinu po djelatnostima i razlozima povećanja odnosno smanjenja broja radnika

Područje djelatnosti NKD-a	OČEKIVANO POVEĆANJE										OČEKIVANO SMANJENJE													
	Razlozi povećanja broja radnika, %					Razlozi smanjenja broja radnika, %					Razlozi povećanja broja radnika, %					Razlozi smanjenja broja radnika, %								
	Broj radnika	UDIO U UKUPNOM BROJU ZAPOSLENIH, %	Gospodarski	Tehnički	Organizacijski	Ostali razlozi	Broj radnika	UDIO U UKUPNOM BROJU ZAPOSLENIH, %	Gospodarski	Tehnički	Organizacijski	Umirivljenje	Ostali razlozi	Broj radnika	UDIO U UKUPNOM BROJU ZAPOSLENIH, %	Gospodarski	Tehnički	Organizacijski	Umirivljenje	Ostali razlozi	Očekivane promjene u zaposlenosti krajem 2015. u odnosu na 2014., %	Ne očekuje promjenu broja zaposlenih, % poslodavaca	Ne zna/nema procjenu, % poslodavaca	
A - Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	24,9	1.542	7,3	75,6	18,6	11,6	2,3	8,3	2,4	46,2	7,7	42,3	15,4	3,8	4,9	45,8	20,9							
B - Rudarstvo i vađenje	20,3	44	1,1	63,6	36,4	9,1	0	6,8	0,5	66,7	0	100	0	33,3	0,6	52,5	20,3							
C - Prerađivačka industrija	39,8	13.401	7	78,1	32,9	15	1,7	7,8	2	55,1	24,6	50,7	5,8	1,4	5	29,8	22,6							
D - Oskrba el. energijom, plinom, parom i klimatizacija	16,4	104	0,6	60	30	50	0	16,4	1	18,2	9,1	36,4	45,5	9,1	-0,4	46,3	20,9							
E - Oskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	22,3	298	2,3	60	34	16	6	12,9	0,9	39,3	7,1	39,3	28,6	0	1,4	45,9	18,9							
F - Građevinarstvo	34,3	7.682	14,1	88,2	13,3	11,8	12	22,5	2,4	68,4	2,6	26,3	13,2	5,3	10,7	27,2	31,5							
G - Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motokikala	28,4	9.230	6,4	76,1	12	22,5	2,4	12,2	4,3	71,1	4,8	26,5	6	7,2	2,1	38,7	20,6							
H - Prijevoz i skladištenje	33,3	2.939	5,8	86,5	11,3	10,5	0,8	7,8	1,7	48,3	6,9	44,8	17,2	3,4	4,1	38,4	20,5							
I - Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	27,3	4.099	9	76,2	6,2	26,9	1,5	5,4	2	54,5	0	31,8	13,6	9,1	6,9	46,5	20,8							
J - Informacije i komunikacije	42,6	3.218	12,1	79,8	26,6	20,2	1,8	9,5	1,1	54,2	8,3	41,7	8,3	4,2	11	31,2	16,7							
K - Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	15,2	837	2,6	61,9	19	14,3	14,3	13,1	1,8	29,4	11,8	76,5	5,9	0	0,9	51,7	20							
L - Poslovanje nekretninama	14,9	263	7,6	63,6	4,5	22,7	13,6	6,5	1,5	66,7	11,1	33,3	0	0	6,1	51,9	26,6							
M - Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	29,4	3.805	8,6	76,9	14,6	22,3	4,6	6,3	1,2	44,8	0	31	13,8	13,8	7,4	46,3	18							
N - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	28,7	2.139	9,4	74,7	13,9	24,1	2,5	6,8	0,9	66,7	0	26,7	0	13,3	8,8	42,7	21,8							
O - Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje	24,4	1.774	3,4	18,3	8,7	66,1	13	10,3	0,7	5,9	0	49	33,3	11,8	2,7	48,2	17,1							
P - Obrazovanje	17,9	1.301	1,7	32,9	10,6	46	16,7	8,4	0,5	14,1	2,6	53,8	11,5	19,2	1,2	55,9	17,9							
Q - Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	31,9	2.632	4,8	41,5	5,7	46	16,5	8,9	0,9	20	2	40	10	30	3,9	42,9	16,3							
R - Umjetnost, zabava i rekreacija	23,4	943	5,3	46,6	6,9	50	8,6	7,4	1,2	26,3	0	42,1	26,3	21,1	4,1	55,2	11							
S - Ostale uslužne djelatnosti	24,2	1.991	11,5	70,1	9,2	29,9	2,3	6,2	3,4	47,6	0	38,1	4,8	19	8,1	54,4	15,2							
UKUPNO 2015.	28,4	58.242	6,5	67,5	16,4	26	5,2	8,4	18.177	2	42,1	5,9	41,5	13,3	10,6	45	43,1	20,1						
UKUPNO 2014.	26,9	72.281	7,9	67,3	17,9	24,6	4,7	8,2	19.022	2,1	55,2	5,6	32	12,1	8,1	45	19,9							

PRILOG I - 20 Provođenje procesa/aktivnosti u sklopu upravljanja i razvoja ljudskih potencijala, prikaz prema područjima djelatnosti, %

Područje djelatnosti NKD-a	Područje djelatnosti NKD-a									
	Analiza radnih mjesta	Planiranje zaposeljavanja novih zaposlenika	Selekcija novih zaposlenika	Uvođenje u posao	Planiranje razvoja karijere zaposlenika	Planiranje obrazovanja zaposlenika	Provedba obrazovanja zaposlenika	Pracenje i ocjenjivanje radne uspješnosti zaposlenika	Motivacija i nagrađivanje zaposlenika	Ništa od navedenog
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	16,9	18,6	9,9	30,8	1,7	12,4	12,4	18,9	24,6	40,1
Rudarstvo i vađenje	23,5	25,5	15,7	41,2	9,8	33,3	27,5	25,5	29,4	27,5
Prerađivačka industrija	32,6	43,2	29,1	52,4	10,8	31,5	30,8	35,1	40,2	18,2
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	31,9	37,7	26,1	40,6	14,5	40,6	39,1	26,1	34,8	14,5
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	35,1	28,1	10,4	38,1	5,2	20,3	32,5	19,9	27,3	22,1
Građevinarstvo	20,6	35,3	14,3	40,7	5,2	22,5	23,9	25	32,3	23,7
Trgovina na veliko i na malo; popravak mot. vozila i motocikala	27,8	28,5	20	39,5	9,3	19,3	21,1	29,9	37,9	25,2
Prijevoz i skladištenje	18,8	32,1	14,3	36,3	6,7	21	19,8	23,2	32,3	29,6
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	20	35,5	22,2	44,6	7,1	15,3	14,9	26,2	36,9	26
Informacije i komunikacije	28,6	42	34,2	59,9	20,4	34,6	32,7	43,5	52	13,8
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	30,4	39,2	36,5	47,3	23,6	39,9	39,9	46,6	43,9	23
Poslovanje nekretninama	22,1	16,2	16,2	41,9	6,6	19,1	21,3	28,7	30,9	27,2
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	25,7	28,3	18,5	49,9	16,8	34,6	39,9	28,5	38,3	17
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	22,6	38	26,8	44,3	9,1	25,1	21,6	27,9	37,6	23,7
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	33,6	46,5	14,4	36	8,1	32,5	38,5	51,6	17,1	13,5
Obrazovanje	20	28,3	13,5	53	10,7	36,2	35,8	28,9	15,6	20,6
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	25,4	41,3	17,3	45,3	7,6	35,6	32,4	28,4	25,1	16,8
Umjetnost, zabava i rekreacija	28,4	34,5	14	40,3	10,4	32,4	35,6	20,5	27	20,1
Ostale uslužne djelatnosti	17,5	25,7	11,9	45,5	12,7	32,2	27,7	25,4	36,7	21,5
UKUPNO	25,2	34,1	18,9	44,7	9,7	28,1	28,7	30,1	31,5	21,7

Prilog I - 21 Provođenje procesa/aktivnosti u sklopu upravljanja i razvoja ljudskih potencijala, prikaz prema županijama, %

Županija	Analiza radnih mjesta	Planiranje zapošljavanja novih zaposlenika	Selekcija novih zaposlenika	Uvođenje u posao	Planiranje razvoja karijere zaposlenika	Planiranje obrazovanja zaposlenika	Provedba obrazovanja zaposlenika	Pracnje i ocjenjivanje radne uspješnosti	Motivacija i nagradivanje zaposlenika	Ništa od navedenog
Zagrebačka	26,1	35	20,9	42,3	9,2	32,5	33,7	31,9	37,4	20,9
Krapinsko-zagorska	19	35,9	16	47,1	8,7	27,5	27,7	28,9	31,1	20,4
Sisačko-moslavačka	20	27,1	12,6	36,9	6,2	22,5	25,7	22,2	24,1	31,7
Karlovačka	27,1	37,5	15,2	47,6	10,4	32	33,5	30,5	31,7	16,8
Varaždinska	30,2	40,1	21,9	51,9	8,3	28,1	33,7	34	37,4	16,6
Koprivničko-križevačka	21,2	37,4	16,2	50,5	9,7	28,3	25,2	30,2	32,7	16,2
Bjelovarsko-bilogorska	20,2	27,9	16,6	36,2	7,1	19,9	24,2	25,5	27,3	28,8
Primorsko-goranska	25,8	35	23,2	49	11	33	31,7	33,7	34,3	19,2
Ličko-senjska	17,4	25,9	4,1	29,6	2,2	15,9	11,1	15,6	27,8	34,1
Virovitičko-podravska	24,6	26,2	13,9	38,5	9	22,1	30,3	26,6	34	25,4
Požeško-slavonska	22,3	29,3	14,4	51,6	7	21,9	20,5	28,8	28,4	19,1
Brodsko-posavska	23,5	33,6	16,6	42,2	10,4	29,8	26,3	32,2	28,7	19
Zadarska	25,5	32,5	12,8	39,1	9,5	30,7	31	31,4	26,6	19,3
Osječko-baranjska	28,4	38,8	17,8	41,9	8,9	29,4	28,7	29,4	33	17,1
Šibensko-kninska	22,2	32,7	15,8	39,2	10,5	25,1	27,2	28,4	31,6	26,3
Vukovarsko-srijemska	21,6	29	12	38,8	8,9	22,4	22,6	25,5	25,1	30,3
Splitško-dalmatinska	26,2	34,8	20,9	42	9,1	26,2	22,8	28	26,8	25,8
Istarska	30	40,8	28,1	55	12,3	36,2	41,9	37,7	34,6	11,2
Dubrovačko-neretvanska	21,3	23,9	13,2	34,2	8,4	21	21	22,6	32,6	33,5
Međimurska	23,1	29,5	18,7	54,1	8,6	26,4	28,8	29,5	31,2	16,9
Grad Zagreb	39,7	48,7	40,5	58,9	19,5	43,9	44	46,6	41,3	11,5
UKUPNO	25,2	34,1	18,9	44,7	9,7	28,1	28,7	30,1	31,5	21,7

PRILOG I - 22. Učestalost korištenja pojedinih usluga Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje po djelatnostima, %

Područje djelatnosti NKD-a	Objava potrebe za radnikom na web stranici HZZ-a, u dnevnom biltenu, dnevnom listu ili HZZ-a										Koristište mjera za poticanje zapošljavanja
	Predstavljajte tvrtke i slobodnog radnog mjesta nezaposlenim osobama u prostoru HZZ-a ili na Sajmu poslova HZZ-a	Ciljano posredovanje - upućivanje odgovarajućih kandidata na slobodna radna mjesta od strane savjetnika HZZ-a	Profesionalna selekcija kandidata za zapošljavanje (psihologijsko testiranje...)	Stručna pomoć kod zbrinjavanja viška radnika							
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	35,2	4,6	21,8	1,9	2,6	16,9					
Rudarstvo i vađenje	18,0	2,1	10,4	0,0	0,0	12,5					
Prerađivačka industrija	54,4	17,0	32,3	5,7	5,4	27,2					
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	28,8	5,1	5,1	1,7	1,7	21,9					
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	48,4	7,1	23,8	4,2	0,5	35,1					
Građevinarstvo	48,9	6,1	26,4	2,8	4,6	24,5					
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila motocikala	49,9	8,1	27,2	4,8	1,9	28,2					
Prijevoz i skladištenje	41,5	7,0	22,1	3,8	2,5	22,1					
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	61,6	18,3	41,3	6,3	2,8	25,5					
Informacije i komunikacije	48,5	7,8	20,6	6,5	2,9	43,0					
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	23,3	8,1	6,7	5,8	7,6	13,6					
Poslovanje nekretninama	30,3	3,0	12,8	3,1	0,8	14,4					
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	48,9	9,8	20,2	5,1	2,5	44,3					
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	53,9	14,9	31,3	11,9	4,3	29,2					
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	74,5	6,8	30,0	10,9	3,0	69,1					
Obrazovanje	92,8	12,2	48,8	10,3	5,9	71,4					
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	70,8	12,2	42,5	11,2	4,0	53,7					
Umjetnost, zabava i rekreacija	48,1	4,8	18,8	4,9	1,3	40,4					
Ostale uslužne djelatnosti	44,7	8,3	28,1	4,6	1,7	45,2					
UKUPNO	57,0	10,3	30,1	6,4	3,5	38,9					

PRILOG I - 23. Učestalost korištenja pojedinih usluga Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje po županijama, %

Županija	Objava potrebe za radnikom na web stranici HZZ-a u dnevnom listu ili na dnevnoj ploči HZZ-a	Predstavljanje tvrtke i slobodnog radnog mjesta nezaposlenim osobama u prostorijama HZZ-a ili na Sajmu poslova HZZ-a	Ciljano posredovanje - upućivanje kandidata na slobodna radna mjesta od strane savjetnika HZZ-a	Profesionalna selekcija kandidata za zapošljavanje (psihološko testiranje...)	Stručna pomoć kod zbrinjavanja viška radnika	Korištenje mjera za poticanje zapošljavanja
Zagrebačka	60,2	3,7	35,9	4,1	3,4	38,3
Krapinsko-zagorska	60,8	11,8	30,5	6,6	1,9	47,5
Sisačko-moslavačka	49,8	10,3	27,1	6,3	4,6	30,7
Karlovačka	58,4	14,5	34,2	9,3	5,1	38,5
Varaždinska	67,7	12,7	39,8	7,4	3,1	43,0
Koprivničko-križevačka	61,2	14,5	38,6	8,8	3,9	49,0
Bjelovarsko-bilogorska	54,6	9,8	32,4	3,8	2,1	43,8
Primorsko-goranska	56,2	7,5	23,9	7,4	4,0	40,4
Ličko-senjska	48,0	4,2	34,7	5,9	3,4	29,1
Virovitičko-podravska	50,8	16,7	25,1	9,4	5,8	41,3
Požeško-slavonska	58,1	13,3	38,0	6,0	3,3	52,2
Brodsko-posavska	45,0	9,2	16,7	7,4	2,6	36,9
Zadarska	68,3	8,9	34,3	4,8	3,3	37,8
Osječko-baranjska	63,5	10,7	28,9	5,7	5,8	49,3
Šibensko-kninska	51,3	10,4	22,9	8,3	5,1	28,7
Vukovarsko-srijemska	48,0	15,0	22,2	6,7	3,4	35,6
Šplitsko-dalmatinska	64,5	10,0	31,3	5,9	2,6	40,1
Istarska	60,5	9,6	30,1	7,3	2,7	33,7
Dubrovačko-neretvanska	44,4	10,5	27,1	6,7	4,3	26,6
Međimurska	58,4	11,1	42,0	2,2	1,3	36,1
Grad Zagreb	57,8	5,8	23,9	6,8	3,6	39,0
UKUPNO	57,0	10,3	30,1	6,4	3,5	38,9

PRILOG I - 24. Zainteresiranost anketiranih poslodavaca za korištenje mjera za poticanje zapošljavanja prema djelatnostima, %

Područje djelatnosti NKD-a	BROJ ANKETIRANIH POSLODAVACA		Sufinanciranje radnika		Sufinanciranje obrazovanja novih radnika u uvjetima tehnologija, viših standarda i promjena proizvodnog programa		Mjere za očuvanje radnih mjesta		Mjere javnih radova		Stručno bez zasnivanja radnog odnosa	
	Broj poslodavaca s iskazanim interesom	Udio, %	Broj poslodavaca s iskazanim interesom	Udio, %	Broj poslodavaca s iskazanim interesom	Udio, %	Broj poslodavaca s iskazanim interesom	Udio, %	Broj poslodavaca s iskazanim interesom	Udio, %	Broj poslodavaca s iskazanim interesom	Udio, %
Pojlojivreda, šumarstvo i ribarstvo	105	25,4	34	8,2	24	5,8	0	0,0	50	12,1	50	12,1
Rudarstvo i vađenje	11	17,7	4	6,5	3	4,8	1	1,6	3	4,8	3	4,8
Prerađivačka industrija	409	36,5	227	20,2	154	13,7	1	0,1	240	21,4	240	21,4
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	8	10,8	6	8,1	3	4,1	4	5,4	14	18,9	14	18,9
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	20	7,7	6	2,3	11	4,2	36	13,8	89	34,1	89	34,1
Građevinarstvo	212	31,5	91	13,5	88	13,1	1	0,1	142	21,1	142	21,1
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila motocikala	231	27,7	85	10,2	86	10,3	1	0,1	154	18,5	154	18,5
Prijevoz i skladištenje	137	29,2	53	11,3	45	9,6	1	0,2	67	14,3	67	14,3
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	155	27,4	50	8,8	66	11,7	5	0,9	102	18,0	102	18,0
Informacije i komunikacije	121	41,0	72	24,4	43	14,6	2	0,7	112	38,0	112	38,0
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	18	10,5	8	4,7	8	4,7	0	0,0	25	14,5	25	14,5
Poslovanje nekretninama	26	15,7	12	7,2	9	5,4	4	2,4	41	24,7	41	24,7
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	127	24,1	63	12,0	49	9,3	1	0,2	179	34,0	179	34,0
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	89	27,5	34	10,5	33	10,2	5	1,5	73	22,5	73	22,5
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	2	0,4	1	0,2	0	0,0	195	34,2	388	68,0	388	68,0
Obrazovanje	52	5,0	27	2,6	19	1,8	159	15,2	668	63,8	668	63,8
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	79	12,1	39	6,0	31	4,7	138	21,1	319	48,9	319	48,9
Umjetnost, zabava i rekreacija	12	3,8	6	1,9	7	2,2	53	16,8	143	45,4	143	45,4
Ostale uslužne djelatnosti	69	16,2	33	7,7	31	7,3	53	12,4	150	35,2	150	35,2
UKUPNO	1883	21,0	851	9,5	710	7,9	660	7,4	2959	33,0	2959	33,0

PRILOG I - 25. Zainteresiranost anketiranih poslodavaca za korištenje mjera za poticanje zapošljavanja po županijama, %

Županija	BROJ ANKETIRANIH POSLODAVACA		Sufinanciranje radnika		Sufinanciranje obrazovanja novih radnika u uvjetima tehnološkog i promjene standarda i promjene tehnologija, viših uvodjenja novih radnika u uvjetima		Mjere za očuvanje radnih mjesta		Mjere javnih radova		Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa			
	Broj poslodavaca s iskazanim interesom	Udio, %	Broj poslodavaca s iskazanim interesom	Udio, %	Broj poslodavaca s iskazanim interesom	Udio, %	Broj poslodavaca s iskazanim interesom	Udio, %	Broj poslodavaca s iskazanim interesom	Udio, %	Broj poslodavaca s iskazanim interesom	Udio, %	Broj poslodavaca s iskazanim interesom	Udio, %
Zagrebačka	79	22,7	34	9,8	24	6,9	25	7,2	109	31,3				
Krapinsko-zagorska	92	22,7	50	12,3	32	7,9	33	8,1	139	34,3				
Sisačko-moslavačka	80	17,4	37	8,1	29	6,3	54	11,8	165	35,9				
Karlovačka	80	22,2	41	11,4	30	8,3	34	9,4	117	32,4				
Varaždinska	116	27,2	58	13,6	45	10,5	32	7,5	138	32,3				
Koprivničko-križevačka	80	22,7	40	11,4	27	7,7	38	10,8	129	36,6				
Bjelovarsko-bilogorska	82	21,6	35	9,2	38	10,0	41	10,8	138	36,3				
Primorsko-goranska	147	21,4	54	7,9	64	9,3	39	5,7	243	35,4				
Ličko-senjska	33	11,0	11	3,7	9	3,0	23	7,7	63	21,1				
Virovitičko-podravska	48	16,5	27	9,3	26	8,9	31	10,7	96	33,0				
Požeško-slavonska	72	28,6	21	8,3	21	8,3	15	6,0	118	46,8				
Brodsko-posavska	86	26,9	40	12,5	29	9,1	14	4,4	113	35,3				
Zadarska	56	16,6	24	7,1	25	7,4	18	5,3	124	36,7				
Osječko-baranjska	106	23,7	36	8,0	39	8,7	44	9,8	205	45,8				
Šibensko-kninska	62	16,8	30	8,2	29	7,9	24	6,5	91	24,7				
Vukovarsko-srijemska	114	19,9	51	8,9	50	8,7	44	7,7	186	32,5				
Špilitsko-dalmatinska	116	14,5	57	7,1	53	6,6	53	6,6	233	29,2				
Istarska	71	23,5	31	10,3	21	7,0	19	6,3	112	37,1				
Dubrovačko-neretvanska	76	18,3	31	7,5	36	8,7	24	5,8	76	18,3				
Međimurska	142	30,9	58	12,6	38	8,3	38	8,3	129	28,0				
Grad Zagreb	145	21,1	85	12,4	45	6,6	17	2,5	235	34,3				
UKUPNO	1883	21,0	851	9,5	710	7,9	660	7,4	2959	33,0				

PRILOG II – Upitnik za poslodavce

UPITNIK ZA POSLODAVCE 2015.

VAŠ PRISTUPNI KOD ZA ONLINE UPITNIK NA upitnici.hzz.hr JE:

Ukoliko ipak odlučite popunjavati ovaj tiskani upitnik molimo dostavite ga, najkasnije do 28. veljače 2015., Vašem područnom uredu HZZ-a na adresu:

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE

Područni ured

.....

NAZIV I ADRESA POSLODAVCA

Oznakom* obilježena su pitanja za koja su priložena dodatna pojašnjenja i upute na posljednjoj stranici.

Kontakt-podaci o osobi koja ispunjava upitnik*

Ime i prezime osobe: _____

Funkcija koju obavlja: _____

Telefon/Mobitel: _____

E-mail: _____

I. OSNOVNI PODACI

1. Podaci o poslodavcu: *

1.1. Naziv organizacije: _____

1.2. Oblik vlasništva (zaokružite slovo ispred odgovora):

- a) Privatno b) Pretežito privatno c) Pretežito državno/javno d) Državno/javno
e) Zadružno f) Udruga g) Nešto drugo (navedite što): _____

II. ZAPOSŁJAVANJE U PRETHODNOJ GODINI

2. Promjene u zaposlenosti temeljem ugovora o radu tijekom 2014. godine:

	Ukupno	Žene
2.1. Ukupni broj zaposlenih na dan 31.12.2013.		
2.2. Broj radnika koje ste zaposlili tijekom 2014.		
2.3. Broj radnika koji je prestao raditi tijekom 2014.		
2.4. Ukupni broj zaposlenih na dan 31.12.2014.		

3. Navedite broj radnika koje ste zaposlili na temelju UGOVORA O RADU tijekom 2014. godine s obzirom na njihovu vrstu ugovora i razinu obrazovanja (bez obzira jesu li ostali zaposleni do kraja godine). U broj radnika zaposlenih u prethodnoj godini ne ubrajaju se osobe koje su primljene na stručno osposobljavanje za rad. *

	Novozaposleni	Ukupno
	Ukupno novozaposleni radnici (isto kao i 2.2)	
3.1.	a) Na neodređeno vrijeme	
	b) Na određeno vrijeme	
	- od toga: na sezonskim poslovima	
3.2.	a) S nezavršenom/završenom osnovnom školom	
	b) Sa srednjom školom u trajanju do tri godine	
	c) Sa srednjom školom u trajanju 4 ili više godina	
	d) S preddiplomskim studijem/višom školom	
	e) S diplomskim studijem/fakultetom, akademijom, magisterijem ili doktoratom	
3.3.	Koliko ste zaposlili osoba s invaliditetom?	

7.1. Navedite zanimanje za koje ste imali najvećih poteškoća s nalaženjem potrebnih radnika.

a) Naziv zanimanja: _____

7.2. Navedite razloge koji su Vam stvarali poteškoće u nalaženju radnika u tom zanimanju.

(moguće je zaokružiti više odgovora)

- a) Nedostatak kandidata s traženom razinom obrazovanja
- b) Nedostatak kandidata s prikladnim obrazovnim smjerom/programom
- c) Nedostatak kandidata s traženim radnim iskustvom
- d) Nedostatak kandidata s traženim znanjem rada na računalu
- e) Nedostatak kandidata s traženim znanjem stranoga jezika
- f) Nedostatak kandidata s traženim certifikatom ili licencom, navedite kojom _____
- g) Nedostatak kandidata s potrebnim socijalnim vještinama (komunikativnost, timski rad i sl.)
- h) Nezainteresiranost ili nemotiviranost kandidata (npr. spremnost na učenje)
- i) Nedostatak kandidata koji su spremni raditi za ponuđenu plaću
- j) Neki drugi razlog, navedite koji: _____

7.3. Smatrate li da bi se vaša potreba za radnicima ovog profila mogla zadovoljiti zapošljavanjem radnika iz inozemstva?

- a) Da, u cijelosti
- b) Da, djelomično
- c) Ne

IV. PLANIRANO ZAPOŠLJAVANJE I POTENCIJALNI VIŠKOVI RADNIKA U TEKUĆOJ GODINI

8. Planirate li tijekom 2015. zaposliti nove radnike na temelju UGOVORA O RADU?*

- a) Da
- b) Ne

→ *ukoliko ne planirate zapošljavanje u 2015. godini prijedite na 10. pitanje*

8.1. Koliko radnika planirate zaposliti na temelju UGOVORA O RADU tijekom 2015. godine (bez obzira hoće li ostati zaposleni do kraja godine)? Navedite svoje procjene prema tipu zapošljavanja i potrebnoj razini obrazovanja radnika koje planirate zaposliti.

Namjera zapošljavanja u 2015. godini		
Ukupno		
Vrsta zapošljavanja		
8.1.1.	a) Na neodređeno vrijeme	
	b) Na određeno vrijeme	
	- od toga: na sezonskim poslovima	
Razina obrazovanja		
8.1.2.	a) S nezavršenom/završenom osnovnom školom	
	b) Sa srednjom školom u trajanju do tri godine	
	c) Sa srednjom školom u trajanju 4 ili više godina	
	d) S preddiplomskim studijem/višom školom	
	e) S diplomskim studijem/fakultetom, akademijom, magisterijem ili doktoratom	

9. Navedite do pet zanimanja za koja očekujete da ćete imati potrebu za zapošljavanjem u 2015. godini. Na prvo mjesto stavite ono zanimanje za koje procjenjujete da ćete imati najveću potrebu za zapošljavanjem.

Zanimanje (npr. diplomirani ekonomist; medicinski tehničar, pomoćni kuhar...)	Broj radnika tog zanimanja koje namjeravate zaposliti kroz godinu
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

Sljedeća četiri potpitanja odnose se na prvo zanimanje koje ste naveli (osjenčani redak).

9.1. Koliko imate trenutno zaposlenih osoba s navedenim zanimanjem u Vašoj organizaciji ____

9.2. Koji je stupanj obrazovanja najprikladniji za ovo zanimanje?

- a) Osnovna škola
- b) Srednja škola u trajanju do tri godine
- c) Srednja škola u trajanju 4 ili više godina
- d) Preddiplomski studij/viša škola (stručni studij)
- e) Diplomski studij/fakultet, akademija (sveučilišni studij),
- f) Nešto drugo, navedite što _____

9.3. Koliko prethodnog relevantnog radnog iskustva smatrate najprikladnijim za radnika kojeg ćete zaposliti na ovom radnom mjestu? (Ako od radnika kojeg ćete zaposliti na ovom radnom mjestu ne očekujete prethodno radno iskustvo (npr. pripravnik), unesite vrijednost 0.) _____ (broj godina).

9.4. Okvirno, koliku bruto mjesečnu plaću ste spremni ponuditi za rad na ovom radnom mjestu: _____ (kn)

9.5. Koliko je po Vašoj procjeni potrebno mjeseci za uvođenje radnika bez relevantnog radnog iskustva u rad u ovom zanimanju? _____ (broj mjeseci)

10. Očekujete li promjenu ukupnog broja zaposlenih radnika na kraju 2015. u odnosu na broj zaposlenih krajem 2014. godine?

- a) Očekujete povećan broj radnika - za koliko: _____
- b) Očekujete smanjen broj radnika - za koliko: _____
- c) Očekujete zatvaranje odnosno prestanak rada obrta/poduzeća
- d) Ne očekujete promjenu broja zaposlenih
- e) Ne znate/nemate procjenu

→ ukoliko ste zaokružili odgovore pod c), d) ili e) prijedite na 11. pitanje

10.1. Ukoliko očekujete promjenu broja zaposlenih radnika navedite razloge.

(moguće je zaokružiti više odgovora)

- a) Gospodarski (npr. širenje ili gubitak tržišta)
- b) Tehnički (npr. promjena proizvodnje/radnoga procesa, uvođenje nove tehnologije)
- c) Organizacijski (reorganizacija, restrukturiranje, pripajanje ili izdvajanje određenih organizacijskih jedinica)
- d) Drugi razlog, navedite koji: _____

11. Postoje li u Vašoj organizaciji zaposlenici koji bi tijekom ove godine mogli postati višak?*

- a) Nije vjerojatno da će se zaposlenici bilo kojeg zanimanja pojaviti kao višak
- b) Svi zaposlenici imaju sličan rizik da postanu višak, bez obzira na zanimanje
- c) Posebno su izloženi radnici u sljedećim zanimanjima (navedite do tri zanimanja):

V. REGULACIJA TRŽIŠTA RADA I UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA

12. Jesu li zadnje promjene radnog zakonodavstva olakšale Vaše poslovanje u području upravljanja ljudskim resursima?

a) Da

b) Ne mogu procijeniti

c) Ne

12. 1. Molimo Vas, za svaki od sljedećih instrumenata, koji su uvedeni nedavnim zakonskim reformama u području zapošljavanja, procijenite u kojoj su mjeri korisni za vašu organizaciju?

	Nisu korisne	Donekle su korisne	Korisne su	Nisam upoznat/a s promjenom
a) Mogućnost zapošljavanja umirovljenika do polovice radnog vremena. (Zakon o mirovinskom osiguranju)				
b) Mogućnost privremenog ustupanja radnika u povezano društvo. (Zakon o radu)				
c) Izmjene odredbi o radnom vremenu. (Zakon o radu)				
d) Mogućnost sklapanja ugovora o radu do 8 sati tjedno s radnikom koji radi kod drugog poslodavca puno radno vrijeme. (Zakon o radu)				
e) Promjene u proceduri otkazivanja ugovora o radu u postupku kolektivnog viška radnika. (Zakon o radu)				
f) Promjene u definiciji otkaznog roka. (Zakon o radu)				
g) Izuzeće od doprinosa na plaću pri zapošljavanju mladih osoba na ugovor o radu na neodređeno. (Zakon o doprinosima)				

13. Koji se procesi/aktivnosti provode u Vašoj organizaciji u sklopu upravljanja i razvoja ljudskih potencijala? (Moguće je zaokružiti više odgovora.)

a) Analiza radnih mjesta

b) Planiranje zapošljavanja novih zaposlenika

c) Selekcija novih zaposlenika

d) Uvođenje u posao

e) Planiranje razvoja karijere zaposlenika

f) Planiranje obrazovanja zaposlenika

g) Provedba obrazovanja zaposlenika

h) Praćenje i ocjenjivanje radne uspješnosti

i) Motivacija i nagrađivanje zaposlenika

j) Ništa od navedenog

14. Jesu li neki od Vaših radnika tijekom 2014. godine sudjelovali u nekom obliku edukacije ili usavršavanja?

a) Da, navedite koliko osoba: _____

b) Ne

15. Radni odnosi u mnogim organizacijama dijelom su uređeni i kolektivnim ugovorima. Navedite jesu li i kojim tipom kolektivnog ugovora obuhvaćeni radnici Vaše organizacije?

a) Granskim kolektivnim ugovorom	Da, navedite kojim _____	Ne	Ne znam
b) Kolektivnim ugovorom sklopljenim na razini tvrtke	Da, navedite godinu kada je sklopljen posljednji: _____	Ne	Ne znam

VI. SURADNJA S HRVATSKIM ZAVODOM ZA ZAPOŠLJAVANJE I MJERE

16. Molimo Vas u sljedećoj tablici označite uz svaku navedenu uslugu Hrvatskog zavoda za zapošljavanje jeste li je koristili ili ne u 2014. godini, te procijenite namjeravate li koristiti navedene usluge u 2015. godini.*

Korištenje u 2014.		Vrsta mjere	Namjera korištenja u 2015.			
Da	Ne		Namjeravam koristiti	Ne mogu procijeniti	Ne namjeravam koristiti	
		a) Objava potrebe za radnikom na web stranici i oglasnoj ploči HZZ-a				
		b) Predstavljanje tvrtke i slobodnog radnog mjesta nezaposlenim osobama u prostorijama HZZ-a ili na Sajmu poslova				
		c) Ciljano posredovanje - upućivanje odgovarajućih kandidata na slobodna radna mjesta od strane savjetnika HZZ-a				
		d) Profesionalna selekcija kandidata za zapošljavanje (psihologijsko testiranje i intervju)				
		e) stručna pomoć kod zbrinjavanja viška radnika				
		f) Korištenje mjera za poticanje zapošljavanja (sufinanciranje zapošljavanja ili obrazovanja radnika, stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, javni radovi, očuvanje radnih mjesta, stalni sezonac)				
		g) Druga usluga, navedite koja:				

17. Hrvatski zavod za zapošljavanje provodi različite vrste mjera za poticanje zapošljavanja. Navedite jeste li zainteresirani za korištenje neke od mjera u 2015. godini, a ukoliko jeste navedite koliko osoba biste uključili.*

Vrsta mjere	Nemate interesa	Ne možete procijeniti	Zainteresirani
a) Sufinanciranje zapošljavanja novih radnika (<i>samo privatni sektor</i>)			
b) Sufinanciranje obrazovanja novih radnika ili postojećih radnika u uvjetima uvođenja novih tehnologija, viših standarda i promjene proizvodnog programa			
c) Mjere za očuvanje radnih mjesta (<i>samo privatni sektor</i>)			
d) Mjere javnih radova (<i>samo civilni i javni sektor</i>)			
e) Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa			

17.1. Ukoliko namjeravate koristiti mjeru stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa, navedite zanimanje za koje imate najveći interes stručno osposobljavati? _____

18. Želite li da Vas HZZ informira o novim uslugama?

a) Da

b) Ne

18.1. Na koji bi Vam način najviše odovaralo da Vas HZZ informira o novostima i uslugama?

a) E-mailom

c) Posjetom savjetnika HZZ-a

b) Telefonski

d) Organiziranom prezentacijom

e) Na neki drugi način. Koji? _____

19. Molimo Vas navedite Vaše primjedbe i prijedloge za uspješniju suradnju s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje.

ZAHVALJUJEMO NA SURADNJI!

DODATNA POJAŠNENJA ZA POPUNJAVANJE UPITNIKA

Ovdje smo priložili nekoliko napomena s obrazloženjima i dodatnim uputama vezanim uz pojedina složenija pitanja.

U uvodu (**I. Osnovni podaci**) molimo Vas unesite kontakt-podatke osobe koja je ispunila Upitnik, kako bismo Vas mogli kontaktirati u slučaju potrebe za pojašnjenjima.

Kod **pitanja broj 1.** upišite naziv Vaše organizacije (poduzeća, ustanove ili obrta) te zaokružite slovo ispred odgovarajućeg oblika vlasništva. Vašim ćemo odgovorima pri pohranjivanju podataka pridružiti informaciju o glavnoj djelatnosti i lokaciji Vaše organizacije koji su dostupni kroz bazu poslodavaca HZZ-a.

Kod **pitanja broj 3.** upišite ukupni broj novozaposlenih radnika tijekom 2014. godine na temelju ugovora o radu (**broj mora biti jednak broju koji ste naveli u pitanju broj 2.2.**). Zatim, prema navedenoj strukturi, specificirajte broj radnika koje ste zaposlili na neodređeno i određeno vrijeme (3.1. a+b); od zaposlenih na određeno vrijeme navedite koliko je bilo na sezonskim poslovima; te prema obrazovnoj strukturi (3.2. a+b+c+d+e). Zbroj pojedinih članova u strukturi mora odgovarati ukupnom broju novozaposlenih radnika u 2014. godini. Pod točkom 3.3. navedite koliko ste zaposlili osoba s invaliditetom.

Kod **pitanja broj 5.** upišite ukupni broj radnika koji su prestali raditi tijekom 2014. godine (**ukupan broj mora biti jednak broju koji ste naveli u pitanju broj 2.3.**) te specificirajte broj radnika čiji je radni odnos prestao u 2014. godini prema svakom navedenom razlogu prestanka rada. **Zbroj po pojedinom razlogu mora biti jednak ukupnom broju radnika.**

Kod **pitanja broj 8.** najprije odgovorite planirate li tijekom 2015. zapošljavati temeljem UGOVORA O RADU (ne odnosi se na stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa i druge oblike rada) te ako je odgovor potvrđan upišite u pitanjima 8.1.1. i 8.1.2. ukupni broj radnika koje planirate zaposliti tijekom 2015. godine na temelju ugovora o radu (bez obzira hoće li ostati zaposleni do kraja godine). Nadalje, specificirajte broj radnika koje planirate zaposliti na neodređeno i određeno vrijeme (8.1.1. a+b), broj zaposlenih radnika na određenom sezonskim poslovima, te prema njihovoj razini obrazovanja (8.2. a+b+c+d+e). Zbroj pojedinih članova u strukturi mora odgovarati ukupnom broju radnika koje namjeravate zaposliti u 2015. godini. Ako ne planirate zapošljavanja temeljem ugovora o radu tijekom 2015. nakon što zaokružite opciju „ne“ na pitanju broj 8., preskočite potpitanja 8.1.1. i 8.1.2. te prijedite na pitanje 10.

Kod **pitanja broj 9.** upišite potpuni naziv do pet zanimanja (prema Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja, Narodne novine, br. 111/98) za koja očekujete da ćete imati najveće potrebe za zapošljavanjem u 2015. godini te broj radnika navedenih zanimanja koji namjeravate zaposliti.

U **potpitanjima 9.1., 9.2., 9.3, 9.4. i 9.5** navedite broj trenutno zaposlenih u Vašoj organizaciji, najprikladniji stupanj obrazovanja i najprikladniju količinu prethodnog radnog iskustva te procijenite okvirnu bruto plaću koju ste spremni izdvojiti kao i potreban broj mjeseci za uvođenje radnika bez relevantnog radnog iskustva u rad za **prvo zanimanje koje ste naveli u 9. pitanju.**

Kod **pitanja broj 11.** možete identificirati do tri zanimanja (prema Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja, Narodne novine, br. 111/98) koja su posebno izložena riziku da se pojave kao višak u 2015. godini, ukoliko takva postoje.

Kod **pitanja 12.1.** očekuje se procjena poslodavca za svaki pojedini redak tablice (a-g) koji se odnose na različite elemente nedavnih zakonskih promjena.

Kod **pitanja broj 16.** za svaku od navedenih usluga HZZ-a (a-f) označite je li je Vaša organizacija koristila u prethodnoj godini (Da/Ne) te procijenite hoće li te usluge koristiti u 2015. godini.

Kod **pitanja broj 17.** označite imate li interesa za njihovo korištenje. Ukoliko nemate interesa ili ne možete procijeniti biste li koristili neku mjeru, unesite X u polje, a ukoliko ste zainteresirani, navedite okvirno broj osoba za koje biste mjeru koristili. Pojedine mjere odnose se samo na pojedine tipove poslodavaca. U **potpitanju 17.1.** izdvojite jedno zanimanje ukoliko namjeravate koristiti mjeru stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

POPIS TABLICA

Tablica 1.	Broj obuhvaćenih poslodavaca i zaposlenih radnika prema veličini, tipu i sektoru vlasništva	8
Tablica 2.	Broj obuhvaćenih poslodavaca i zaposlenih radnika prema županijama . . .	9
Tablica 3.	Broj obuhvaćenih poslodavaca i zaposlenih radnika prema područjima djelatnosti	10
Tablica 4.	Promjene u zaposlenosti poslodavaca tijekom 2014. godine	11
Tablica 5.	Promjene u zaposlenosti poslodavaca, usporedni podaci 2013.-2014.	11
Tablica 6.	Promjene u zaposlenosti poslodavaca tijekom 2014. godine prema područjima djelatnosti	12
Tablica 7.	Promjene u zaposlenosti poslodavaca tijekom 2014. godine prema županijama.	13
Tablica 8.	Promjene u zaposlenosti poslodavaca tijekom 2014. godine prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca	14
Tablica 9.	Broj i struktura novozaposlenih osoba tijekom 2014. godine prema vrsti ugovora, veličini i sektoru vlasništva poslodavaca	15
Tablica 10.	Broj i struktura novozaposlenih osoba tijekom 2014. godine prema razini obrazovanja, veličini i sektoru vlasništva poslodavaca	16
Tablica 11.	Udio poslodavaca koji su tijekom 2014. godine zaposlili jednog ili više radnika na temelju drugih oblika rada, %	18
Tablica 12.	Struktura razloga prestanka rada za radnike koji su prestali raditi tijekom 2014. godine prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca	20
Tablica 13.	Zastupljenost pojedinih načina traženja radnika prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca	22
Tablica 14.	Udio poslodavaca s poteškoćama pri zapošljavanju radnika tijekom 2014. godine prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca	23
Tablica 15.	Udio poslodavaca s poteškoćama pri zapošljavanju radnika tijekom 2014. godine prema županijama	24
Tablica 16.	Zastupljenost pojedinih razloga poteškoća pri pronalaženju radnika prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca, %	26
Tablica 17.	Najčešća zanimanja za koja su poslodavci imali poteškoća pri pronalaženju potrebnih radnika (zanimanja kod kojih je 10 i više poslodavaca iskazalo poteškoće)	27
Tablica 18.	Poslodavci koji bi poteškoće riješili zapošljavanjem radnika iz inozemstva prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca, %	29
Tablica 19.	Poslodavci koji bi poteškoće riješili zapošljavanjem radnika iz inozemstva prema najzastupljenijim djelatnostima i pripadajućim skupinama zanimanja, %	29

Tablica 20.	Namjera zapošljavanja i ukupno planirano zapošljavanje u 2015. godini . . .	31
Tablica 21.	Struktura oblika planiranog zapošljavanja u 2015. godini	34
Tablica 22.	Struktura planiranog zapošljavanja u 2015. godini prema potrebnoj razini obrazovanja	36
Tablica 23.	Predviđene potrebe za radnicima prema rodu i skupini zanimanja	36
Tablica 24.	Struktura odgovora o najpotrebnijim zanimanja za koja su anketirani poslodavci iskazali potrebe za zapošljavanjem u 2015. godini (20 i više odgovora)	39
Tablica 25.	Pregled 10 najpotrebnijih zanimanja u 2015. i 2014. godini	41
Tablica 26.	Pregled stupnja obrazovanja za najpotrebnija zanimanja u 2015. godini (20 i više odgovora)	43
Tablica 27.	Struktura odgovora poslodavaca o prethodnom radnom iskustvu i prosječnoj bruto plaći za najpotrebnije zanimanje u 2015. godini (20 i više odgovora)	45
Tablica 28.	Struktura odgovora poslodavaca o mjesecima uvođenja u rad za najpotrebnije zanimanje u 2015. godini (20 i više odgovora)	48
Tablica 29.	Struktura odgovora poslodavaca o očekivanoj promjeni broja zaposlenih na kraju 2015. godine u odnosu na 2014. godinu prema sektoru vlasništva i veličini poslodavca (privatni sektor), %.	50
Tablica 30.	Očekivane promjene u zaposlenosti anketiranih poslodavaca na kraju 2015. u odnosu na 2014. godinu prema sektoru vlasništva i veličini poslodavca (privatni sektor)	51
Tablica 31.	Broj i postotak očekivane promjene u zaposlenosti na kraju 2015. u odnosu na 2014. godinu prema područjima djelatnosti	53
Tablica 32.	Broj i postotak očekivane promjene u zaposlenosti na kraju 2015. u odnosu na 2014. godinu po županijama	54
Tablica 33.	Struktura odgovora poslodavaca prema razlozima za povećanje odnosno smanjenje radnika u 2015. godini	56
Tablica 34.	Struktura odgovora poslodavaca o potencijalnim viškovima radnika prema sektoru vlasništva i veličini poslodavca (privatni sektor), %.	57
Tablica 35.	Skupine zanimanja radnika koji su posebno izloženi riziku potencijalnog viška u 2015. godini	58
Tablica 36.	Provođenje procesa/aktivnosti u sklopu upravljanja i razvoja ljudskih potencijala, prikaz prema sektoru vlasništva i veličini poslodavca (privatni sektor), %	62
Tablica 37.	Indeks upravljanja ljudskim potencijalima kod poslodavaca, stopa nezaposlenosti, stopa zaposlenosti, prikaz prema županijama, %	64
Tablica 38.	Educiranje ili usavršavanje radnika anketiranih poslodavaca, prikaz prema sektoru vlasništva i veličini poslodavca (privatni sektor)	65
Tablica 39.	Educiranje ili usavršavanje radnika anketiranih poslodavaca, prikaz prema područjima djelatnosti	66

Tablica 40.	Educiranje ili usavršavanje radnika anketiranih poslodavaca, prikaz prema županijama	67
Tablica 41.	Udio poslodavaca koji su primali učenika i studenata na stručnu praksu , naukovanje ili stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa ili u 2014. godini, prikaz prema veličini i sektoru vlasništva poslodavca,%	68
Tablica 41.	Udio poslodavaca koji su primali učenika i studenata na stručnu praksu , naukovanje ili stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa ili u 2014. godini, prikaz prema veličini i sektoru vlasništva poslodavca,% . . .	69
Tablica 44.	Procjena korisnosti instrumenata uvedenih nedavnim zakonskim reformama u području zapošljavanja	70
Tablica 45.	Udio poslodavaca koji nisu upoznati s pojedinim instrumentom uvedenim nedavnim zakonskim reformama u području zapošljavanja	71
Tablica 46.	Procjena korisnosti pojedinog instrumenta uvedenog nedavnim zakonskim reformama u području zapošljavanja*.	72
Tablica 47.	Organizacije obuhvaćene granskim kolektivnim ugovorom	74
Tablica 48.	Organizacije čiji su radnici obuhvaćeni kolektivnim ugovorom na razini tvrtke	75
Tablica 49.	Organizacije i radnici obuhvaćeni bilo kojim oblikom kolektivnog ugovora	76
Tablica 50.	Udio populacije radnika obuhvaćenih granskim kolektivnim ugovorom i kolektivnim ugovorom na razini tvrtke po djelatnostima.	77
Tablica 51.	Učestalost korištenja pojedinih usluga Zavoda prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca, %	78
Tablica 52.	Namjera korištenja usluga Zavoda u 2015. godini, %	79
Tablica 53.	Raširenost interesa anketiranih poslodavaca o mjerama za poticanje zapošljavanja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, struktura %	80
Tablica 54.	Raširenost interesa anketiranih poslodavaca za mjere za poticanje zapošljavanja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje po veličini i sektoru vlasništva poslodavaca, struktura %	81
Tablica 55.	Zainteresiranost poslodavaca da ih HZZ informira o novostima i uslugama te način informiranja, struktura %	82

POPIS SLIKA

Slika 1.	Obuhvat anketiranja poslodavaca po županijama	8
Slika 2.	Struktura novoga zapošljavanja na temelju ugovora o radu u 2014. prema trajanju rada	15
Slika 3.	Struktura novog zapošljavanja u 2013. i 2014. godini prema razini obrazovanja	17
Slika 4.	Struktura radnika koji su prestali raditi tijekom 2014. godine prema razlozima prestanka rada.	19
Slika 5.	Zastupljenost načina traženja radnika, %	21
Slika 6.	Zastupljenost pojedinih razloga poteškoća pri pronalaženju radnika, %	25
Slika 7.	Stope planiranog zapošljavanja u 2014. i 2015. godini prema područjima djelatnosti	32
Slika 8.	Stope planiranog zapošljavanja u 2014. i 2015. godini prema županijama . . .	33
Slika 9.	Prikaz udjela predviđenih potreba u 2015.g. prema rodu zanimanja	38
Slika 10.	Struktura razloga povećanja odnosno smanjenja broja radnika u 2015. godini, %	55
Slika 11.	Struktura odgovora vezano za procese/aktivnosti upravljanja i razvoja ljudskih potencijala kod poslodavaca, %	61
Slika 12.	Indeks upravljanja ljudskim potencijalima kod poslodavaca, prikaz prema područjima djelatnosti, %	63

ISSN
1847-683X